

APSTIPRINĀTA
ar Rīgas domes
27.05.2014. lēmumu Nr.1173

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam

RĪGA 2014

Satura rādītājs

Izmantotie saīsinājumi.....	3
Ievads.....	4
1. Rīgas pilsētas vizītkarte.....	7
2. Rīgas pilsētas pašvaldības misija.....	8
3. Rīgas pilsētas attīstības moto un balsti	9
4. Rīgas attīstības vīzija	12
5. Ilgtermiņa attīstības mērķi.....	14
6. Teritorijas specializācija.....	26
7. Rīcības virzieni	30
8. Telpiskās attīstības perspektīva	32
8.1. Apdzīvojuma telpiskā struktūra.....	33
8.2. Transporta infrastruktūra.....	40
8.3. Inženierinfrastruktūra	48
8.4. Dabas teritoriju telpiskā struktūra	51
8.5. Nozīmīgas kultūrvēsturiskās un ainavu telpas	56
8.6. Prioritārās attīstības teritorijas.....	63
8.7. Nozīmīgi telpiskās struktūras elementi	70
9. Stratēģiskās nostādnes pilsētvides attīstībai	74
10. Stratēģijas īstenošanas principi	79
11. Stratēģijas ieviešanas un uzraudzības kārtība	81

Izmantotie saīsinājumi

Attīstības programma	Rīgas attīstības programma 2014.–2020.gadam
BAS	bioloģiskās attīrīšanas stacija
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
CVK	Centrālā vēlēšanu komisija
ES	Eiropas Savienība
ESKO	energoservisa kompānija
GRS	gāzes regulēšanas stacija
gs.	gadsimts
HES	hidroelektrostacija
IKP	iekšzemes kopprodukts
IKT	informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
Latvija 2030	Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam
NAP	Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020.gadam
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
Pārskats	ikgadējs pārskats par Stratēģijas un Attīstības programmas ieviešanu
RD MVD	Rīgas domes Mājokļu un vides departaments
RD PAD	Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments
RD SD	Rīgas domes Satiksmes departaments
REA	Rīgas pašvaldības aģentūra „Rīgas enerģētikas aģentūra”
RVC	Rīgas vēsturiskais centrs
RVC AZ	Rīgas vēsturiskais centrs un tā aizsardzības zona
SIA	sabiedrība ar ierobežotu atbildību
Stratēģija	Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam
Struktūrplāns	Nozīmīgāko telpisko struktūru elementu attīstības kopsavilkuma plāns
SUS	Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Rīgas attīstības programmas uzraudzības sistēma
SVID	stipro pušu, vājo pušu, iespēju un draudu analīze
TEC	termoelektrostacija
UNESCO	Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija
ZIC	Zinātnes un inovāciju centrs

Ievads

Stratēģija ir Rīgas pilsētas pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā ietverts pašvaldības ilgtermiņa attīstības redzējums, stratēģiskie mērķi, telpiskās attīstības perspektīva un attīstības prioritātes.

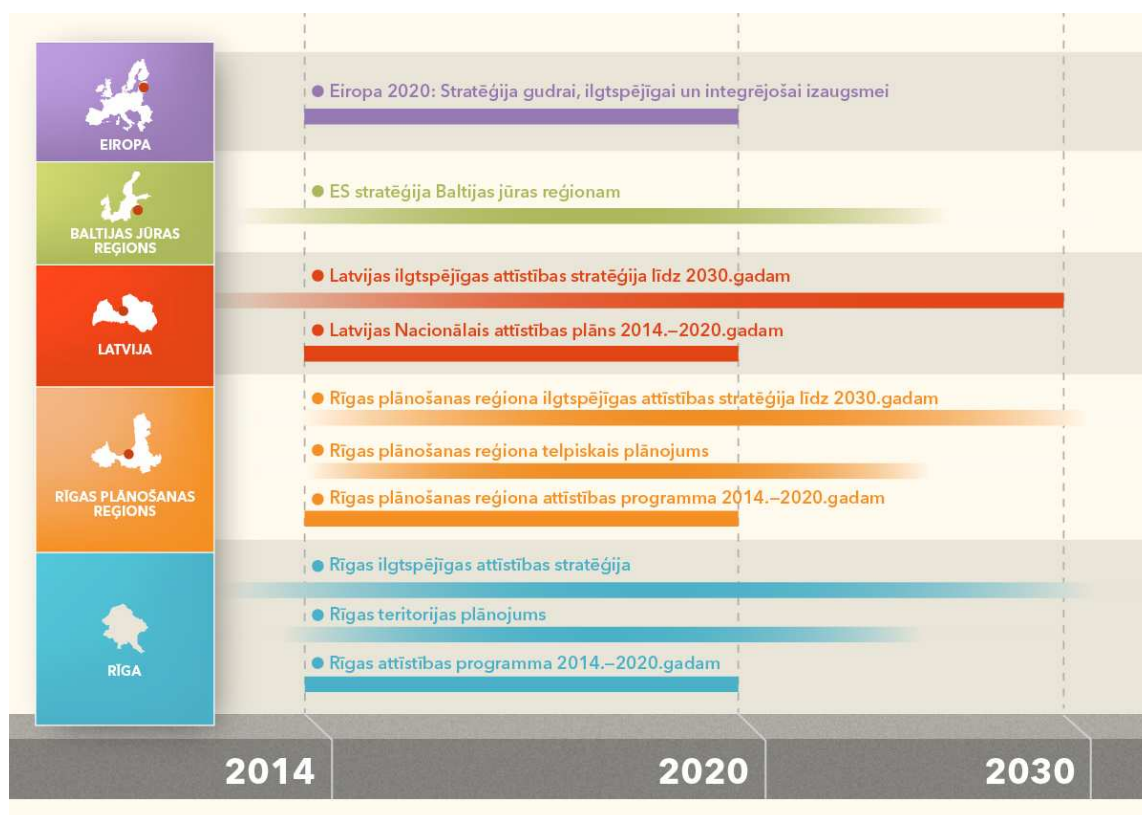
Ilgspējīgas attīstības princips paredz, ka tagadējām un nākamajām paaudzēm tiek nodrošināta kvalitatīva vide un līdzsvarota ekonomiskā attīstība, tiek racionāli izmantoti dabas, cilvēku un materiālie resursi, tiek saglabāts un attīstīts dabas un kultūras mantojums.

Stratēģijas tiesisko pamatu veido:

- likums „Par pašvaldībām”;
- Attīstības plānošanas sistēmas likums;
- Teritorijas attīstības plānošanas likums;
- Ministru kabineta 16.10.2012. noteikumi Nr.711 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”;
- Ministru kabineta 25.08.2009. noteikumi Nr.970 „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā”;
- Rīgas domes 05.07.2011. lēmums Nr.3385 „Par Rīgas attīstības programmas 2014.-2020.gadam izstrādes uzsākšanu un Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģijas līdz 2025.gadam aktualizāciju”;
- citi normatīvie akti.

Plānojot Rīgas pilsētas nākotni, ņemts vērā visas valsts un Rīgas plānošanas reģiona nākotnes skatījums, attiecīgi pilsētas nākotnes vīzija saskaņota ar Latvija 2030, NAP un aktualizētajā Rīgas plānošanas reģiona stratēģijā 2000.–2020.gadam pausto, ņemtas vērā citas nacionāla mēroga, ES un Baltijas jūras reģiona nākotnes nostādnes.

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas vieta integrētās attīstības plānošanas sistēmā

Stratēģija izstrādāta, pamatojoties uz pašreizējās situācijas raksturojumu (Attīstības programmas pielikums), kā arī tika pārskatītas, pārvērtētas un aktuālai situācijai, problēmām un tendencēm, jaunajām normatīvo aktu prasībām pieskaņotas iepriekš spēkā esošajā Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģijā līdz 2025.gadam (apstiprināta 2006.gadā, aktualizēta 2010.gadā) iekļautās pilsētas attīstības pamatnostādnes. Stratēģijas sagatavošanā izmantoti ikgadējie Rīgas pilsētas pašvaldības sagatavotie SUS pārskati, regulāri veiktās pilsētas iedzīvotāju socioloģiskās aptaujas dati, kā arī virkne dažādu pilsētas pašvaldības pasūtītu un citu pētījumu, Stratēģijā izmantoti Stratēģijas izstrādes gaitā notikušajos semināros, darba grupās, apspriedēs un publiskajās diskusijās paustie viedokļi.

Stratēģijas dokumenta struktūru veido vienpadsmit nodaļas.

Sākumā dota pilsētas vizītkarte – galveno datu par pašvaldību īss apkopojums, bet detalizēts situācijas raksturojums un analīze ar kopsavilkumu SVID analīzes formā ir iekļauts atsevišķā sējumā.

Otrajā nodaļā formulēta pilsētas pašvaldības misija. Trešajā nodaļā dots skaidrojums pilsētas attīstības moto un balstiem. Nākotnes redzējuma aprakstu veido vīzijas lakonisks formulējums, četru ilgtermiņa mērķu definējums ar vīzijas detalizāciju un sagaidāmajiem katra mērķa rezultativajiem rādītājiem (4., 5.nodaļa). Sestajā nodaļā ietverta normatīvajos aktos prasītā teritorijas specializācija, ko Rīga definē trīs

mērogos – reģionālā, nacionālā un starptautiskā. Septītajā nodaļā norādīti mērķu sasniegšanai noteiktie 19 rīcības virzieni, kas saistīti ar pašvaldības plašo kompetenci, un atspoguļota to sasaiste ar katra mērķa sasniegšanu, bet rīcības virzienu tālāks dalījums veicamajos uzdevumos un plānotajos pasākumos ir iekļauts citā dokumentā – vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentā Attīstības programmā.

Atšķirībā no iepriekšējās pilsētas stratēģijas, jaunajā Stratēģijā ietverta un galvenais uzsvars likts uz pilsētas attīstības telpisko perspektīvu, kas izriet no nākotnes vīzijas. Tam veltīta Stratēģijas 8.nodaļa, kurā grafiski attēlota un aprakstīta Rīgas pilsētas telpiskās attīstības perspektīva dažādās jomās un tēmās, iekļaujot vadlīnijas turpmākai detalizētākai teritorijas plānošanai. Šajā nodaļā atspoguļota apdzīvojuma struktūra, transporta infrastruktūra, inženierinfrastruktūra, dabas teritoriju struktūra, kultūrvēsturiski un ainaviski nozīmīgās teritorijas, kā arī norādīti prioritārās attīstības teritorijas un nozīmīgākie telpiskās struktūras elementi.

Pēc telpiskās perspektīvas dokumentā seko nostādnes, kuras pašvaldība ievēros tālākā plānošanā, un principi, kas jāievēro Stratēģijas īstenošanā (9., 10.nodaļa).

11.nodaļā aprakstīta Stratēģijas ieviešanas un uzraudzības kārtība. Dokumenta beigās pievienots izmantoto normatīvo, informatīvo, pētniecisko materiālu un datu avotu uzskaitījums.

Rīgas dome, apstiprinot Stratēģiju, vienojas ar sabiedrību par pilsētas nākotnes redzējumu un pauž apņemšanos mērķtiecīgi virzīties uz nospraustajiem mērķiem, ievērot noteiktos principus, nostādnes un vadlīnijas.

Stratēģija ir pašvaldības darba instruments, tā ir pamats Attīstības programmas sagatavošanai, pilsētas teritorijas plānojuma atjaunošanai, dažādu tematisko un lokālplānojumu izstrādei, kā arī pilsētas nozaru un jomu detalizētākai plānošanai un pilsētas pašvaldības institūciju rīcības plānu sagatavošanai.

Stratēģijas veiksmīgas ieviešanas priekšnosacījums ir integrēta plānošana, sabiedrības iesaiste un interešu sabalansēšana.

1. Rīgas pilsētas vizītkarte

Rīga		
Pilsētas dibināšanas gads	1201.g.	
RĪGAS VĒSTURISKAIS CENTRS ir iekļauts UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā	Kopš 1997.gada; platība 438,3 ha, aizsardzības zona 1574,2 ha	
Platība, km²	304,05	
Zaļo un zilo teritoriju īpatsvars	39%	
Iedzīvotāju skaits	643,62 tūkstoši ¹	
Iedzīvotāju nacionālais sastāvs	Latvieši 45,3%, krievi 38,6%, baltkrievi 4,1%, ukraiņi 3,6%, poļi 1,9%, citas tautības 6,5% ²	
Studentu skaits	77,3 tūkstoši ³	
Iekšzemes kopprodukts	9 671,5 milj. <i>euro</i> ⁴	
Rīgas nozīme Latvijas tautsaimniecībā	Iedzīvotāju skaits	32
(pilsētas īpatsvars kopējā apjomā valstī, %)	Strādājošo īpatsvars Rīgā pamatdarbā	61
	Komerccabiedrību un individuālo komersantu skaits	55
	Pievienotā vērtība	53
	Ārvalstu tiešās investīcijas	77
	Nefinanšu investīcijas	46
Pilsētas galvenās ekonomikas nozares⁵	Tirdzniecība	19,0
(nozares īpatsvars pilsētas kopējā pievienotajā vērtībā, %)	Transports un loģistika	14,3
	Rūpniecība	9,8
	Profesionālie, tehniskie, zinātniskie pakalpojumi	9,7
	Operācijas ar nekustamo īpašumu	8,4
	Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	7,2
	Būvniecība	6,0
	Finanses un apdrošināšana	5,3
Pilsētas pašvaldības lēmēj institūcija	Rīgas dome – 60 deputāti	
Pilsētas teritoriālais dalījums	6 rajoni un priekšpilsētas – 3 izpilddirekcijas, 58 apkaimes	

¹ CSP dati, 2013.

² CSP dati, 2013.

³ IZM dati, 2011./2012. ak.g.

⁴ CSP dati, 2010.

⁵ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats, 2012 (novērtējums).

2. Rīgas pilsētas pašvaldības misija

- (1) Rīgas pilsētas pašvaldības kā iedzīvotāju ievēlētas lēmēj institūcijas un izpildinstitūciju kopuma misija izriet no pašvaldību būtības un definējuma:

Pašvaldības misija ir:

nodrošināt normatīvajos aktos noteikto funkciju izpildi, tai skaitā nodrošināt pašvaldības iedzīvotājus ar publisko infrastruktūru un virkni dzīvē nepieciešamu pakalpojumu, tādu kā pirmsskolas, vispārējā un interešu izglītība, sociālā aprūpe un brīvā laika pavadīšanas iespējas, kā arī risināt citus savas teritorijas iedzīvotājiem svarīgus jautājumus, tai skaitā administratīva rakstura lietas.

- (2) Rīgas pilsētas pašvaldības misija ir:

godprātīgi un profesionāli kalpot pilsētas iedzīvotājiem, pastāvīgi un efektīvi pildot gan tiesību aktos noteiktās, gan brīvprātīgās funkcijas, racionāli, harmoniski un lietderīgi izmantojot pašvaldības resursus, lai, ētiski sadarbojoties ar Rīgas pilsētas iedzīvotājiem, nodrošinātu augstu dzīves kvalitāti un veicinātu rīdzinieku personīgo izaugsmi.

- (3) Rīgas pilsētas pašvaldības misiju Latvijas mērogā izsaka arī tās galvaspilsētas statuss un nozīmīgā vieta visas valsts tautsaimniecībā:

Rīga – Latvijas valsts galvaspilsēta un Latvijas vārda nesēja pasaulē.

Rīga – Latvijas dzinējspēks.

3. Rīgas pilsētas attīstības moto un balsti

- (4) Domājot par nākotni, Rīgas pilsētas pašvaldība balstās uz jau iepriekš⁶ noteikto moto:

Rīga – iespēju pilsēta.

Tas nozīmē,

ka **pašvaldība rada** šeit dzīvojošajiem, strādājošajiem, tiem, kas mācās un studē, tiem, kas atbraukuši atpūsties vai darīšanās, daudzveidīgas **iespējas** īstenot nepārtrauktu izaugsmi, radot un piepildot savas idejas un sapņus, kas nav pretrunā ar sabiedrības interesēm,

un

individīdi **izmanto** šīs sniegtās iespējas un aktīvi **līdzdarbojas** to pilnveidošanā un attīstībā.

- (5) Rīgas pilsētas pašvaldības virsuzdevums ir pilsētas iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošana. Demokrātiskā sabiedrībā dzīves kvalitātes izaugsme pamatojas uz iespējām, kuras izmantojot cilvēks paša spēkiem cenšas sasniegt sev vēlamu dzīves kvalitātes līmeni.

⁶ Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2025.gadam, Rīga, 2005.

- (6) Rīgas pilsētas pašvaldība, veidojot harmonisku, ērtu un drošu vidi dzīvošanai, strādāšanai un atpūtai, palīdzot cilvēkiem izglītoties un integrēties sabiedrībā un veicinot gan tradicionālās, gan radošās uzņēmējdarbības attīstību un jaunu darba vietu radīšanu, piedāvā rīdziniekam dažādas iespējas piepildīt savas vēlmes un realizēt sevi, ciktāl tas nav pretrunā ar sabiedrības interesēm.
- (7) Rīgas pilsētas attīstības balsti ir sabiedrība, ekonomika, pilsētvide, kam pa vidu, krustpunktā, ir pilsētas iedzīvotājs – rīdzinieks (2.attēls).
- (8) Rīgas turpmākās attīstības pamatā ir līdzsvarota šo trīs balstu mijiedarbība, kas ir galvenais pilsētas sekmīgas attīstības un tātad arī rīdzinieku augsta dzīves kvalitātes līmeņa priekšnoteikums.

2.attēls

- (9) **Sabiedrība**, kuru pamatā veido iedzīvotāji, ir pašvaldības pamatelements, un tā ir galvenā pašvaldības darbības mērķa grupa jeb „klients”. Taču sabiedrības jeb cilvēkkapitāla kvalitāte – prasmes, zināšanas, veselība, aktivitāte – ir arī viens no galvenajiem ekonomikas attīstību sekmējošiem faktoriem.
- (10) **Ekonomika** ir publisko un individuālo ienākumu pamats, kas indivīdam dod iespēju uzturēt sevi, savu ģimeni, kas sabiedrībai kopumā nodrošina publisko pakalpojumu sniegšanu un publiskās infrastruktūras uzturēšanu un attīstību. Ekonomikas galvenais dzinējs ir uzņēmējdarbība, bet pašvaldības sūtība ekonomikas attīstībā – uzņēmējdarbības sekmēšana, tai skaitā kopā ar valsti veidojot labvēlīgu uzņēmējdarbības vidi un veicinot inovatīvu tehnisko risinājumu ieviešanu.
- (11) **Pilsētvide** kā fiziska un mentāla telpa, kuru veido pilsētas apbūves, dabas vides, transporta un cita veida infrastruktūras, kā arī daudzveidīgu sociālo procesu kopums tās funkcionālajā un vizuālajā izpausmē veido dzīves vidi, darba un darījumu vidi, izglītības un atpūtas vidi. Tieši ar pilsētvides plānošanu pašvaldība pamatā nodrošina ilgtspējīgas attīstības principa ievērošanu jeb līdzsvaru starp ekonomiskajiem, sociālajiem un dabas vides aspektiem.
- (12) Prasmīga un aktīva sabiedrība ir ekonomikas attīstības virzītāja. Augoša, attīstīta ekonomika ir sabiedrības labklājības un sociālās sistēmas pamats. Attīstīta ekonomika ir pilsētvides pilnveidošanas resursu avots. Ērta, droša un pievilcīga pilsētvide ir būtisks iedzīvotāju, uzņēmumu, organizāciju un apmeklētāju piesaistes faktors.

4. Rīgas attīstības vīzija

- (13) Saskaņā ar Latvija 2030:

Rīga kā plaukstošas, aktīvu un atbildīgu pilsoņu valsts galvaspilsēta būs nozīmīgs kultūras, tūrisma un biznesa centrs Eiropā.

- (14) Izprotot, ka nepārtraukto izmaiņu, globalizācijas, straujās tehnoloģiju attīstības un mobilitātes pieauguma kontekstā ir grūti paredzēt un prognozēt situāciju pat salīdzinoši tuvā nākotnē, Stratēģijā iekļautā Rīgas attīstības vīzija apraksta vēlamo situāciju pilsētā šī gadsimta trešā gadu desmita noslēgumā no šodienas redzējuma.

Rīga 2030.gadā...

- (15) ir starptautiski atpazīstama Ziemeļeiropas metropole. Rīgas pilntiesīgu piederību Ziemeļeiropas metropoļu saimei pamato dzīves kvalitāte pilsētā, inovatīva ekonomika, vieda un resursus taupoša saimniekošana un moderna pārvalde ar aktīvu iedzīvotāju līdzdalību.
- (16) Rīga ir kompakta pilsēta. Rīga ir pazīstama ar tai vien piemītošu atmosfēru, arhitektūru, kultūrvidi, pilsētas ritmu un radošiem cilvēkiem. Pilsēta ērti iekļaujas starptautiskajos transporta tīklos. Vienota Rīgas metropoles areāla ekonomika ir labklājības pamats visa areāla iedzīvotājiem, kā arī tā sniedz būtisku pienesumu visas valsts attīstībai. Lai arī pilsētas iedzīvotāju kompetence – zināšanas, prasmes, aktivitāte – ir visattīstītāko valstu līmenī un kā pašsaprotamu dzīves elementu viņi pieņēmuši mobilitāti, rīdzinieki mīl savu pilsētu un jūtas tai piederīgi, jo pilsētas pašvaldības galvenā vērtība ir iedzīvotājs, un to pašvaldība apliecina savā darbībā. Iedzīvotāju skaits pilsētā palielinās.
- (17) Pilsēta virzīsies, lai 2030.gadā tā būtu:

Kompakta, resursus taupoša un vieda

Multikulturāla un toleranta

Gājējiem, velosipēdistiem un sabiedriskajam transportam draudzīga

Ar modernu, uz klientiem orientētu pārvaldi

Ar labu sadarbību aglomerācijā

Ar dažādu, pieejamu un kvalitatīvu mājokli

Ar izcilu kultūrvidi un pilsētnieku radošumu

Ar vitālām apkaimēm un saglabātu kultūrainavu

Ar daudzveidīgām un kvalitatīvām dabas teritorijām, zaļiem koridoriem un pieejamām ūdensmalām

Ar pārdomātu industriālo politiku

Ar veiksmīgu un vides kvalitātei atbilstošu ostu

Piepildot šo vīziju, Rīga kļūs par pilntiesīgu **Ziemeļeiropas metropoli**.

5. Ilgtermiņa attīstības mērķi

- (18) Integrētas un ilgtspējīgas pilsētas attīstības pamatā ir līdzsvarota sociālo jeb sabiedrības, ekonomikas un pilsētvides aspektu mijiedarbība. Formulējot Rīgas pilsētas ilgtermiņa attīstības mērķus, pašvaldība pauž savas ieceres attiecībā uz katru no trim pilsētas attīstības balstiem, kā arī norāda uz vēlmi attīstīt pilsētu starptautiskā mērogā, kam ir būtiska nozīme visas Latvijas attīstības nodrošināšanā.
- (19) Rīgas pilsētas pašvaldība izvirza šādus četrus ilgtermiņa attīstības mērķus:

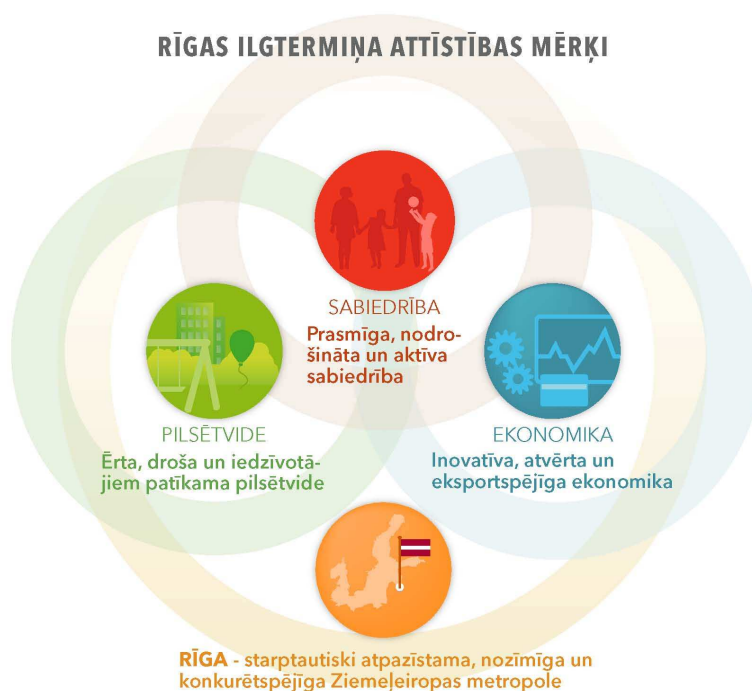
IM1 Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība

IM2 Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika

IM3 Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide

IM4 Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole

3.attēls

- (20) Visi ilgtermiņa attīstības mērķi ir savstarpēji viens otru ietekmējoši un saistīti ar vienu no lielākajiem pašvaldības izaicinājumiem – panākt pilsētas iedzīvotāju skaita krituma apstādināšanu un iedzīvotāju skaita palielināšanās sākumu, paaugstinot dzīves kvalitāti pilsētā ar plašām nodarbošanās iespējām, ar dažādām grupām atbilstošu mājokļu piedāvājumu, ar kvalitatīviem un daudzveidīgiem pakalpojumiem, ar interesantu sociālo dzīvi un ērtu pilsētvidi.

IM1. Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība

Kāpēc tas ir svarīgi?

- (21) Samazinoties iedzīvotāju skaitam un sabiedrībai novecojot, paaugstināt dzīves līmeni, arī saglabāt esošo, var tikai ar cilvēkkapitāla produktivitātes un iedzīvotāju ekonomiskās aktivitātes paaugstināšanu. Tāpēc iedzīvotāju zināšanas, prasmes, spēja apgūt jauno jebkurā vecumā, radošums, kā arī drosmē un uzņēmība meklēt jaunus risinājumus un īstenot dažādas idejas ir izšķirošs faktors ekonomikas attīstībai un no tās izrietošam labklājības pieaugumam. Iedzīvotāju veselība ietekmē cilvēkkapitāla produktivitāti un aktivitāti, bet šī kapitāla palielināšanai jeb demogrāfiskās situācijas nelabvēlīgo tendenču novēršanai svarīga ir dzimstības paaugstināšana.

Ko darīsim?

- (22) Pašvaldības integrētā izglītības un kultūras politika būs vērsta uz to, lai nodrošinātu kvalitatīvas, laikam atbilstošas izglītības mūža garumā pieejamību pilsētā, kas rosina iedzīvotājus nepārtraukti attīstīties un kvalitatīvi pavadīt brīvo laiku. Pašvaldības atbildība izglītības jomā palielinās, arī profesionālā izglītība būs tās pārziņā. Pašvaldība izveidos pastāvīgas sadarbības tīklu ar pašvaldības izglītības institūciju, valsts politikas veidotāju, darba devēju un jomas zinātnieku iesaisti. Sevišķa uzmanība tiks pievērsta jaunatnes jautājumiem, tās iesaistei dažādās aktivitātēs un atbildības par savu un pilsētas nākotni paaugstināšanai. Pašvaldības veselības aprūpes politika akcentē preventīvās darbības nozīmi, tāpēc pašvaldība ievērojami palielinās iedzīvotāju sportošanas iespējas pilsētā visos gadalaikos. Pašvaldības sociālās politikas virziens no plaša atbalsta tiks mainīts uz tādu, kas motivē iedzīvotājus būt ekonomiski aktīviem, iesaistīties darba tirgū un sabiedriskajos darbos. Tiem, kam palīdzība nepieciešama, tā tiks nodrošināta klientam pēc iespējas pieņemamā veidā, sociālā palīdzība tiks vērsta uz precīzi definētām mērķa grupām. Lai paaugstinātu iedzīvotāju atbildību par visu sabiedrību, jānodrošina iedzīvotāju uzticēšanās pašvaldībai, tāpēc pašvaldības darbība balstīsies uz labas pārvaldības principiem, tā būs atklāta, moderna un efektīva.

2030.gadā...

- (23) Rīgas sabiedrība ir multikulturāla, tā ciena valsts un pilsētas vēsturi, latviskās vērtības un latviešu valodu, un katram ir iespējas neaizmirst savas saknes. Pilsētā valda toleranta atmosfēra, kas nodrošina savstarpēji korektu attieksmi neatkarīgi no tautības, reliģijas, dzimuma, vecuma vai labklājības līmeņa.
- (24) Pilsētas iedzīvotāju skaits vairs nesamazinās, bet sāk palielināties. Palielinās bērnu un iebraukušo skaits. Uz Rīgu atnāk dzīvot Pierīgas ģimeņu jaunā paaudze, iedzīvotāji no dažādām Latvijas vietām, kā arī tie brauc atpakaļ un iebrauc no citām valstīm.
- (25) Pateicoties izglītības un nodarbošanās iespējām, rīdzinieks ir nodrošināts, mobils un izteikti lojāls pret pilsētu.

- (26) Pašvaldības, valsts un privātā sektora sadarbībā pilnveidotais integrētais izglītības un kultūras iestāžu tīkls nodrošina katra pilsētas iedzīvotāja izglītošanos un pilnveidošanās iespējas visa mūža garumā. Izglītības sistēma nodrošina vienlaikus plašu iesaistīšanu un talantu izcelšanu. Pašvaldībai uzticēta liela atbildība par izglītības procesu un tāpēc pašvaldība nepārtraukti seko līdzi nozares un tehnoloģiju attīstībai un operatīvi ievieš jauninājumus. Tādi termini kā „digitālā plaisa” Rīgā nepastāv, jo sabiedrība ir izpratusi izglītības nozīmi un mācās. Pašvaldības sadarbība ar darba devējiem nodrošina speciālistu piedāvājuma atbilstību pieprasījumam un laika garam.
- (27) **Rīdzinieki ir veseli un aktīvi.** Rīgas iedzīvotāji ir atbildīgi – ir palielinājusies iedzīvotāju atbildības sajūta par savu veselību un saviem ģimenes locekļiem. Veselīgs dzīvesveids ir kļuvis par rīdzinieka ikdienas būtisku sastāvdaļu. Pilsētnieki izmanto iespēju aktīvi atpūsties un sportot pilsētas parkos, mežos, sporta centros, uz un pie ūdeņiem. Sociālās aprūpes un palīdzības sistēma vērsta uz aktīvu darbību, uz lielāku motivāciju domāt par savu un ģimenes nākotni, uz dažādu grupu iekļaušanu ikdienas dzīvē. Ir pieaudzis indivīdu apzinīgums un atbildība par sabiedrības interesēm un nākamajām paaudzēm.
- (28) Rīgas iedzīvotāji ar lepnumu sevi dēvē par rīdziniekiem. Viņi kā galvaspilsētas iedzīvotāji nav augstprātīgi pret pārējās Latvijas iedzīvotājiem. Valstiski netiek pretnostatīta Rīgas attīstība un pārējās Latvijas attīstība. Rīgas un tās aglomerācijas pašvaldību sadarbība ir institucionāli nostiprināta, konstruktīva un ražīga.
- (29) **Rīdzinieki mīl savu pilsētu.** Iedzīvotāju lojalitāti un uzticību pašvaldībai ir stiprinājusi pašvaldības modernā, klientorientētā pārvalde, kas ir saprotama, atvērta un līdzdarboties aicinoša.

Mērķa IM1 rezultatīvie rādītāji

Nr.p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Sākuma vērtība	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2030.g.	Datu avots
IM1.1.	Iedzīvotāju skaits	Skaits, tūkst.	2013 643,6	Samazināšanās palēninās un sākas pieaugums	Tuvojas 700	CSP
IM1.2.	Iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvars (15–64 gadu grupā)	Īpatsvars, %	2012 34,5	Palielinās	40	CSP
IM1.3.	Nodarbinātības līmenis	%	2012 60,1	Palielinās	> 75	CSP
IM1.4.	Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa neto pret iztikas minimumu Latvijā	Reizes	2012 2,20	Pieaug	4	CSP
IM1.5.	Patēriņš pamatvajadzībām no mājsaimniecību kopējiem izdevumiem	%	2012 53,6	Samazinās	45	CSP
IM1.6.	Patēriņš atpūtai un kultūrai no mājsaimniecību kopējiem izdevumiem	%	2012 7,5	Pieaug	15	CSP
IM1.7.	Džini koeficients	%	2011 34,3	Samazinās	< 30	CSP
IM1.8.	Vēlētāju aktivitāte pašvaldību vēlēšanās	%	2013 55,6	Palielinās	70	CVK
IM1.9.	Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbu kopumā	%	2012 69,1	Palielinās	75	Regulāra iedzīvotāju aptauja

IM2. Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika

Kāpēc tas ir svarīgi?

- (30) Uzņēmējdarbība un darbs ir iedzīvotāju labklājības pamats. Atbilstošu darbavietu un uzņēmības trūkums ir novedis pie tā, ka daudzi bijušie rīdzinieki ir atraduši darbu ārvalstīs un emigrējuši. Iedzīvotāju piesaistei un dzīves kvalitātes uzlabošanai pilsētā nepieciešams palielināt darbavietu skaitu ar konkurētspējīgu atalgojumu, nepieciešama jaunu uzņēmumu darbības uzsākšana. Izšķiroši faktori globālā vidē ekonomikas konkurētspējas paaugstināšanai ir inovācijas, efektivitāte un produktivitāte.
- (31) Rīgas pilsētas ekonomikas balsts ir šādas prioritārās nozares: osta, transports un loģistika, ķīmiskā rūpniecība, datoru tehnoloģijas, elektrotehnikas ražošana, profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi, metālizstrādājumu ražošana un mašīnbūve, tūrisms un izglītība.⁷
- (32) Pilsētas ekonomikas attīstības tendences norāda, ka īpaša uzmanība ir jāpievērš centieniem palielināt rūpniecības pievienoto vērtību, jo augstas pievienotās vērtības rūpniecības produkcijas eksports attiecīgi kalpotu kā multiplikatīvs efekts pilsētas un visas valsts ekonomikas attīstībai.

Ko darīsim?

- (33) Rīgā ir priekšnoteikumi jaunu, inovatīvu uzņēmumu radīšanai. Pašvaldība ar cilvēkkapitāla attīstību, ar pārdomātu zemes izmantošanas politiku, ar atbalstu biznesam nepieciešamās infrastruktūras izveidei, ar biznesa un zinātnes sadarbības sekmēšanu, ar informatīviem pakalpojumiem un pārstāvēšanu starptautiskā arēnā, sadarbojoties ar valsts pārvaldi, radīs uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi Rīgā. Pašvaldība uzturēs pastāvīgu dialogu ar uzņēmējiem, lai sekotu līdzi vajadzībām, problēmām, attīstības iespējām.
- (34) Pašvaldība sadarbībā ar valsts iestādēm realizēs industriālo politiku Rīgā, tam atvēlot nepieciešamās platības ražošanai stratēģiski svarīgās teritorijās.
- (35) Pilsētas ekonomikas izaugsme tiks veicināta uz jau apbūvētu, bet ekonomiski neefektīvu, t.sk. degradētu, teritoriju reaktivāciju.
- (36) Pašvaldība veicinās savstarpēji nesaistītu komersantu, pētniecības, izglītības un citu institūciju sadarbības jeb puduru veidošanās programmu attīstību Rīgas pilsētā un plašākā teritorijā. Tā tiktu veicināta Rīgas ekonomikas nozaru un komersantu konkurētspējas celšana, eksporta apjoma palielināšana, inovācijas un jaunu produktu veidošanās.

⁷ Rīgas ekonomikas nozaru izvērtējums pilsētas konkurētspējas paaugstināšanai, pētījums, SIA „Baltijas konsultācijas”, Rīga, 2010.

2030.gadā...

- (37) Pilsētā sadarbībā ar valsti ir izveidota un tiek uzturēta uzņēmējdarbībai izcili labvēlīga vide, tādējādi Baltijas valstu lielākajā metropolē Rīgā līdzās nacionāliem uzņēmumiem darbojas pasaulē pazīstamu uzņēmumu reģionālās pārstāvniecības. Pasaules biznesa korporācijas labprāt savus centrālos birojus Baltijā izvieto tieši Rīgā, kur darbojas metropolēm raksturīgs centrālais biznesa rajons (*Central Business District*).
- (38) Labvēlīgas vides uzturēšanai pašvaldība uztur pastāvīgu dialogu ar uzņēmējiem, apzina viņu viedokli, seko līdzi pasaules praksei. Pašvaldība spēj operatīvi reaģēt uz dažādiem tās rīcībā esošas informācijas pieprasījumiem.
- (39) Pilsētas ekonomisko pamatu veido kvalitatīvi, eksportspējīgi, inovatīvi, augstas pievienotās vērtības pakalpojumi un šeit radītie produkti. Gudras valsts industriālās politikas rezultātā ir palielinājies ražošanas īpatsvars ekonomikā, stabila izaugsme ir transporta un loģistikas, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju un pakalpojumu nozarēm. Svarīgu vietu ekonomikā un eksportā ir ieņēmušas radošās industrijas.
- (40) Izglītības sistēmā gūtais rosina pilsētas iedzīvotājus aktīvāk iesaistīties uzņēmējdarbībā. Pašvaldības apkopotie labās prakses piemēri un atbalsta fondi iedrošina uzsākt dažādu ideju realizēšanu.
- (41) Līdz ar augstākās izglītības un zinātnes īpatsvara palielināšanos Rīgas ekonomikā pašvaldība ir svarīgs elements augstskolu un uzņēmumu sadarbībā, tā cieši sadarbojas ar valsts nozīmīgākajām augstskolām, kas iepriekšējās dekādes laikā ievērojami cēlušas savu līmeni.
- (42) Rīgas pilsētas pašvaldība ir Rīgas uzņēmumu vēstnesis un atbalsts starptautiskai darbībai.

Mērķa IM2 rezultatīvie rādītāji

Nr.p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Sākuma vērtība	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2030.g.	Datu avots
IM2.1.	IKP apjoma pieaugums	% pret iepriekšējo gadu	2010 5,5	Stabils, nesamazinās	>5	CSP
IM2.2.	Ekonomiski aktīvās komercsabiedrības	skaits, tūkst.	2011 42,2	Pieaug	52,2 (58% no Latvijas)	CSP
IM2.3.	Ražošanas daļa pievienotajā vērtībā	%	2012 9,8 ⁸	Pieaug	15	Pašvaldības publiskais pārskats
IM2.4.	Bezdarba līmenis gada sākumā	%	2013 6,5	Samazinās	4	NVA

⁸ Novērtējums.

IM3. Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide

Kāpēc tas ir svarīgi?

- (43) Iedzīvotāji paliks un atbrauks jauni, kā arī uzņēmumi un organizācijas darbosies pilsētā, ja būs piemērota un ērta fiziskā vide jeb pilsētvide.

Pēdējo divdesmit gadu laikā Rīgas pilsētvide ir piedzīvojusi būtiskas transformācijas. Šodienas sociālekonomiskās pārmaiņas tautsaimniecībā un transporta politikā ietekmē (daudzviet negatīvi) Rīgas pilsētvides kvalitāti un arhitektūras vērtības gan nepietiekamu resursu, gan nepietiekamas kompetences dēļ. Padomju laikā būvētais dzīvojamais fonds ir nolietojies, pilsētā ir daudz degradētu teritoriju. Maģistrālo ielu tīkls ir fragmentārs, tāpēc lielākā daļa Rīgā iebraucošā autotransporta nonāk pilsētas centrā, kā rezultātā būtiski pieaudzis gaisa piesārņojums. Vairāku Rīgas apkaimju teritorijās joprojām ir inženierkomunikāciju deficīts. Pilsētai perifērijā ir plašas dabas un rekreatīvās teritorijas, taču tās nav savienotas ar zaļās struktūras elementiem pilsētas centrālajā daļā. Gan pilsētas kodolā, gan priekšpilsētās trūkst iedzīvotājiem nepieciešamās publiskās ārtelpas. Gājēju un velosipēdistu pārvietošanās pakārtota automobiļu satiksmei.

Ko darīsim?

- (44) Pilsētvides attīstības prioritāšu izvēlē parasti visvairāk saduras dažādu mērķgrupu intereses, nereti nostādot pašvaldības politikus un plānotājus dilemmu priekšā. Tāpēc šajā jomā pārdomāta, pēctecīga, izspriesta pilsētas pašvaldības politika ir sevišķi svarīga. Lai to sasniegtu, īstenojam jauna līmeņa sadarbību starp valsts un pašvaldības institūcijām, profesionāļiem un nevalstiskajām organizācijām, projektu attīstītājiem un iedzīvotājiem, izvirzot profesionālu diskusiju un konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm par galveno principu un mehānismu kvalitatīvu, prognozējamu un drošu pārmaiņu īstenošanai Rīgas pilsētvīdē.
- (45) Apzinoties pilsētvīdē kvalitātes un arhitektūras pārvaldības procesa sarežģītību, nepieciešams pilnveidot apsaimniekošanas, attīstības, kontroles un uzraudzības institūciju sadarbību un kompetenci, kā arī īstenot racionālu pieejamo resursu izmantošanu rīdzinieku dzīves kvalitātes un pilsētas konkurētspējas veicināšanai.
- (46) Pilsētvīdē attīstībā pašvaldība, sabalansējot dažādus aspektus, paredz mājokļu daudzveidīga piedāvājuma paplašināšanu un esošās apbūves humanizāciju, apkaimju identitātes izkopšanu, pilsētas transporta sistēmas pilnveidošanu, vides kvalitātes uzlabošanu, kultūrvēsturiskā mantojuma un pilsētai raksturīgās ainavas saglabāšanu un spilgtu laikmetīgu iezīmju ieviešanu, sevišķu vērību pievēršot tādām resursam kā ūdensmalas.

2030.gadā...

- (47) **Rīgā ir notikusi pilsētas renesanse.** Pilsētas laikmetīgais tēls harmoniski sadzīvo ar autentisko kultūrvēsturisko mantojumu, saglabājot pilsētas noskaņu. Rīgas īpašā iezīme ir tās daudzie radošie kvartāli, kas piesaista pilsētai jaunus un radošus cilvēkus. Pilsētas ainavā ir pamanāmi vairāki jauni attīstības akcenti, centra daļas zīmīga šķautne ir dzīvīgā Daugavas telpa, bet kopumā pilsēta attīstās kompakti, galvenokārt uz jau iepriekš urbanizēto un degradēto teritoriju pamata, veidojot vitālas, sakārtotas un dzīvas teritorijas.
- (48) Rīga ir dzīvošanai pievilcīga pilsēta ar pieejamu mājokli un sabalansētu dzīves vides kvalitāti, kas atbilst dažāda dzīvesveida piekritēju vajadzībām un iespējām. Katra no pilsētas apkaimēm ir atpazīstama ar savu identitāti un sabiedriski aktīvu, atvērtu un uz sadarbību tendētu multikulturālu iedzīvotāju kopienu.
- (49) Iedzīvotāji pilsētā jūtas labi, pārvietošanās ir ērta un to pavada estētisks baudījums no sakoptām ēkām un būvēm, no labiekārtotiem parkiem, dārziem un dažādiem stādījumiem. Plašās rekreācijas teritorijas iedzīvotājiem sniedz iespēju patīkami pavadīt savu brīvo laiku, atpūšoties vai sportojot. Rīga ir sakopta un skaista visos gadalaikos. Ir atrasti risinājumi padomju laika daudzdzīvokļu namu kvartālu revitalizācijai, respektējot apkaimju daudzveidību un atšķirības.
- (50) **Rīga ir ilgtspējīga metropole.** Pilsētas transporta infrastruktūra atbilst vispārpieņemtai hierarhijai: gājējs – velobraucējs – sabiedriskais transports – privātais autotransports. Sevišķa uzmanība pievērsta iedzīvotāju ar īpašām vajadzībām ērtībai. Pilsētas centrālajā daļā privātā autotransporta iebraukšana un stāvēšana ir ierobežota, prioritāti nodrošinot citiem pārvietošanās veidiem. Priekšpilsētas apkaimēs ir sakārtota automobiļu piebraukšana un apstāšanās pie daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām. Rīdzinieks labprāt izmanto velosipēdu, iet ar kājām vai izmanto sabiedrisko transportu, aglomerācijā dzīvojošie ir iecienījuši tramvajus, atstājot savus spēkratus ērtos stāvparkos pie pilsētas robežas. Sabiedriskā transporta tīklā veiksmīgi ir integrēts pasažieru dzelzceļš. Transporta sistēmā iekļauts jauns Daugavas šķērsojums pilsētas ziemeļu daļā un sliežu savienojums ar lidostu.
- (51) Rīga ir starptautiski atzīts un pievilcīgs zaļo inovāciju centrs. Pilsētā atbildīgi patērē resursus un efektīvi izmanto enerģiju. Pateicoties ievērojami samazinātam izmešu daudzumam, gaisa kvalitāte visur pilsētā atbilst ES standartiem un pilsētā ir samazinājies trokšņa piesārņojums. Ostā veiktie ievērojamie ieguldījumi modernas infrastruktūras un augstas vides kvalitātes nodrošināšanai dara Rīgas brīvostu par pozitīvu paraugu attieksmē pret iedzīvotāju drošību un dzīves kvalitāti.

Mērķa IM3 rezultatīvie rādītāji

Nr.p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Sākuma vērtība	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2030.g.	Datu avots
IM3.1.	Migrācijas saldo	skaitis	<u>2011</u> -6487	Pozitīvs	3000	CSP
IM3.2.	Iedzīvotāju vērtējums par apbūvētās vides kvalitāti Rīgā kopumā	Pozitīvs vērtējums,%	<u>2012</u> 75,1	Pozitīvais vērtējums pieaug	80	Regulāra iedzīvotāju aptauja
IM3.3.	Iedzīvotāju vērtējums par apbūvētās vides kvalitāti apkaimē	Pozitīvs vērtējums,%	<u>2012</u> 70,6	Pozitīvais vērtējums pieaug	75	Regulāra iedzīvotāju aptauja
IM3.4.	Iedzīvotāju vērtējums par gājējiem domātās ielu infrastruktūras kvalitāti pilsētā	Pozitīvs vērtējums,%	<u>2012</u> 50,3	Pozitīvais vērtējums pieaug	75	Regulāra iedzīvotāju aptauja
IM3.5.	Iedzīvotāju vērtējums par transportam domātās ielu infrastruktūras kvalitāti	Pozitīvs vērtējums,%	<u>2012</u> 33,5	Pozitīvais vērtējums pieaug	60	Regulāra iedzīvotāju aptauja
IM3.6.	Jauns Daugavas šķērsojums uz ziemeļiem no Vanšu tilta	Skaitis	<u>2012</u> 0	Jauns šķērsojums	1	
IM3.7.	Zaļo teritoriju īpatsvars no pilsētas kopējās teritorijas	%	<u>2012</u> 23	Nesamazinās	23	RD PAD
IM3.8.	CO2 emisiju samazinājums pret bāzes gadu (1990) ⁹	%	<u>1990</u> >20	Pieaug	65	REA
IM3.9.	Gaisa kvalitāte pilsētā: dienu skaits, kad tiek pārsniegta normatīvajos aktos pieļaujamā robežvērtība piesārņojumam ar cietajām daļiņām PM10 : Krišjāņa Valdemāra ielā 18 Brīvības ielā 73	Dienas	<u>2013</u> 40 48 105	Samazinās	<35	RD MVD
IM3.10.	Piesārņoto teritoriju skaits	Skaitis	<u>2004</u> 230	Samazinās	180	RD MVD
IM3.11.	NO ₂ gada vidējā koncentrācija monitoringa stacijās: Tvaika ielā 44 Brīvības ielā 73 Krišjāņa Valdemāra ielā 18 Maskavas ielā 165 Raiņa bulvārī	µg/m ³	<u>2013</u> 25,9 43,4 50,6 22,9 31,8	Samazinās	<40	RD MVD

⁹ CO2 emisiju aprēķinos neņem vērā enerģijas patēriņu, ko pašvaldība nevar ietekmēt un kas atrodas ārpus pašvaldības kompetences.

IM4. Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole

Kāpēc tas ir svarīgi?

- (52) Rīga ir nozīmīgākā pilsēta Baltijas valstīs, kopā ar aglomerāciju tās teritorijā dzīvo vairāk nekā miljons iedzīvotāju. Rīgas ģeogrāfiskais novietojums, galvaspilsētas statuss, pilsētā koncentrētais izglītības, zinātnes un uzņēmējdarbības resurss, osta, kā arī kultūrvide veido pilsētas starptautisko potenciālu, kas ļauj Rīgai ieņemt nozīmīgu vietu Ziemeļeiropas metropoļu tīklā. Piederība šai pilsētu grupai sniedz plašāku atpazīstamību globālā mērogā, kā arī norāda uz pilsētas darbības kvalitāti un vērtībām. Savukārt, ja Rīga neizmanto savu potenciālu reģionā, pastāv risks, ka pilsētas globālā konkurētspēja mazināsies.
- (53) Rīgas pilsētai ir svarīgi cieši iekļauties Ziemeļeiropas un Baltijas jūras reģiona metropoļu sadarbības telpā, palielinot tuvākajā starptautiskajā telpā savu lomu un ietekmi un izmantojot iespēju kopīgi iziet tālāk pasaulē. Rīgai svarīgi stiprināt sadarbību ar tuvākajiem kaimiņiem gan Ziemeļu telpā – ar Stokholmu, Helsinkiem, Viļņu, Tallinu un Sanktpēterburgu, gan Austrumu virzienā – ar Maskavu, Minsku un Kijevu.
- (54) Rīgas starptautiskā konkurētspēja ir Latvijas ekonomiskās izaugsmes pamatā un, nostiprinoties Rīgas starptautiskajām pozīcijām, ieguvējas būs visas pašvaldības un Latvijas iedzīvotāji kopumā.

Ko darīsim?

- (55) Pilsētas starptautiskās nozīmes palielināšanā viens no svarīgākajiem faktoriem ir tās pieejamības uzlabošana – gaisa, jūras, dzelzceļa un autoceļu transporta infrastruktūras paplašināšana un modernizēšana. Rīgas brīvostas attīstība būs būtisks pilsētas starptautiskās konkurētspējas faktors.
- (56) Radot priekšnoteikumus darījumu un pasākumu infrastruktūras attīstībai pilsētā, pašvaldība sagaida, ka palielināsies pilsētas kā biznesa darījumu vietas nozīme un pilsēta ik gadu uzņems virkni starptautiski nozīmīgu, lielu pasākumu.
- (57) Pilsētas pašvaldība un uzņēmēji izmantos Eiropas kultūras galvaspilsētas statusu arī pēc tam, turpinot realizēt iesāktās ieceres un attīstot kultūrvēsturiskās vērtības kā Rīgas starptautiskās konkurētspējas faktoru – kā eksporta un pilsētas atpazīstamības veicinātāju.
- (58) Lai Rīga varētu veiksmīgi tuvināties citām Eiropas metropolēm, pilsētai, sadarbojoties ar valsti un privātajām iniciatīvām, līdz 2030.gadam ir nepieciešams uzbūvēt tādas sabiedriski nozīmīgus objektus kā Zinātniski tehnoloģiskais parks, koncertzāle, Laikmetīgās mākslas muzejs, Starptautiskais kongresu centrs un multifunkcionāls pilsētas stadions.

- (59) Pašvaldība izstrādās un konsekventi īstenos pārdomātu pilsētas zīmola stratēģiju.
- (60) Rīgas pilsētas pašvaldība aktīvi piedalīsies dažādos starptautiskos sadarbības tīklos un organizācijās – Baltijas jūras valstu reģionu sadarbības organizācijā (Baltic Sea States Subregional Co-operation, BSSSC), Eiropas lielo pilsētu sadarbības tīklā EUROCITIES, Jauno laiku Hanzas pilsētu savienībā (Städtebund DIE HANSE), Baltijas pilsētu savienībā (UBC), Eiropas pilsētu tīklā „Pilsētas bērniem” (Cities for Children), UNESCO u.c. Rīga turpinās sadarbību ar vēsturiskajām partnerpilsētām un atbalstīs jaunu sadarbības līgumu parakstīšanu ar galvaspilsētām.
- (61) Kopā ar pārējām Ziemeļeiropas metropolēm Rīgai jāpozicionē sevi atvērtas sadarbības un tranzīta plūsmu nodrošināšanai ar Āziju – Vidusāzijas, Austrumāzijas un Dienvidaustrumāzijas reģioniem.

2030.gadā...

- (62) Rīgu ar pārējām pasaules pilsētām vieno moderna gaisa, jūras, autoceļu un dzelzceļa satiksme, kas ļauj pilsētai un rīdžiniekiem iekļauties vitālās pasaules ritmā.
- (63) Pasažieru ostas terminālis Andrejsalā un kruīzu kuģu piestātne ir jauna pilsētas vizītkarte tūristiem, kas pilsētu sasniedz ar prāmju un kruīzu kuģu satiksmi. Rīgas starptautisko sasniedzamību veicina realizētais „Rail Baltica” dzelzceļa infrastruktūras koridors. Sliežu transports savieno pilsētas centru ar starptautisko lidostu „Rīga”.
- (64) Pilsēta efektīvi izmanto savu ģeogrāfisko novietojumu. Šeit satiekas Rietumu un Austrumu tirgi. Rīgas centrālajā biznesa rajonā darbojas pasaulē lielāko banku un starptautisko korporāciju pārstāvniecības. Rīgas brīvosta ir starptautiskas nozīmes loģistikas centrs un tā maksimāli izmanto savu kapacitāti.
- (65) Rīdžinieks ir Eiropas pilsonis, kas nes savas pilsētas vārdu pasaulē un pārstāv to. Pilsētas uzņēmēji, talantīgi radošo profesiju pārstāvji un sportisti sniedz īpašu skanējumu Rīgas vārdam pasaulē. **Katrs rīdžinieks ir kā kultūras vēstnieks.** Pilsētas pašvaldība un uzņēmēji, veiksmīgi izmantojuši Eiropas kultūras galvaspilsētas un UNESCO Pasaules mantojuma statusu, turpina realizēt iesāktās ieceres, ieņemot nozīmīgu vietu pasaules kultūras kartē. Rīga ietekmē Baltijas jūras kultūras telpu pilsētvides kvalitātes, arhitektūras, mākslas un vides dizaina jomās. Pilsētā norisinās virkne pasaulē atzītu kultūras pasākumu un attīstās radošās industrijas. Mežaparka atpūtas komplekss ar brīvdabas estrādi, jauna koncertzāle, Laikmetīgās mākslas muzejs, ietilpīgs konferenču centrs un jauns stadions ir dažādu koncertu un starptautisku pasākumu, tai skaitā sporta sacensību, galvenās norises vietas. Attīstīta pilsētas tūrisma infrastruktūra, daudzpusīgs piedāvājums, rīdžinieku viesmīlība veido Rīgu par pievilcīgu tūrisma galamērķi, kur pavadīt vairākas dienas. Prasmīgi sagatavota un mērķtiecīgi realizēta pilsētas zīmola (tēla, mārketinga) stratēģija sekmējusi pilsētas apmeklētāju skaita pieaugumu.

- (66) Rīgas pilsēta ir aktīva Baltijas jūras reģiona un Ziemeļvalstu sadarbības tīklu dalībniece, kas piedalās gan Baltijas jūras telpā notiekošajos procesos, gan aktīvi līdzdarbojas reģiona attiecību veidošanā un interešu lobēšanā Eiropā.

Mērķa IM4 rezultatīvie rādītāji

Nr.p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Sākuma vērtība	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2030.g.	Datu avots
M4.1.	Vairākdienu ārvalstu ceļotāju skaits	skaits, milj.	<u>2012</u> 1,19	Palielinās	3	CSP
M4.2.	Pasažieru apgrozījums starptautiskajā lidostā „Rīga”	skaits, milj.	<u>2012</u> 4,8	Palielinās	12	Lidosta „Rīga”
M4.3.	Tiešo regulāro reisu galapunktu skaits no Rīgas lidostas	skaits	<u>2012</u> 79	Pieaug	100	Lidosta „Rīga”
M4.4.	Pasažieru apgrozījums (ar pasažieru kuģiem un prāmjiem) Rīgas ostā	skaits, tūkst.	<u>2012</u> 815	Palielinās	>1500	CSP
M4.5.	Kravu apgrozījums Rīgas ostā	milj. t.	<u>2012</u> 36,1	Pieaug	50	Rīgas brīvostas pārvalde
M4.6.	Ārvalstu tiešās investīcijas	milj. EUR	<u>2013</u> 5022,7	Pieaug	12664	„Lursoft”
M4.7.	Pilsētas kredītreitings	kredītreitinga pakāpe	„Standart & Poor's” <u>2012</u> BBB/ Positive/ A2	Paaugstinās	„Standard & Poor's” AA	Kredītreitinga aģentūra „Standart & Poor's”
			„Moody's Investors” <u>2012</u> Baa3 Stable	Paaugstinās	Moody's Investors” Aa1	Kredītreitinga aģentūra „Moody's Investors”

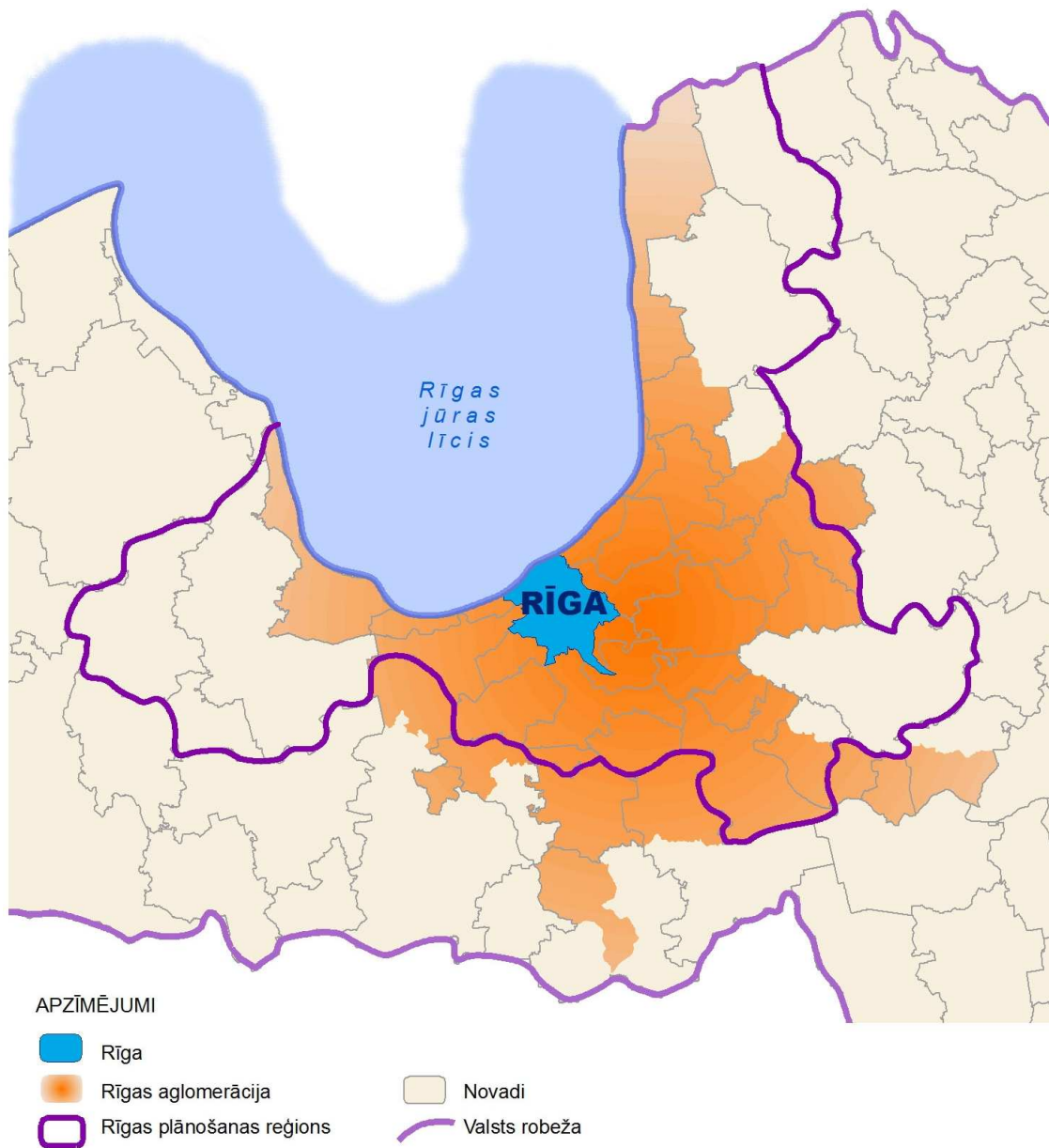
6. Teritorijas specializācija

Reģionālā mērogā

- (67) Rīgas kā reģionālā mēroga centra specializācija pamatā saistīta ar Rīgas aglomerācijas iedzīvotāju ikdienas svārstmigrāciju uz metropoli.

4.attēls

Rīga reģionālā mērogā

- (68) **Reģionālā mērogā** Rīga ir ekonomiskais, vispārējās un interešu izglītības, kultūras un unikālas pilsētvides, veselības aprūpes, kā arī iepirkšanās, brīvā laika pavadīšanas un dažādu pakalpojumu centrs.
- (69) Visas Rīgas aglomerācijas attīstības priekšnoteikums ir cieša un konstruktīva pašvaldību sadarbība.

Nacionālā mērogā

- (70) Nacionālā mērogā Rīgas specializāciju pamatā nosaka Rīgas kā galvaspilsētas statuss (šeit atrodas galvenās valsts varas un pārvaldes institūcijas, ārvalstu vēstniecības un dažādu organizāciju pārstāvniecības), valsts lielāko augstākās izglītības un kultūras iestāžu atrašanās Rīgā, kā arī transporta infrastruktūra, kas vieno Rīgu ar citām pasaules daļām (lidosta, dzelzeļa stacija, pasažieru osta, starptautiskā autoosta).

5.attēls

Rīga nacionālā mērogā

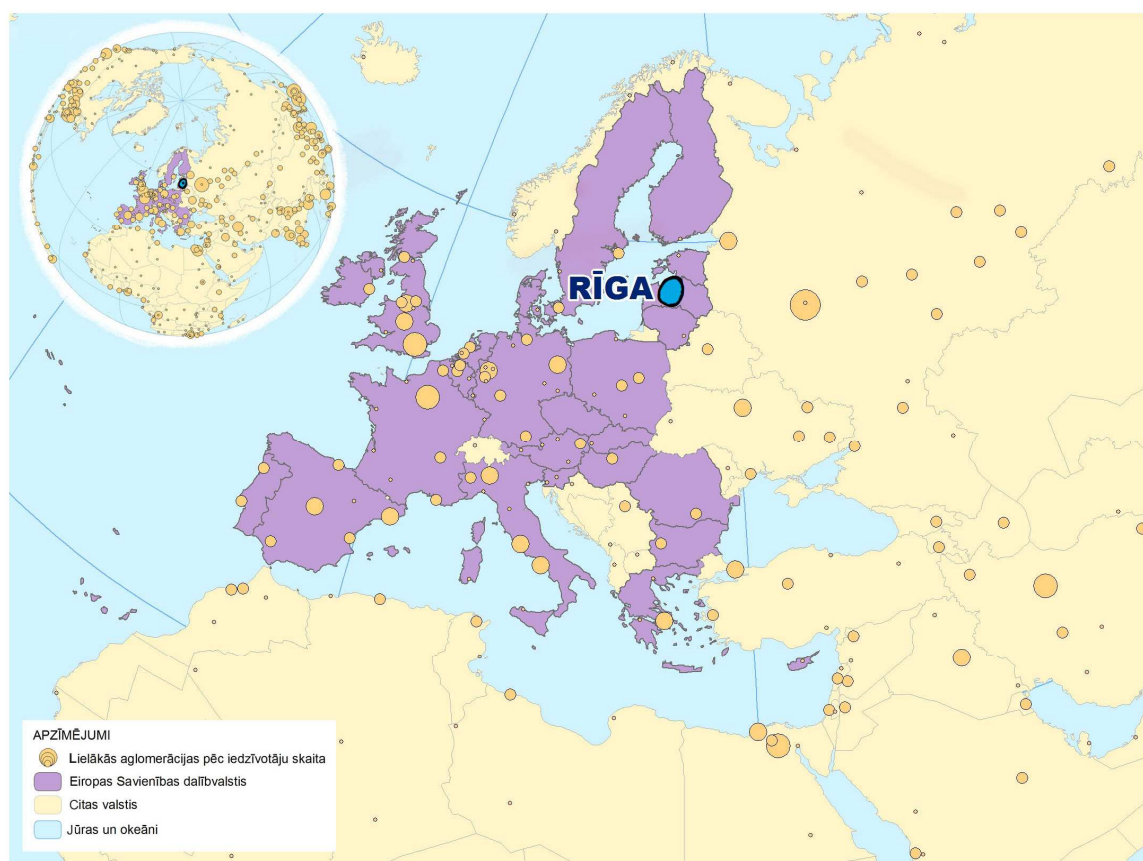
- (71) **Nacionālā mērogā** Rīga ir administratīvais, kultūras, augstākās izglītības un zinātnes centrs. Rīga ir galvenie valsts vārti Latvijas sakariem ar visu pasauli.

Starptautiskā mērogā

- (72) Starptautiskā mērogā Rīgas specializācijas pamatojumu veido:
- ģeogrāfiskais novietojums – atrašanās rietumu–austrumu un ziemeļu–dienvidu transporta koridoros, atrašanās pie Baltijas jūras;
 - kultūrvide un ar to saistītais tūrisms un radošās industrijas nozares;
 - prioritārās eksportspējīgās nozares¹⁰.

6.attēls

Rīga starptautiskā mērogā

- (73) Attiecīgi nozares, kas veido uz starptautisko mērogu vērstu Rīgas specializāciju, ir:
- osta, transports, loģistika;
 - kultūra, tūrisms;
 - radošās nozares – mode, dizains, filmu industrija, arhitektūra u.c.;
 - IKT nozare;
 - elektrotehnikas ražošana;
 - ķīmiskā rūpniecība;
 - metālizstrādājumu ražošana un mašīnbūve;
 - profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi;
 - izglītība.

¹⁰ Rīgas ekonomikas nozaru izvērtējums pilsētas konkurētspējas paaugstināšanai, pētījums, SIA „Baltijas konsultācijas”, Rīga, 2010.

7. Rīcības virzieni

- (74) Rīgas pilsētas ilgtermiņa mērķu sasniegšanai pašvaldības plašās kompetences ietvaros noteikti 19 rīcības virzieni:
1. Kvalitatīva un mūsdienīga izglītība
 2. Atbalsts jaunatnes pašiniciatīvai un organizētajam brīvajam laikam
 3. Atpazīstama un iesaistoša kultūrvide
 4. Sabiedrības integrācija un atbalsts ģimenēm
 5. Daudzveidīgas sporta iespējas
 6. Uz preventīvu darbību vērsta veselības aprūpe
 7. Iekļaujoša un aktivitāti motivējoša sociālā sistēma
 8. Sabiedriskā kārtība un drošība
 9. Kvalitatīva dzīves vide un pieejams mājoklis
 10. Ērta starptautiskā sasniedzamība
 11. Līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija
 12. Infrastruktūras un komunālo pakalpojumu uzlabošana
 13. Plaša energoefektivitātes īstenošana
 14. Pilsētas specifisko teritoriju jautājumu risināšana
 15. Laba vides kvalitāte
 16. Labvēlīga uzņēmējdarbības vide un augsta ekonomiskā aktivitāte
 17. Augoša daudzprofilu osta
 18. Mērķtiecīgs tūrisma piedāvājums
 19. Efektīva, atbildīga un uz daudzpusēju sadarbību vērsta pārvaldība
- (75) Rīcības virzienu detalizētāks izklāsts – tajos noteiktie uzdevumi, plānotie pasākumi, rīcības plāns un investīciju plāns – ietverts Attīstības programmā.

- (76) Katrs no noteiktajiem rīcības virzieniem – tajā paredzētie uzdevumi un pasākumi - ietekmē izvirzīto ilgtermiņa mērķu sasniegšanu, vienu mērķi vairāk, citu mazāk. Rīcības virzienu saistības jeb ietekmes līmenis ar katru no izvirzītajiem mērķiem atspoguļots 7.attēlā.

7.attēls

Rīcības virzienu un ilgtermiņa attīstības mērķu sasaiste

- (77) Ņemot vērā valsts un ES attīstības prioritātes un Rīgas pilsētas iedzīvotāju viedokli par aktuālām problēmām pilsētā, pilsētas attīstības prioritārie rīcības virzieni ir:

- kvalitatīva un mūsdienīga izglītība;
- labvēlīga uzņēmējdarbības vide un augsta ekonomiskā aktivitāte;
- līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija.

8. Telpiskās attīstības perspektīva

- (78) Telpiskās attīstības perspektīva ir Stratēģijas daļa, kurā rakstveidā un grafiski ir noteiktas teritorijas attīstības vadlīnijas, attīstības prioritātes un vēlamās izmaiņas ilgtermiņā. Rīgas telpiskās attīstības perspektīva balstās uz pilsētas attīstības vīziju. Telpiskās attīstības perspektīvas vadlīnijas noteiktas tā, lai ar tām saskaņota darbība nākotnē saglabātu un veidotu esošajām un nākamajām paaudzēm kvalitatīvu vidi, līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionālu dabas, cilvēku un materiālo resursu izmantošanu, dabas un kultūras mantojuma attīstību.
- (79) Primāri Rīgas pilsētas telpiskā attīstība tiek plānota pēc kompaktas pilsētas attīstības modeļa, pēc iespējas efektīvāk izmantojot esošos jau apbūvēto un/vai pilsētas centram piegulošo teritoriju resursus. Tai pašā laikā īpaša uzmanība tiek pievērsta apkaimēm un to funkcionālajiem centriem.
- (80) Rīgas pilsētas telpiskās attīstības perspektīva strukturēta septiņās tematiskās daļās:
1. Apdzīvojuma telpiskā struktūra
 2. Transporta infrastruktūra
 3. Inženierinfrastruktūra
 4. Dabas teritoriju telpiskā struktūra
 5. Nozīmīgas Rīgas vēsturiskās, kultūras un ainavu telpas
 6. Prioritārās attīstības teritorijas
 7. Nozīmīgi telpiskās struktūras elementi

8.1. Apdzīvojuma telpiskā struktūra

- (81) Apdzīvojuma telpiskā struktūra atspoguļo Rīgas apdzīvoto teritoriju izvietojumu un dažādību.

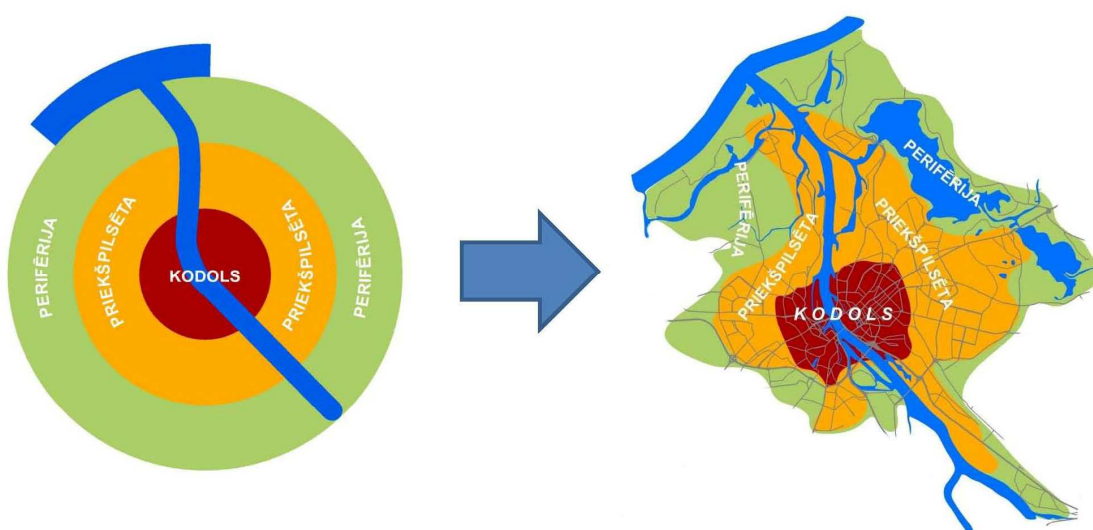
Telpiski Rīgas apdzīvojuma struktūra ir izteikti koncentriska un atspoguļo vēsturisko pilsētas evolūciju. Pilsētas apdzīvojuma telpisko struktūru veido:

- **kodols;**
- **priekšpilsēta;**
- **perifērija.**

- (82) Pilsētas kodola robežu definē dzelzceļa loks, un šai pilsētas daļai galvenokārt ir kompakts apdzīvojuma tips. Priekšpilsētas daļai ir raksturīga mikrorajonu un jauktā apdzīvojuma kombinācija. Savukārt perifērijai galvenokārt ir raksturīgs savrupmāju un mazstāvu apbūves tips ar daudzveidīgām rekreācijas teritorijām.

8.attēls

Pilsētas apdzīvojuma telpiskā struktūra

- (83) Pilsētai ir svarīgs ikviens tās esošais un potenciālais iedzīvotājs, un tā vēlas piedāvāt katram iespēju realizēt savu sapni. Nākotnē pilsētas pašvaldība, ievērojot un pastiprinot katras apdzīvojuma struktūras veida īpatnības, kā arī nodrošinot daudzveidīgu dzīves vides piedāvājumu, spēs apmierināt dažādu iedzīvotāju grupu vēlmes un vajadzības.

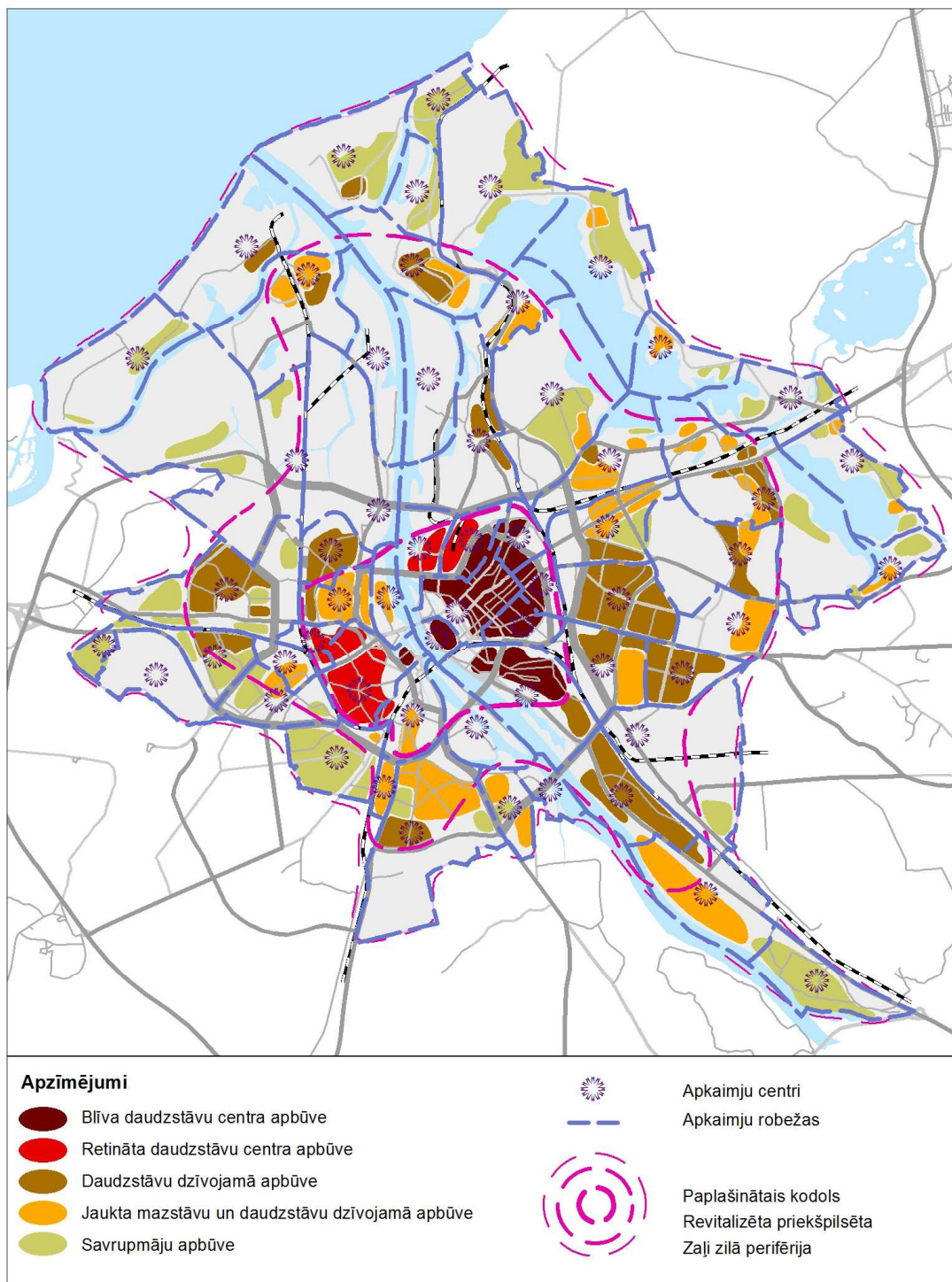
Apkaimes un to centri

- (84) Rīgas kultūrvēsturiskās struktūras pamatā ir 58 apkaimes, kuras raksturo piemērota lieluma apdzīvota vide, kurām ir sava apkalpe, identitāte un raksturs, kas izriet no apbūves veida, fiziskajām robežām, ainavas un iedzīvotāju kopības izjūtas.

- (85) Stratēģijas īstenošanas laikā apkaimēs ieteicams definēt apkaimju centrus. Apkaimju centriem var būt telpiska, funkcionāla, sociāla vai rekreatīva nozīme, tie veidosies socializēšanās mezgļpunktos jeb vietās, kurās būs iespējams attīstīt atraktīvu publisko telpu visiem apkaimes iedzīvotājiem. Ilgtermiņā apkaimju centros vēlams daudzveidīgs pakalpojumu klāsts, tādējādi uzlabojot katra dzīvojamā rajona funkcionalitāti un pievilcību.

9.attēls

Rīgas pilsētas apdzīvojuma struktūras vadlīnijas

Paplašinātais kodols

- (86) Dzīvošana kodolā ir vislabāk piemērota pilsētnieciskā dzīvesveida piekritējiem. Pilsētvides kompaktais raksturs un publiskās telpas lietošanas intensitāte ir svarīgākās īpašības, kas veicina kodola kā dzīvesvietas pievilcību. Kompaktais raksturs nodrošina ērtu sasniedzamību gājējiem. Dzīvošana ir integrēta multifunkcionālā vidē ar bagātu kultūras, mazumtirdzniecības, darījumu un citu sabiedrisko aktivitāšu un funkciju klāstu. Kodolam raksturīga estētiski un vizuāli daudzpusīga vide ar augstvērtīgu publisko apstādījumu struktūru — bulvāru loks, parki un dzīvīgas ielas.
- (87) Lai veicinātu kodola pievilcību dzīvošanai, ir jāmaina vairāki pilsētvides aspekti:
- jāveicina gājēju un velosipēdistu kustība;
 - jāsamazina autotransporta plūsma, tādējādi samazinot gaisa un trokšņa piesārņojumu.
- (88) Pilsētas kodola daļā privātiem attīstītājiem jāņem vērā kultūrvēsturiskā vide un ainava, kā arī apbūve atbalstāma ar nosacījumu, ka publiskai lietošanai tiek atvērti skvēri, iekšpagalmi un citas brīvās teritorijas, kuras atrodas to īpašumā.
- (89) Skanstes apkaimē paredzēta daudzstāvu apbūve ar lielu potenciālo iedzīvotāju blīvumu. Salīdzinot ar pārējo kodolu, apbūvei ir ekstensīvs raksturs, publiskās telpas lietošanas intensitāte nākotnē varētu būt līdzīga centram. Svarīgi, ka šajā apkaimē ir nodrošināts apstādījumu tīklojums, kas ir savienots ar centra zaļo struktūru.
- (90) Jaunu mājokļu pilsētas kodolā attīstībai jāveicina arī pašlaik degradētās rūpnieciskās vides transformācija.

Apdzīvojamā tipoloģija kodolā

- (91) Blīva daudzstāvu apbūve – raksturīga Centram, Grīziņkalnam, Avotiem, Maskavas forštatei. Prioritāte – esošā apdzīvojamā saglabāšana, uzlabojot vides kvalitāti (transporta plūsmas samazināšana, mazo publisko ārtelpu radīšana), un jaunu mājokļu būvniecība tukšajos zemesgabalos.
- (92) Retināta daudzstāvu apbūve – raksturīga Pārdaugavai, kur paredzēts saglabāt un attīstīt esošās dzīvojamās vides humāno kvalitāti — tās cilvēcīgo mērogu un ar apstādījumiem bagātu kultūrvēsturisko vidi, kā arī mūsdienīgu Daugavas kreisā krasta silueta teritoriju.

Publiskā ārtelpa kodolā – kompakta pilsētas modelis

- (93) Kompaktas pilsētas modelim kodolā raksturīgs liels iedzīvotāju un aktivitāšu īpatsvars nelielā teritorijā, kā arī ērta pārvietošanās un sasniedzamība ar kājām, velo un sabiedrisko transportu.
- (94) Kodola publiskās ārtelpas galvenās kvalitātes ir tās ielas, laukumi, parki un skvēri, tiem primāri jāizstrādā ilgtspējīgas apsaimniekošanas programma.
- (95) Jaunas potenciāli attīstāmas telpas atrodamas esošās brīvās mazizmēra teritorijās (gan pašvaldības, gan privātīpašumā esošās), transformējot par daudzveidīgām, vienkārši un ērti lietojamām publiskām ārtelpām, kuru realizācijai tiek izveidotas atbalsta programmas.
- (96) Atbalsta programmas veidojamas tā, lai būtu piemērotas dažādu pasākumu norisei un rosinātu arī tuvējos apkaimes iedzīvotājus radošām izpausmēm šo telpu lietojuma aktivizācijai (mākslas izstāžu telpa, performances, gaismas festivāli, informācijas punkti u.tml.) – no monofunkcionālas telpas uz daudzfunkcionālu telpu. Šo telpu savstarpējo savienojumu veido ilgtspējīgas zaļās takas – esošas lineāras struktūras, kurām papildus esošai funkcijai tiek aktivizēta jauna telpas lietojuma funkcija dažādām vecuma grupām. Izstrādājot zaļo taku projektu, jāparedz atpūtas stūrīšu veidošana un ilgtspējīgi lietusūdens apsaimniekošanas risinājumi, tai skaitā lietus dārzi, kā arī jāievēro sezonālitate. Meklējot taktiskus risinājumus, pilsētas kodolam izstrādāta vienota, ilgtspējīga publiskās ārtelpas apgaismojuma un svētku noformējuma sistēma.

Revitalizēta priekšpilsēta

- (97) Dzīvošana priekšpilsētā ir vislabāk piemērota ģimeniskā dzīvesveida piekritējiem un tiem, kas meklē finansiāli pieejamu mājokli. Dzīvošanai priekšpilsētā ir vairākas priekšrocības – pieejams mājoklis, publisko ārtelpu daudzums un pieejamība, kā arī aktīvās atpūtas iespējas.
- (98) Priekšpilsētas lielāko daļu veido padomju laikā būvētie dzīvojamie mikrorajoni vai atsevišķas dzīvojamās ēkas. Mikrorajonu telpiskai kompozīcijai ir daudz pozitīvu īpašību, kas nākotnē ir jā saglabā – plaša publiskā telpa, dzīvojamie kvartāli ar labu insolācijas pakāpi, kā arī labs sociālās infrastruktūras nodrošinājums. Mikrorajoniem piegulošajām teritorijām ar savrupmāju un jauktu apdzīvojumu arī ir pozitīvas telpiskās un vides kvalitātes – videi humāns mērogs un salīdzinoši liels apstādījumu daudzums.
- (99) Lai veicinātu priekšpilsētas pievilcību dzīvošanai, prioritāri ir jārevitalizē dzīvojamā vide mikrorajonos un jaukta apdzīvojuma tipa teritorijās. Priekšroka jādod reģenerācijai, nevis esošo mikrorajonu intensificēšanai – jaunu dzīvojamo ēku

būvniecībai esošo mikrorajonu robežās. Jauna apbūve tiek izvērtēta tikai izņēmuma kārtā un pieļaujama tikai tad, ja ir veiksmīgi integrēta apkaimē gan ar piekļuvi, gan ar publisko telpu.

- (100) Atsevišķās vietās ir pieļaujama jaunu mikrorajonu attīstība (Dreiliņos, Mežaparkā un Rumbulā) ar nelielu apbūves blīvumu un vairākstāvu apbūvi.
- (101) Priekšpilsētai, atšķirībā no pilsētas kodola, ir raksturīgs salīdzinoši monofunkcionāls raksturs, kuru nosaka daudzstāvu dzīvojamo ēku masīvi. Tāpēc ir jānodrošina gan laba sabiedriskā transporta saikne ar kodolu, perifēriju un priekšpilsētas apkaimēm, gan jāstiprina un jāattīsta vietējie apkaimju centri.

Apdzīvojamā tipoloģija priekšpilsētā

- (102) Daudzstāvu dzīvojamā apbūve — saglabājama struktūra; prioritāte — dzīvojamā fonda un publiskās telpas revitalizācija. Raksturīgas apkaimes: Imanta, Zolitūde, Ilģuciems, Ziepiekkalns Ķengarags, Pļavnieki, Purvciems.
- (103) Jauktā mazstāvu un daudzstāvu dzīvojamā apbūve — saglabājama struktūra; prioritāte — dzīvojamā fonda un publiskās telpas revitalizācija. Raksturīgas apkaimes: Teika, Čiekurkalns, Dārzciems.
- (104) Savrupmāju struktūra — Saglabājama struktūra, selektīva ielu renovācija, jāveic publiskās ārtelpas labiekārtošana un integrācija kopējā pilsētas Zaļi zilajā struktūrā. Raksturīgas apkaimes: Mežaparks, Bierīni, Pleskodāle.
- (105) Brīvostas teritorijā esošā dzīvojamā apbūve turpmāk izvērtējama kontekstā ar ostas attīstības plāniem, izmantojot kompensējošos mehānismus iedzīvotājiem teritoriju transformācijas gadījumā.

Publiskā ārtelpa priekšpilsētā — sociālas pilsētas modelis

- (106) Publiskās ārtelpas attīstības politika priekšpilsētas daļā prioritāri izstrādājama apkaimēm ostas tuvumā. Būtiski, lai iedzīvotāju dzīves apstākļi, dzīvojot apkaimēs ostas teritoriju tuvumā, nepasliktinātos, bet gan uzlabotos, lai tiktu sabalansētas ostas un pilsētas ekonomiskās intereses ar iedzīvotāju interesēm un tiesībām uz kvalitatīvu dzīves vidi. Šajās teritorijās, kur tas iespējams, jāattīsta ūdensmalu pieejamība plašākai sabiedrībai. Jāizvērtē un jāveicina akvatoriju atjaunošanas (renaturalizācijas) iespējas, lietusūdens apsaimniekošana, bioloģiskā daudzveidība, apkaimes vēsturiskās vērtības, atpūtas, rekreācijas, socializācijas un izglītības telpa.
- (107) Lielmēroga dzīvojamo rajonu pagalmi ir iedzīvotājiem tuvākā, vistiešāk saprotamā vērtība. Tomēr šodien liels daudzdzīvokļu namu mīnuss ir publiskās ārtelpas apstākļi – apstādījumu zonas, spēļu un sporta laukumi, kā arī pastaigu vietas un piebraucamie ceļi ir sliktā stāvoklī. Mājokļu renovācija un ārtelpas labiekārtošana

pilsētas blokmāju rajonos uzskatāma par vienu no svarīgākajiem attīstības potenciāliem arī mājokļu ekonomiskās attīstības sektorā. Publiskās institūcijas mudinās un mēģinās pārliecināt dzīvokļu īpašniekus, ka, ieguldot līdzekļus atjaunošanas pasākumos šodien, ilgtermiņā šie līdzekļi atmaksāsies. Pašvaldība kopā ar valsti apmaksās energoauditus, tiks izvērtēta iespēja izveidot aizdevumu programmu un sniegt tiešu finansiālu atbalstu siltināšanas un renovācijas aktivitātēm. Atjaunošana un enerģētiskie uzlabojumi varētu radīt pozitīvus impulsus valsts tautsaimniecībā, turklāt skaidri redzams – ieguvēji būtu paši iedzīvotāji, pašvaldība, kā arī būvniecības nozare. Integrēta un taktiska plānošana var vairogt cilvēku interesi par viņu dzīvesvietas apkārtnes attīstību un iedrošināt viņus piedalīties atjaunošanas procesos. Zaļās struktūras telpas apkaimē tiek savienotas ar zaļajām takām, bet priekšpilsētu un kodolu savstarpēji savieno zaļie koridori.

- (108) Lai iepriekšminētos procesus aktivizētu, nepieciešams arī veicināt kultūras un pilsētvides objektu attīstību priekšpilsētā un risināt ar īpašuma tiesībām saistītus jautājumus, kā arī radīt mehānismus, kas atbalstītu privātīpašnieku radītas un uzturētas zaļās un publiskās teritorijas.

Zaļi zilā perifērija

- (109) Dzīvošana perifērijā ir pievilcīga tiem, kuri meklē iespēju dzīvot dabas tuvumā, bet kuriem joprojām ir svarīga saikne ar pilsētu, kā arī tās sociālās infrastruktūras, ekonomisko aktivitāšu un sabiedriskā transporta pieejamība. Šeit dominēs ģimeņu mājas vai nelielas (3–4 stāvi) daudzdzīvokļu mājas.
- (110) Perifērijā dzīvos tie rīdzinieki ar ģimenēm, kuriem svarīgāks par pilsētas nerimstošo pulsu ir miers un harmonija. Dzīvošana pilsētas perifērijā būs nopietna alternatīva tiem iedzīvotājiem, kuri pašlaik izvēlas dzīvot ārpus pilsētas, tās aglomerācijā, jo papildus dabas un ūdeņu teritoriju pieejamībai, Rīga sniedz arī sociālo un kultūras dzīvi, kas ērti sasniedzama, lietojot sabiedrisko transportu.
- (111) Ar šo teritoriju sabalansētu attīstību, saudzīgi izmantojot dabas mantojumu, ir jānodrošina gan kvalitatīva mājokļu segmenta attīstība, gan apkaimes centra attīstība, gan jaunas publiskās telpas radīšana, kā arī jāpaplašina zaļi zilās struktūras pieejamība.
- (112) Īpaša vērība jāpievērš apdzīvoto struktūru un dabas mijiedarbībai, kā arī sadarbībā ar kaimiņu pašvaldībām, kurās konkrētais ūdensobjekts atrodas, teritorijas attīstībā jārespektē klimata mainība un dabas procesi, iespēju robežās tos adaptējot. Plānošanā jārespektē ne tikai plūdi ar varbūtību reizi 10 gados, bet arī klimata mainības scenārijā tuvākajai nākotnei norādītie plūdi ar varbūtību reizi 100 gados.

Apdzīvojumā tipoloģija perifērijā

- (113) Zalā savrupmāju struktūra — dominējoša ir savrupmāju un mazstāvu apbūve ar lielu apstādījumu īpatsvaru, jāveicina rekreācijas iespējas. Raksturīgas apkaimes: Vecāķi, Dārziņi, Bergi, Trīsciems, Jugla, kā arī Ķīsezera apkārtnē.

Publiskā ārtelpa perifērijā – ekoloģiski domājošas pilsētas modelis

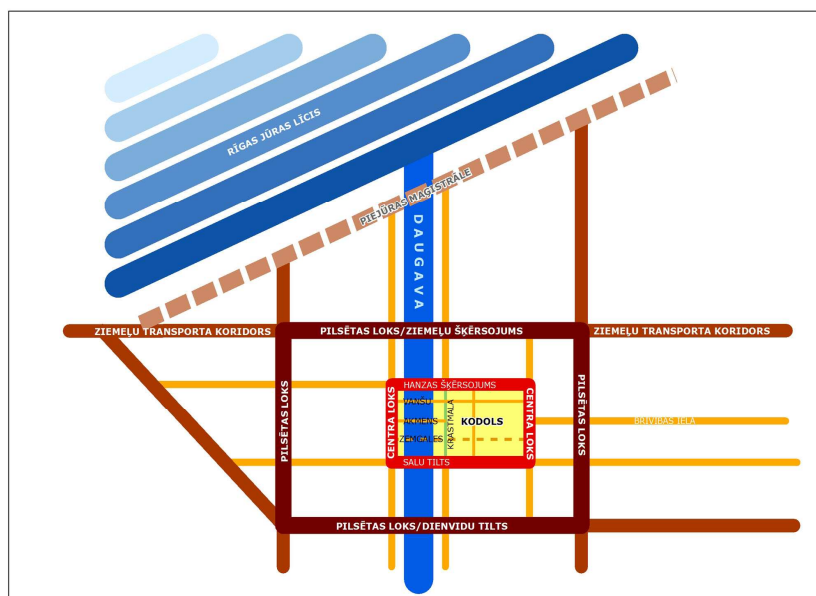
- (114) Perifērijā publiskās ārtelpas attīstības politika, kas balstīta uz ilgtspējības principiem, pamatā izstrādājama, domājot par pieejamību un daudzveidīgu atpūtu un rekreāciju pie dabas. Mēroga ziņā šīs telpas ir sabalansētas un stratēģiski veidotas tā, lai tās būtu pieejamas ne tikai apkaimes iedzīvotājiem, bet arī kodola un priekšpilsētu iedzīvotājiem. Tas veicinātu pilsētas dažādo lietotāju savstarpēju mijiedarbību un dzīvāku saiti ar dabu, tai skaitā aktīva dzīvesveida popularizēšanu. Perifērijā veidojamas aktīvās atpūtas takas, aktivizējot jaunas telpas lietojuma funkcijas dažādām vecuma grupām, ievērojot sezonālītāti. Tas nozīmē lielāku telpas un vides slodzi. Tātad, attīstot šo dabas un ūdens infrastruktūru, ir jāizvērtē potenciālās noslodzes palielinājums un iespējamā pozitīvā un negatīvā ietekme uz šīm tik ļoti jutīgajām teritorijām, paredzot attiecīgus aizsargmehānismus, kur tas nepieciešams.

8.2. Transporta infrastruktūra

- (115) Satiksmes infrastruktūra ir viens no galvenajiem pilsētas dzīvotspēju un konkurētspēju ietekmējošiem pilsētas telpiskās struktūras elementiem.
- (116) Plānojot un attīstot transporta infrastruktūru, jāņem vērā, ka tā ir cieši saistīta ar pilsētas teritorijas un apbūves īpatnībām. Būtiski ir ievērot plānošanas pēctecību, kā arī integrēt jaunas tehnoloģijas un zināšanas. Kā transporta infrastruktūras attīstības galvenais pamats izmantota Rīgas pilsētas teritorijas plānojumā iekļautā pilsētas ielu tīkla struktūras attīstības koncepcija (10.attēls). Stratēģijā šī koncepcija un turpmākie risinājumi tiek saistīti ar satiksmes modelēšanas un ekonomiskā pamatojuma aspektiem, kā nozīmīgs faktors tiek ņemts vērā arī iedzīvotāju augošais pieprasījums pēc pievilcīgas un labvēlīgas pilsētvides.

10.attēls

Ielu tīkla struktūras attīstības koncepcija

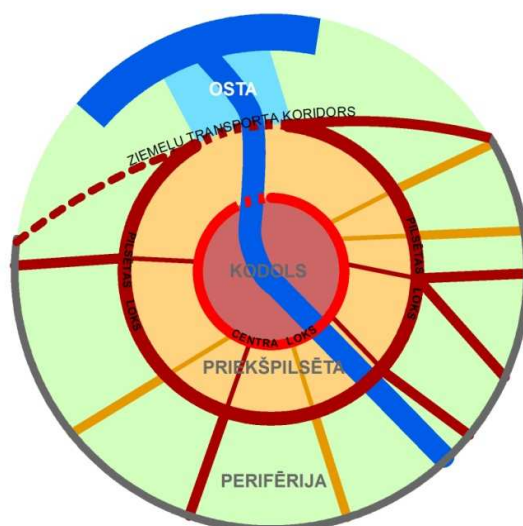

- (117) Transporta infrastruktūras perspektīva un vadlīnijas balstās uz hierarhisku sistēmu: **gājējs – velobraucējs – sabiedriskais transports – privātais transports – kravu transports.**
- (118) Pilsētas transporta infrastruktūras telpiskās struktūras pamatu veido divi izteikti pilsētas loki, kā arī radiālie savienojumi. Pilsētas centrālajā daļā izstrādātas zonas, kurās pilsēta plāno palielināt gājēju un nemotorizēto transportlīdzekļu prioritāti.
- (119) Tā kā pilsētas mērogā sabiedriskajam transportam ir daudz lielāka pārvadājumu kapacitāte nekā privātajiem automobiļiem, lielākais izaicinājums ir samazināt vieglo automobiļu priekšrocības pilsētas satiksmē. Autotransporta intensitātes samazināšana kodolā ir nepieciešama arī gaisa un trokšņa piesārņojuma samazināšanai.
- (120) Privātā autotransporta izmantošanas ērtums un īpatsvars Rīgas ielās samazināsies atbilstoši pilsētas loku sistēmai un apbūves struktūrai, t.i., lielākais privātā autotransporta īpatsvars paredzēts perifērijā un priekšpilsētā līdz pilsētas lokam,

mazāks tas ir priekšpilsētā līdz pilsētas centra lokam un ievērojami mazāks – kodolā. Lai nodrošinātu šī principa ievērošanu, jāizveido vidēja termiņa stāvparku tīkls ap pilsētas loku, kā arī īstermiņa autonovietnes ap pilsētas centra loku, kas ir ērti savienoti ar sabiedriskā transporta sistēmu (11.attēls).

11.attēls

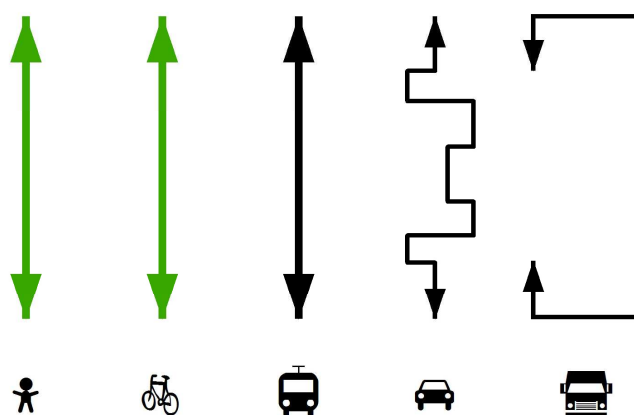
Transporta plūsmas sadalījums

- (121) Mobilitātes princips pilsētas kodolā atspoguļots 12.attēlā. Tas paredz to, ka pilsētas kodola robežās pārvietoties ar kājām vai kombinēt gājēju pārvietošanos ar sabiedrisko transportu, vai braukt ar velosipēdu ir ievērojami ātrāk un ērtāk, nekā pārvietoties ar privāto autotransportu.

12.attēls

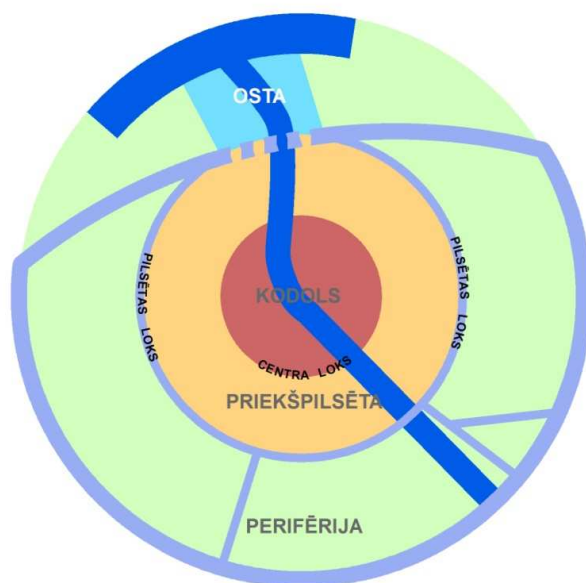
Mobilitātes princips pilsētas kodolā

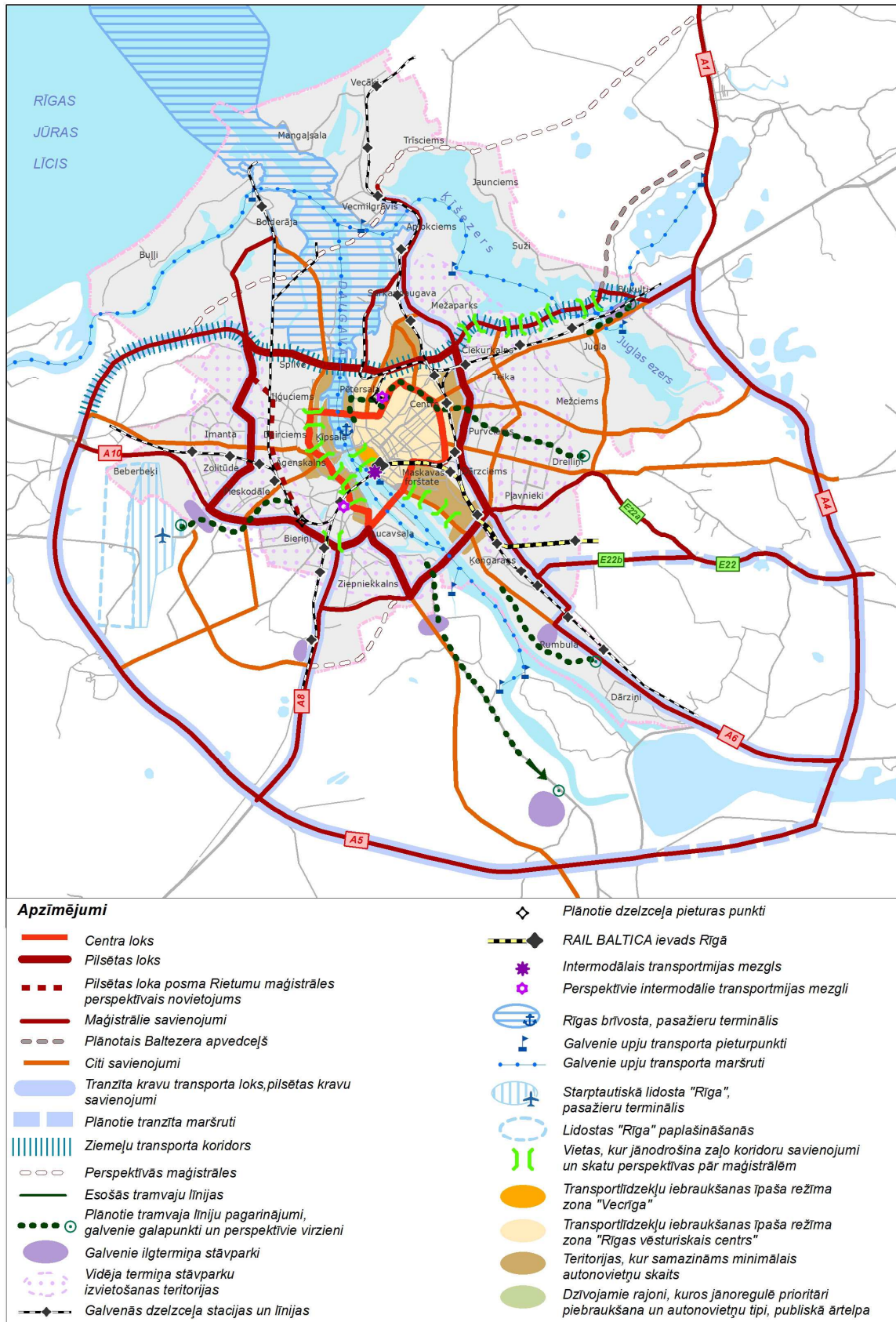
- (122) Rīgas centrālajā daļā pēc iespējas jāierobežo autotransporta novietošana un satiksme, dodot priekšroku velosipēdiem un tramvajiem.
- (123) Velojostas un veloceļus prioritāri jāierīko vietās, kur riteņbraucēji ir visvairāk apdraudēti: Rīgas centrā, uz tiltiem, satiksmes pārvadiem un maģistrālajās ielās.

Veloinfrastrukturai jāsavieno Rīgas apkaimes savā starpā, īpaši ar pilsētas centru, un, sadarbojoties ar citām pašvaldībām, ar Rīgas tuvumā esošajām apdzīvotām vietām.

- (124) Nozīmīgākais sabiedriskā transporta infrastruktūras elements būs Rīgas centrālā dzelzceļa stacija, kas pildīs multimodālas funkcijas. Šeit būs Latvijā vienīgā Rail Baltica pieturvieta, kas tiks ērti savienota ar pārsēšanās transportlīdzekļiem uz starptautisko lidostu „Rīga”. Stacijai funkcionāli un arhitektoniski jābūt labi savienotai ar starptautisko autoostu. Te būs nepieciešams izveidot Rīgā lielāko velosipēdu stāvvietu, kurā būs iespējams droši atstāt velosipēdus arī pa nakti. Centrālais multimodālais sabiedriskā transporta mezgls tiks atbalstīts ar reģionālajiem transportmiju punktiem Torņakalnā un Pētersalā.
- (125) Lai nodrošinātu gaisa un trokšņa piesārņojuma samazināšanu zonās, kur tas ir pārsniegts, tiek plānoti transportlīdzekļu novietņu pārkārtošanas un samazināšanas pasākumi, kompleksi ar vairāklīmeņu transportmijas sistēmas ieviešanu, kā arī (ātrgaitas) sabiedriskā transporta maršrutu pagarināšanu ārpus pilsētas robežām, savienojot stāvparkus ar pilsētas centra daļām. Jākoncentrējas uz publiskās ārtelpas sakārtošanu un attīstīšanu pilsētas dzīvojamajos rajonos, no transporta infrastruktūras viedokļa uzlabojumi tiks veikti saskaņā ar publiskās ārtelpas reorganizāciju, kompleksi risinot vides kvalitātes un transporta novietņu vajadzības.
- (126) Lai pilsētvidē nodrošinātu humānu transporta infrastruktūru tranzītkravu plūsmai, tai skaitā Rīgas brīvostas tranzītkravu plūsmai, plānojot tranzītkravu nokļūšanu ostā vai citur, svarīgi ir apzināties Rīgas apvedceļa un pilsētas loka piedāvātās priekšrocības, kā arī jāizmanto daudzveidīgi prettrokšņa risinājumi. Tranzīta kravām no Latvijas reģioniem un ārvalstīm Rīgas ostā Daugavas kreisajā krastā nākotnē būtu jānonāk caur plānotā Ziemeļu koridora III un IV posma ievadiem, taču Daugavas labajā krastā būtu jāizmanto Austrumu maģistrāle un potenciālais Ziemeļu koridora I posms. Pilsētā strādājošie uzņēmumi savas ar ostu saistītās kravas pamatā pārvadās pa pilsētas loku, kas ir ērti savienots ar Rīgas brīvostu (13.attēls).

Kravas un tranzīta autotransporta plūsmas organizācija Rīgā

Transporta infrastruktūras attīstības vadlīnijas

- (127) **Centra loks** – veido apvedceļu pilsētas kodolam, lai nodrošinātu ērtu nokļūšanu līdz kodolam, taču samazinātu tranzīta plūsmu cauri tam. Ilgtermiņā ap Centra loku jānodrošina vidēja termiņa autonovietnes un ērta pārsēšanās uz sabiedrisko transportu vai kājāmgājēju un veloceļu izmantošana.
- (128) **Pilsētas loks** – nodrošina pilsētas satiksmi, savienojot priekšpilsētu un perifērijas apkaimes savā starpā un samazinot tranzītu caur pilsētas kodolu, kā arī Centra loku.
- (129) Līdz 2030.gadam pilsētas iespējas atļauj izbūvēt vienu jaunu Daugavas šķērsojumu, un pēc papildu izpētēm, kā arī sabiedriskas diskusijas jāizšķiras, kuru no šķērsojumiem izbūvēt pirmo – Hanzas vai Ziemeļu, tādējādi 2030.gadā pilnībā būs pabeigts tikai viens no pilsētas lokiem.

Galvenie radiālie savienojumi – nodrošina transporta plūsmu uz/no pilsētas centra.

- (130) **Ziemeļu transporta koridors** – ilgtermiņā paredzams, ka tā izbūve var tikt realizēta pa posmiem, atsevišķiem posmiem nodrošinot dažādu autotransporta grupu vajadzības. Ziemeļu transporta koridora I un II posms primāri nodrošina vieglā autotransporta ērtu savienojumu ar pilsētas loku, kā arī galamērķiem Vidzemes virzienā. Kravas transportam būtiskākie ir I, III, IV posms, kas nodrošina Rīgas brīvostas savienojumu ar Rīgas apvedceļu, kā arī ar Rietumu un Austrumu maģistrālēm un pilsētas loku, tādējādi nodrošinot kravu piekļuvi ostai, izmantojot Rīgas apvedceļu. Ziemeļu transporta koridora II posms kravu autotransportam nav prioritārs.
- (131) **Kravu transporta savienojums ar Rīgas brīvostu** – tiek nodrošināts, izmantojot Rīgas apvedceļu ar ievadiem Rīgas brīvostā pa Ziemeļu transporta koridora III, IV un I posma trasi, kā arī Rietumu un Austrumu maģistrāļu daļām. Konceptijas pamatā visas kravas Rīgas brīvostas termināļos nonāk pa Rīgas apvedceļu vai pilsētas loku.
- (132) **Ziemeļu transporta koridora turpinājums pa Baltežera apvedceļu** perspektīvā savienos Ziemeļu transporta koridoru ar autoceļu A1.
- (133) **Piejūras maģistrāle** – rezervēta teritorija maģistrālei, kuras nepieciešamība papildus jāizvērtē pēc Ziemeļu un Hanzas šķērsojumu izbūves.
- (134) **Plānotie tramvaju pagarinājumi un jaunie galapunkti** – tramvajs ir pilsētas sabiedriskā transporta sistēmas mugurkauls; tā prioritārie attīstības virzieni ir Skanste, Rumbula, Dreiliņi un Bukulti, kā arī sadarbībā ar kaimiņu pašvaldībām iespējama tā attīstība uz Mārupi (starptautiskā lidosta „Rīga”) un Ķekavu.
- (135) **Rail Baltica ievads Rīgā** – Stratēģijā kā vēlamākais atzīts Rail Baltica ievads Rīgā līdz Centrālajai dzelzceļa stacijai, kur tālāk ir nodrošināts ērts savienojums ar starptautisko lidostu „Rīga”. Turpmākai izvērtēšanai paredzēti divi varianti:
- a) vilciena savienojums;
 - b) ātrgaitas tramvajs caur Mārupes novada teritoriju ar pieslēgumu pie ilgtermiņa stāvparka Mārupes novada teritorijā.

- (136) **Plānotie dzelzceļa pieturas punkti** – ilgtermiņā jāizvērtē esošo dzelzceļa pieturas punktu pamatotība un lietderība perspektīvā, lai pilsētas dzelzceļa transportu efektīvi integrētu pilsētas sabiedriskā transporta sistēmā.
- (137) **Intermodālie transportmijas mezgli** – galvenais intermodālais transportmijas mezgls iebraukšanai un izbraukšanai no pilsētas ar autobusu, lidmašīnu vai vilcienu (ja valsts kā Rail Baltica savienojumu ar lidostu izvēlas vilcienu) tiek veidots, savstarpēji integrējot Centrālo dzelzceļa staciju un Starptautisko autoostu. Kā atbalsta mezgli nākotnē iespējamās stacijas Pētersalā un Torņakalnā, kas veidosies par sabiedriskā transporta pārsēšanās centriem Daugavas kreisajā un labajā krastā, dodot iespēju iedzīvotājiem sasniegt dažādas apkaimes, neizmantojot pilsētas centru kā tranzītzonu. Pētersalas un Torņakalna staciju realizāciju nepieciešams papildus izvērtēt teritorijas turpmākās attīstības gaitas kontekstā.
- (138) **Galvenie ilgtermiņa stāvparki** – stāvparki ar ietilpību no 500 līdz 1500 transportlīdzekļu vienībām sabiedriskā transporta (galvenokārt tramvaja) galapunktos. Atsevišķos gadījumos stāvparki tiek izvietoti kaimiņu pašvaldībās ar ērtu satiksmi līdz Rīgas centram. Galvenokārt paredzēti, lai mainītu regulāro svārstmigrantu iebraukšanas veidu Rīgā no privātā autotransporta uz sabiedrisko transportu.
- (139) **Vidēja termiņa stāvparku izvietojuma teritorijas** – stāvparki ar ietilpību no 250 līdz 500 transportlīdzekļu vienībām. Galvenokārt paredzēti neregulāriem gan ārējiem, gan iekšējiem pilsētas transporta infrastruktūras lietotājiem un izvietoti pilsētas loka tuvumā ar ērtu sabiedriskā transporta savienojumu.
- (140) **Transportlīdzekļu iebraukšanas īpaša režīma zona „Vecrīga”** – turpmāk funkcionēs pašreizējā režīmā atbilstoši RVC AZ teritorijas plānojumam.
- (141) **Transportlīdzekļu iebraukšanas īpaša režīma zona „Rīgas vēsturiskais centrs”** – transporta zona, kas ietver Rīgas vēsturiskā centra dzelzceļa zonu. Prioritāte – gājēju un velobraucēju satiksme. Nākotnē tiek palielināts sabiedriskā transporta joslu skaits, samazināts autostāvvietu skaits ielu sarkano līniju robežās, kā arī pie sabiedriskajiem objektiem. Nākotnē iespējama iebraukšanas maksas noteikšana. Izvērtējama būtiska sabiedriskā transporta shēmas reorganizācija, tai skaitā tramvaja līniju trašu izmaiņas.
- (142) **Teritorijas, kur samazināms minimālais autonomietņu skaits** – teritorijas, kurās konstatēts ilgstošs gaisa un trokšņa piesārņojuma pārsniegums. Pilsētas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos jāparedz mazāks minimālais autonomietņu skaits pie sabiedriskām ēkām vai citi gaisa un trokšņa piesārņojuma samazināšanas pasākumi, vienlaikus veicinot šo teritoriju sasniedzamību ar sabiedrisko transportu, kājām un velosipēdu.
- (143) **Dzīvojamie rajoni, kuros jāneregulē iebraukšana un autonomietņu tipi** – jāveic stāvvietu sistēmas pārkārtošana, sakārtojot publisko ārtelpu, stāvvietu izvietojumu

piebraucamo ielu malās, kā arī veicinot vairākstāvu un apakšzemes autonovietņu izbūvi. Sakārtojot automobiļu novietošanu, svarīgi ir maksimāli saudzēt zaļās zonas, saglabājot iedzīvotājiem rekreācijas iespējas iekšpagalmos. Veiksmīgai dzīvojamo rajonu revitalizācijai būtiska ir pašvaldības institūciju koordinētība, kā arī apkaimju kopienas un īpašnieku iesaiste jau pirmsprojekta plānošanas stadijā.

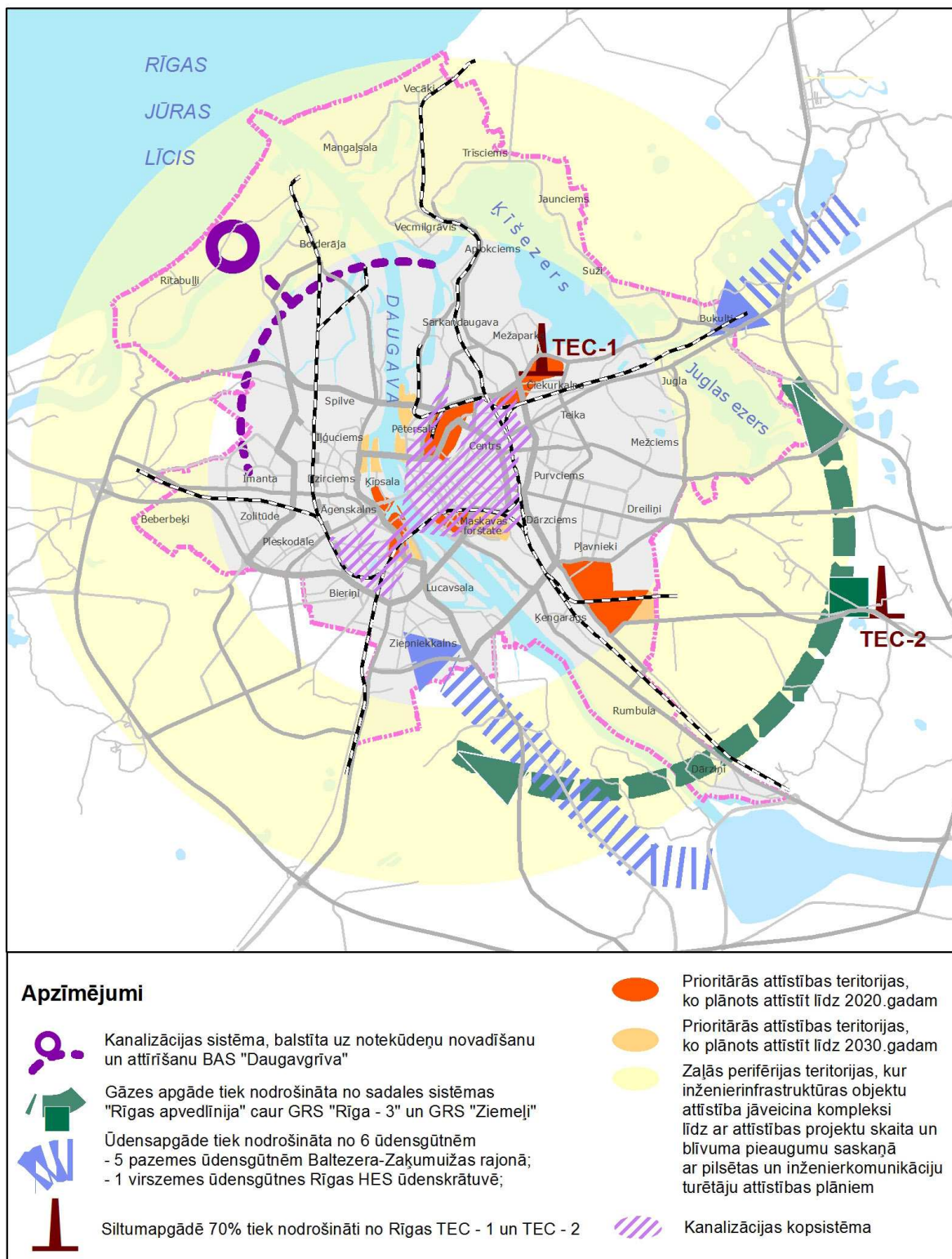
- (144) **Vietas, kur jānodrošina zaļo koridoru savienojumi un skatu perspektīvas pār maģistrālēm** – veidojot transporta struktūru, kas vienlaikus ir gan efektīva no mobilitātes viedokļa, gan pieņemama iedzīvotājiem, bez trokšņa un piesārņojuma mazināšanas pasākumiem būtiski ir saglabāt iedzīvotāju piekļuvi ūdensmalām un rekreācijas teritorijām, kā arī transporta infrastruktūras tehniskajos risinājumos respektēt zaļo koridoru nepārtrauktību un skatu perspektīvas.

8.3. Inženierinfrastruktūra

- (145) Pilsētas inženierinfrastruktūru veido elektroapgādes, gāzes apgādes, siltumapgādes, ūdensapgādes, kanalizācijas, kā arī dažādu sakaru objekti, kas saistīti ar attiecīgā pakalpojuma ražošanu, pārvadi, kā arī patēriņu.

15.attēls

Inženierinfrastruktūras attīstības vadlīnijas

(146) Inženierinfrastruktūras attīstība paredzēta trijos virzienos:

- esošās infrastruktūras modernizācija ar viedo tīklu ieviešanu, kas uzlabo pakalpojuma kvalitāti, kā arī novērš resursu izšķērdību – primāri pilsētas prioritārās attīstības teritorijās, teritorijās, kurās inženierkomunikācijas ir vecākas par 70 gadiem, kā arī ražošanas teritorijās, lai paaugstinātu Rīgas konkurētspēju;
- jaunu inženierkomunikāciju izbūve pēc viedo tīklu principa – primāri Prioritārās attīstības teritorijās, kā arī teritorijās, kur atrodas kompensējamie zemesgabali, un citās savrupmāju apbūves teritorijās Rīgas priekšpilsētās, lai novērstu iedzīvotāju skaita mazināšanos;
- sadarbība ar kaimiņu novadiem industriālo zonu inženiertehniskā nodrošinājuma attīstībā un modernizācijā.

Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas

(147) Nodrošināt viedos tīklus informācijas un komunikāciju tehnoloģiju izmantošanas pieejamībai iedzīvotājiem.

Elektroapgāde

(148) Elektroapgāde ir nodrošināta visā pilsētas teritorijā, taču, attīstoties iedzīvotāju labklājībai, kā arī uzņēmējdarbībai un ražošanai, nepieciešama plānveidīga elektrojaudu palielināšana. Paredzēts patērētāju pieslēgums ar viediem skaitītājiem, veidojot iespēju patērētājiem ar atjaunojamo energoresursu piesaisti elektroenerģijas ražošanai darboties reversīvā režīmā.

Siltumapgāde

(149) Centralizētā siltumapgāde nodrošina Rīgai trīs ceturtdaļas no kopējā siltumenerģijas patēriņa, paredzēts palielināt tās īpatsvaru. Lai nodrošinātu gaisa kvalitāti, kā arī uzlabotu iedzīvotāju ērtības, attīstot jaunas teritorijas, jāplāno arī esošo siltumtīklu rekonstrukcija, kā arī jaunu tīklu izbūve. Paredzēts pilsētas siltumapgādē iesaistīt atjaunojamus energoresursus un veidot triģenerācijas shēmas pilsētas centralizētajai siltuma/aukstuma apgādei.

Gāzes apgāde

(150) Jaunu sadales gāzesvadu būvniecība ir atkarīga no konkrēta gāzes lietotāja pieprasījuma vai konkrētas teritorijas detālplānojuma izstrādes uzsākšanas. Perspektīvā tiek paredzēts nodrošināt vairākus apbūves rajonus ar gāzes apgādi: Dārziņus, Rumbulu, Kundziņsalu, Trīsciemu, Jaunciemu, Bolderāju u.c. līdz 2020.gadam un Spilvi, Volerus, Rītabuļļus, Brekšus, Juglu u.c. līdz 2030.gadam.

Ūdensapgāde

- (151) Ūdens resursi Rīgas pilsētai ir pietiekami un nākotnē nepieciešams rekonstruēt un paplašināt esošos ūdensapgādes tīklus. Ar ūdensapgādi nenodrošinātie rajoni pārsvarā atrodas pilsētas perifērijā, tāpēc nepieciešams turpināt darbu pie ūdensapgādes tīklu paplašināšanas daudzdzīvokļu un ražošanas apbūves, kā arī blīvu savrupmāju apbūves teritorijās.

Kanalizācija

- (152) Pilsētas centrālajā daļā un Vecpilsētā pašlaik pastāv tikai kopsistēmas kanalizācija. Kaut arī pazemes komunikāciju blīvuma dēļ tas ir grūti realizējams, jāturpina darbs pie kopsistēmas kanalizācijas nodalīšanas, esošo tīklu sakārtošanas, kā arī kanalizācijas tīklu paplašināšanas, pirmkārt, uz teritorijām, kur plānota daudzdzīvokļu apbūve un ražošanas apbūve, kā arī uz blīvu savrupmāju teritorijām perifērijā.

Lietusūdens kanalizācija

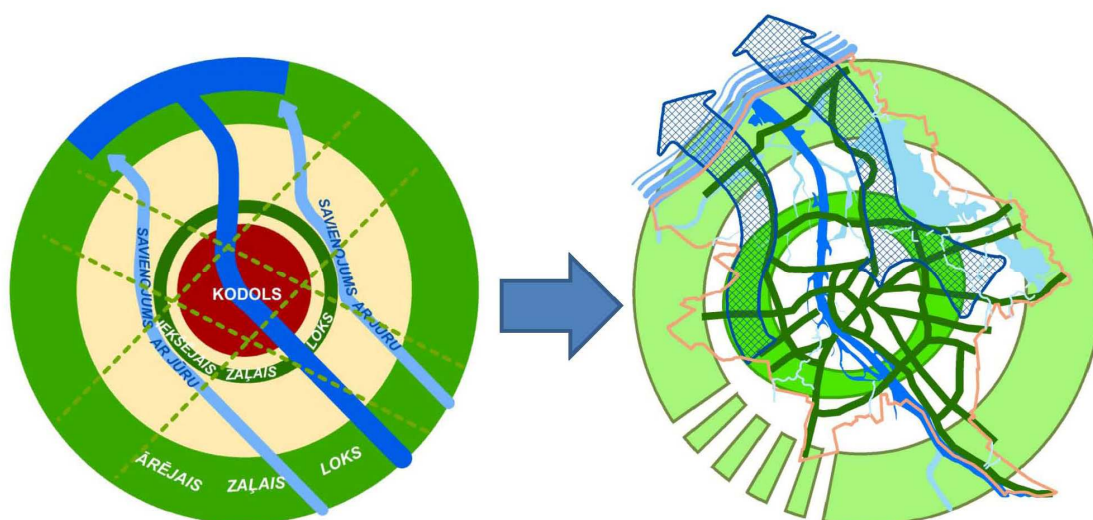
- (153) Pilsētai jāturpina lietusūdens nošķiršana no kopsistēmas, kā arī jāveicina lietusūdens sistēmas koordinēta rekonstrukcija un attīstība. Pašlaik ar lietusūdens sistēmas elementiem nodarbojas dažādas pašvaldības institūcijas – SIA „Rīgas ūdens” ar kopsistēmas daļu, RD MVD ar meliorācijas sistēmu, RD SD ar šķirto lietusūdens sistēmu.

8.4. Dabas teritoriju telpiskā struktūra

- (154) Viena no nozīmīgākajām Rīgas telpiskajām struktūrām ir dabas un apstādījumu teritorijas – meži, mežaparki, parki, skvēri, ūdensmalas, ģimenes dārziņi un atklātie ūdeņi.
- (155) Urbanizācijas procesam attīstoties, pieaug apbūves blīvums, kā dēļ notiek vienotās zaļās un zilās struktūras fragmentācija, tā nespēj pildīt paredzētās funkcijas, t.i., sociālo, mikroklimata uzlabošanas, piesārņojuma samazināšanas, bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanas, pilsētas vizuālās tēla veidošanas funkciju, un kopumā tas samazina katras vietas estētisko un ekonomisko vērtību.

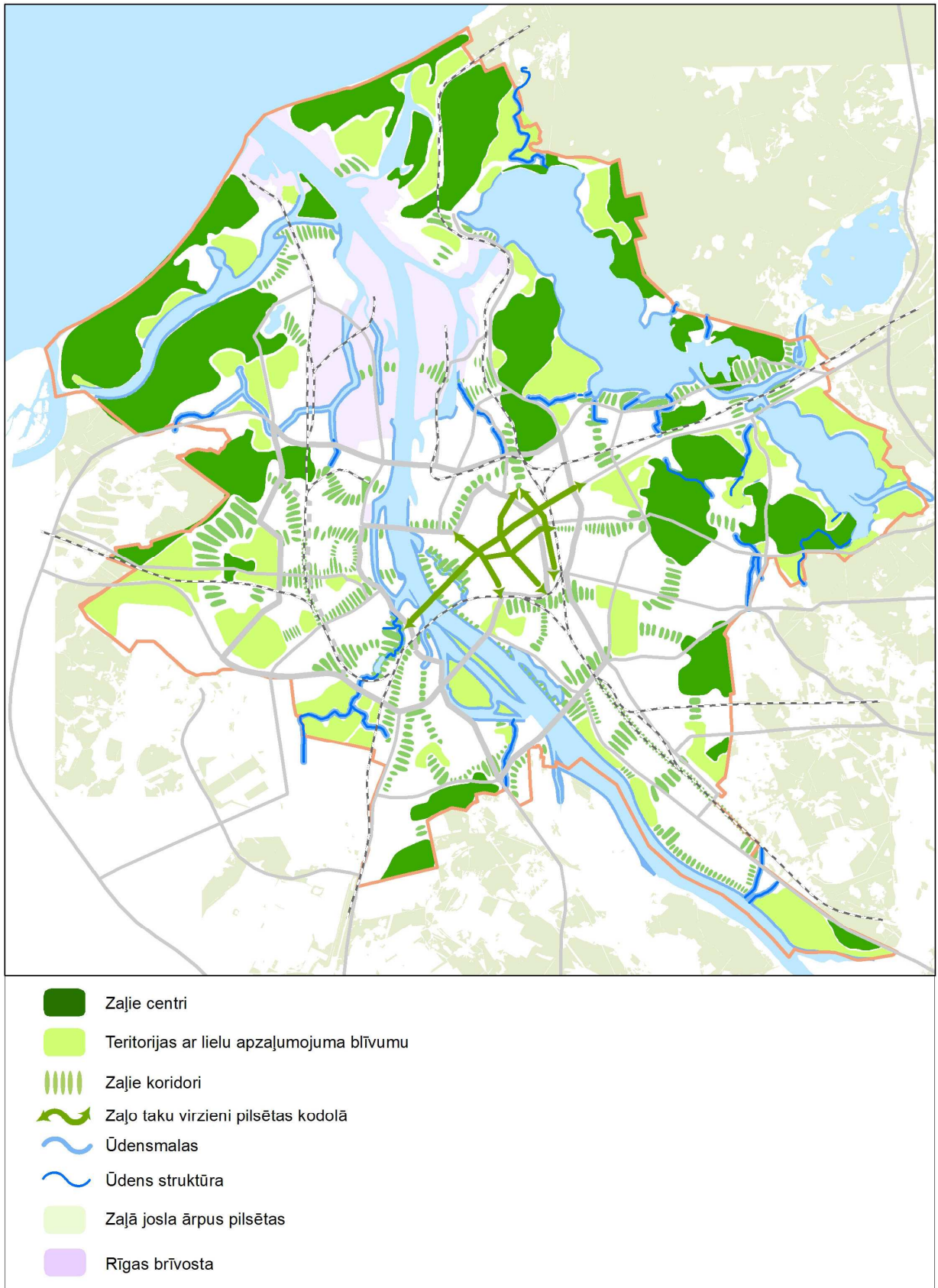
16.attēls

Pilsētas galvenie dabas teritoriju telpiskās struktūras elementi

- (156) Pilsētas vienoto dabas un apstādījumu telpisko struktūru veido šādi elementi:

- bioloģiskie centri;
- urbānās vides zaļie centri;
- zaļie koridori un takas;
- pilsētai piegulošā zaļā josla;
- ūdens vienotā telpiskā struktūrā.

Dabas teritoriju attīstības vadlīnijas

Zaļās struktūras centri

- (157) Bioloģiskos centrus veido meži, lielie pilsētas nozīmes parki, mežaparki vai to koncentrācijas vietas. Šie centri ir daudzfunkcionāli un tiem ir liela nozīme pilsētas iedzīvotāju un viesu rekreācijas nodrošināšanā, vides piesārņojuma samazināšanā, pilsētas mikroklimata uzlabošanā, bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanā un pilsētas koptēla veidošanā.
- (158) Pilsētai attīstoties, nav pieļaujama šo teritoriju transformācija, nosakot citus zemes izmantošanas mērķus. Vienlaicīgi jāsabalansē to aizsardzības un labiekārtošanas pasākumi, nodrošinot zaļo centru daudzveidību un ilgtspējīgu izmantošanu.

Urbānās vides zaļie centri

- (159) Urbānās vides zaļie centri ir apbūves teritorijas ar paaugstinātu apzaļumošanas pakāpi, un tos veido mazstāvu dzīvojamā apbūve un daudzstāvu dzīvojamās apbūves plašie pagalmi. Šīs teritorijas līdz ar dzīvojamo funkciju pilda kompensācijas funkciju – tās uzlabo pilsētas mikroklimatu, samazina gaisa un trokšņa piesārņojumu, kā arī nodrošina rekreācijas iespējas blakus esošo blīvi apbūvēto teritoriju iedzīvotājiem.
- (160) Pilsētai attīstoties, svarīgi ir saglabāt šo teritoriju lomu iepriekšminēto funkciju izpildes nodrošināšanā, rūpīgi izvērtējot apbūves blīvuma palielināšanos un realizējot jaunapbūvi tikai tad, ja paaugstina zaļo koridoru kvalitāti un drošību, integrē tajos atpūtas zonas, ilgtspējīgas lietusūdens sistēmas risinājumus un teritorijas automobiļu novietošanai.

Zaļie koridori

- (161) Zaļos koridorus veido mazstāvu dzīvojamā apbūve, atsevišķi parki un skvēri, daudzstāvu dzīvojamās apbūves plašie pagalmi un ūdensmalas. Zaļo koridoru pamatelements ir esošie parki, skvēri. Zaļo koridoru savienošo infrastruktūru turpmākajā plānošanas procesā nepieciešams detalizēt to funkcionālo piepildījumu bērnu rotaļlaukumiem, gājēju un velobraucēju infrastruktūru, ielu sporta un vingrošanas aktivitāšu elementiem, suņu pastaigu laukumiem u.c. aktivitātēm.
- (162) Pilsētas telpiskajā struktūrā bez pamatfunkcijas (dzīvojamās, rekreācijas funkcijas) zaļie koridori pilda arī pārvietošanās funkciju – tie nodrošina iedzīvotājiem iespēju pārvietoties no viena zaļās struktūras centra uz otru pa kvalitatīvu un vizuāli pievilcīgu pilsētas telpu. Zaļie koridori nodrošina pārvietošanās iespējas arī pilsētā dzīvojošiem dzīvniekiem.
- (163) Pilsētai attīstoties, ir jāpaaugstina zaļo koridoru vides kvalitāte un drošums, kā arī jāradā iespējas izmantot minētās teritorijas iedzīvotāju rekreācijai, izstrādājot attīstības vai pilsētvides projektus. Zaļo koridoru teritorijās jāparedz publiskās

ārtelpas risinājumi, kā arī jāizvērtē nepieciešamība sakārtot, pārkārtot vai izveidot meliorācijas sistēmas atvērta tipa krājbaseinu vai grāvju veidā atbilstoši kvalitatīvas pilsētvides principiem.

Zaļās takas

- (164) Zaļās takas un ūdensmalas veido ielas ar alejveida apstādījumiem un ūdensmalas, kuru funkcija ir nodrošināt iedzīvotājiem pārvietošanās iespējas kvalitatīvā pilsētvidē, kā arī piekļuves iespējas pilsētas ūdeņiem un iespēju pārvietoties gar tiem.
- (165) Pilsētas kodolā definēti zaļo taku virzieni, to novietojums un funkcionālais papildījums nosakāms turpmākajos plānošanas dokumentos.
- (166) Perspektīvā visu veidu attīstības vai rekonstrukcijas projektos – ielu, publiskās ārtelpas, sabiedrisko objektu, kas atrodas zaļo taku tiešā tuvumā, – jāparedz relatīvi nelieli publiskās ārtelpas elementi, kuros ir patīkami un komfortabli atpūsties un socializēties. Eiropas Komisijas apstiprinātajā Pilsētvides tematiskajā stratēģijā (2006.) ir uzsvērts, ka ļoti svarīgi upju un ezeru krastmalā ir saglabāt dabiskās ekosistēmas un tajā notikušos procesus.

Ūdens vienotā telpiskā struktūra

- (167) Vienoto ūdens telpisko struktūru veido ezeri un upes. Var uzskatīt, ka upes un ezeri ir Rīgas dabas un apstādījumu telpiskās struktūras vienojošais elements – zilie koridori un takas, kā arī pilsētas ainavas veidola noteicošais elements. Būtiski vienotās ūdens telpiskās struktūras mezglu punkti ir upju un strautu grīvas. Pilsētas mazās, daļēji meliorētās upītes un strauti ir būtiski zaļo koridoru pamatelementi. Ilgtermiņā būtu jāizskata iespēja atsevišķos posmos atjaunot upju un strautu gultnes, kuras ir novirzītas pazemē. Mazās upes un strauti kalpo gan kā bioloģiskās daudzveidības izplatības koridori, gan kā palu un stipru lietusgāžu radīto plūdu akumulācijas baseini, kā arī uzlabo mikroklimatu apkaimēs. Pašvaldība neatbalstīs mazo upju un strautu gultnes ievadīšanu pazemē.
- (168) Ūdensmalās jāparedz brīva piekļuve ūdenim. Jāveic dažāda tipa un līmeņa krastmalu labiekārtošana, lai veidotu dažādu un interesantu publisko ārtelpu ar skatu punktiem un laukumiem dažādos līmeņos. Būtiski paredzēt arī infrastruktūru krasta sasniegšanai no ūdensobjekta – nelielu piestātņu vai pontonu izveidi dažāda tipa motorizētiem un nemotorizētiem peldlīdzekļiem, kā arī jāveicina ūdens teritoriju izmantošanas dažādošana gan vasaras, gan ziemas sezonās.
- (169) Vienotas ūdens telpiskās struktūras nodrošināšanai, tās vides kvalitātes uzlabošanai un integrēšanai pilsētvidē jāizvērtē ūdensobjektu renaturalizācijas iespējas, to loma ilgtspējīgas lietusūdens novadīšanas sistēmas izveidē, kā arī papildus jāņem vērā vides kvalitātes prasības jaunu ielu, kas šķērso ūdensteces, izbūvē vai esošo rekonstrukcijā.

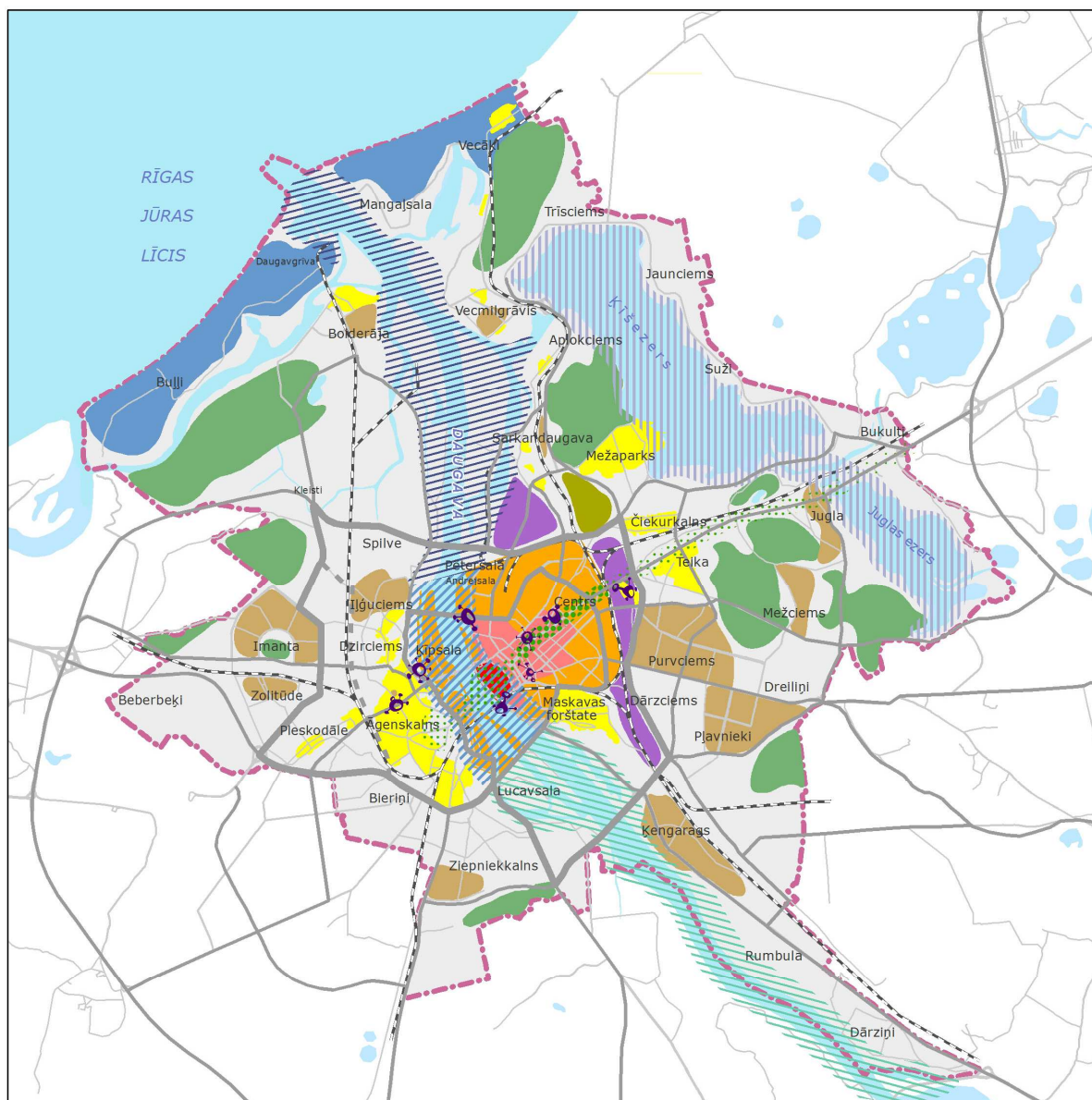
Pilsētai piegulošā zaļā josla

- (170) Pilsētai piegulošo zaļo joslu veido piepilsētas meži, no kuriem liela daļa ir Rīgas pilsētas pašvaldības īpašums. To pamatfunkcija ir uzlabot pilsētvides kvalitāti, tai skaitā mazināt vides piesārņojumu un uzlabot mikroklīmatu, kā arī nodrošināt rekreācijas iespējas pilsētas iedzīvotājiem. Pilsētai piegulošā zaļā josla ir maksimāli saglabājama, un nav pieļaujama tās atsevišķu daļu transformācija. Atsevišķās teritorijās pilsētai piegulošā zaļā josla daļēji izmantojama plānotai un organizētai rekreācijai, paredzot publiski organizētu ārtelpu sadarbībā ar novadiem, kurā tā atrodas.

8.5. Nozīmīgas kultūrvēsturiskās un ainavu telpas

- (171) Līdz šim Rīgas pilsētas dažādos plānošanas dokumentos augsta vērtība ir piešķirta Rīgas vēsturiskā centra panorāmai un siluetam, skatu perspektīvām uz Rīgas vēsturisko centru, kā arī skatiem pāri Daugavai.
- (172) Nākotnes attīstībai pilsētas ainavu areāli tiek definēti plašāk – tie ir kultūrvēsturiski nozīmīgas un ainaviski vērtīgas teritorijas. Plānojot pilsētas attīstību, būtiski, lai ainavas pārveides procesā netiktu pārveidoti tās vērtību veidojošie elementi.

Kultūrvēsturiskās un ainavu telpas attīstības vadlīnijas

Apzīmējumi

Vecpilsēta

UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā iekļautais Rīgas vēsturiskais centrs

Rīgas vēsturiskā centra aizsardzības zona

Apbūves aizsardzības zonas

Lielmēroga mikrorajonu apbūve

Vēsturiskās industriālās teritorijas ap pilsētas centra dzelzceļa loku

Piejūras ainavu telpa

Lielākie mežu masīvi un mežaparki

Meža kapsētu ainava

Brīvības ielas ass ainava

Rīgas centra Daugavas telpa

Daugavas rekreatīvā pilsētvides ainavu telpa

Daugavas ostas ainavu telpa

Lielo ezeru ainavu telpa

Radošie kvartāli

Rīgas robeža

Vecrīga

- (173) Saglabājusies neskarta viduslaiku un vēlāko laiku pilsētībūvnieciskā struktūra un būves. Vecrīgas ainavas siluets un panorāma skatos no Daugavas, Ķīpsalas, Pārdaugavas, tiltiem un Zaķusalas starptautiski atzīta kā Eiropas kultūras mantojums. Vecrīgas ainaviskās kvalitātes aizsardzība un attīstība ir RVC AZ teritorijas plānojumā.

UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā iekļautais Rīgas vēsturiskais centrs

- (174) RVC ir pilsētībūvniecisks piemineklis, kas iekļauts UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā. RVC ir unikāla ainavas telpa, ko veido pilsētas centra daudzfunkcionālais raksturs un tā unikālā arhitektūra – jūgendstila apbūve, bulvāru loks, koka apbūve u.c. kultūrvēsturiski pieminekļi. RVC ainaviskās kvalitātes aizsardzība un attīstība ir noteikta RVC AZ teritorijas plānojumā.

Rīgas vēsturiskā centra aizsardzības zona

- (175) RVC AZ izveidošanas galvenais nolūks ir nodrošināt RVC ainavisko un pilsētas mēroga kultūrvēsturisko vērtību, galvenokārt RVC izcilā silueta un panorāmas efektīvu aizsardzību. Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likumā noteiktā RVC AZ teritorija aptver Rīgas līdzenajā reljefā izvietoto vēsturisko kodolu, bet RVC AZ teritorijas plānojumā noteiktās prasības apbūves veidošanai paredzētas, lai pasargātu minētās vērtības no nevēlama un krasa pilsētvides kontrasta vai degradējošas ietekmes, ko varētu radīt nepārdomāta jauna apbūve, it īpaši pilsētībūvnieciskie akcenti RVC aptverošajās teritorijās.

Apbūves aizsardzības zonas

- (176) Autentiskas pilsētvides teritorijas, kas prasa īpašu pieeju plānošanā, kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā un publiskās ārtelpas veidošanā. Jaunu elementu radīšanai apbūvētā ainavā vai arī esošo elementu pārveidei jānotiek, ievērojot apkārtējo ainavu, tās mērogu, kompozīciju un raksturu.

Vēsturiskās industriālās teritorijas ap pilsētas centra dzelzceļa loku

- (177) Raksturīga ainava iepriekš industriālajā Rīgas priekšpilsētā ar dominējošu 19.gs. 2.puses un 20.gs. 1.puses ražošanas apbūvi, kas cieši piegul dzelzceļa lokam. Lai gan ražošanas sektora attīstība RVC tuvumā ir ierobežota, kultūrvēsturiskas nozīmes industriālo mantojumu ir nepieciešams saglabāt kā tipisku Rīgas ainavas elementu. Izmantojot ainavas ģeogrāfiski stratēģisko novietojumu, atraktīvo raksturu un plašās iespējas ēku saprātīgai transformācijai, t.sk. publiskai funkcijai, nepieciešams izstrādāt ekonomiski motivējošus instrumentus un kompleksu revitalizācijas programmu šo teritoriju reaktivācijai.

Mežaparki

- (178) Nozīmīgs ainavu tips pilsētā ir mežaparki, kas raksturo pilsētas dabisko ainavu – kāpu reljefu un priežu audzes. Mežaparku attīstībā līdz šim un arī turpmāk nozīmīga loma būs cilvēkiem. Mežaparki ir jāveido par ekoloģiski un estētiski augstvērtīgām pilsētas mēroga dabiska mežaparka ainavām, ar daudzfunkcionālām izmantošanas iespējām iedzīvotāju atpūtā. Mežaparkos jā saglabā dabiskā meža ainava, bet jāpaaugstina teritorijas izmantošanas iespējas tūrisma un rekreācijas jomās.

Meža kapsētu ainava

- (179) Kultūrvēsturiski nozīmīga brīva plānojuma priežu meža kapsētu ainava, kurā ietilpst Pirmie Meža kapi, Otrie Meža kapi, Raiņa kapi, kā arī izcilākais un lielākais memoriālais ansamblis Latvijā ar ļoti augstu arhitektoniski māksliniecisko vērtību – Rīgas Brāļu kapi. Meža kapsētu ainavas kultūrvēsturisko vērtību nosaka saglabātais vēsturiskais plānojums, izcila dārzu un memoriālās tēlniecības māksla. Ainavas kvalitātes saglabāšanas primārais mērķis ir kultūrvēsturisko ainavas elementu atjaunošana un memoriālā ansambļa estētiskās kvalitātes paaugstināšana.

Piejūras ainavu telpa

- (180) Piejūras ainavu telpā apmežoto kāpu masīvi integrēti Rīgas jūras līča pludmales zonā. Rīgas teritorijā esošā pludmale ir unikāla iespēja rīdziniekiem, neizbraucot no pilsētas, baudīt atpūtu tīrā un rekreācijai atbilstoši aprīkotā vidē.
- (181) Piejūras ainavu telpas apsaimniekošanu jāveic atbilstoši Piejūras dabas parka dabas aizsardzības plānam, vienlaikus, izstrādājot jaunu dabas aizsardzības plānu, lielāka uzmanība jāpievērš parka teritorijas izmantošanas iespēju palielināšanā rekreācijas un tūrisma attīstībai, tai skaitā auto novietņu izbūvēšanai un labiekārtotu taku izveidošanai.
- (182) Piejūras ainavu telpu papildina teritoriāli plašākie valsts aizsardzībā esošie vēstures pieminekļi Rīgā – Komēforta dambis, kas atrodas Buļļu salā pie Daugavas ietekas jūrā, un Daugavas grīvas krastu fortifikācijas būvju komplekss, kura daļa atrodas Buļļu salā Daugavgrīvā, bet daļa Mangaļsalā. Stratēģijas īstenošanas laikā ir nepieciešami šo aizsargbūvju saglabāšanas pasākumi un publiskās pieejamības nodrošināšana.

Brīvības lielceļa ass ainava

- (183) Rīgas ainavu struktūrā ir divas galvenās ass: dabas veidotā Daugava un cilvēku veidotais Brīvības lielceļš, kas sākas pie Rīgas robežas un ved līdz Brīvības piemineklim, tad cauri vecpilsētai pa Kaļķu ielu, pāri Akmens tiltam un noslēdzas pie Uzvaras parka. Daugava un Brīvības lielceļš krustojas Daugavas vidū, simboliski iezīmējot pilsētas centru. Pārvietošanās laikā ainava mainās telpiski, un šo maiņu cilvēks izmanto, lai orientētos tajā. Pārvietojoties pa Brīvības lielceļu no pilsētas

robežas līdz tā saskarei ar Daugavu, cilvēks uztver un izjūt pilsētas vēsturisko evolūciju un ainavu telpu nomaīņu. Tāpēc svarīgi saglabāt katra Brīvības lielceļa posma – gatves, ielas un bulvāra – unikālo pilsētībūvniecisko stāvokli un uzlabot publiskās ārtelpas kvalitāti.

Rīgas centra Daugavas telpa

- (184) Daugava Rīgas centra daļā ir lielākā un centrālā publiskā ārtelpa, kuras lietotāju skaits nemitīgi pieaug. No dažiem atpūtas kuģīšiem nesenā pagātnē līdz ievērojamai motorizētu un nemotorizētu laivu un kuģu flotilei, kas papildina lielāko un krāšņāko pilsētas svētku dalībnieku un skatītāju pulku.
- (185) Nākotnē rosība Rīgas centra Daugavas telpā papildinās pilsētas sauszemes daļas dzīvi un būs dabisks tās turpinājums, tāpēc paredzams pārkārtot pašlaik esošās kuģīšu piestātņu vietas, lai nodrošinātu vairāklīmeņu piekļuvi Daugavai. Kā arī atbilstoši teritorijas plānojumam jāveicina dažādu pastāvīgu un pagaidu būvju – restorānu un kafejnīcu uz peldošām platformām – ar estētiski augstvērtīgiem risinājumiem rašanās.
- (186) Rīgas centra Daugavas telpa ir nozīmīga, ne tikai skatoties no krasta uz ūdens telpu, bet arī skatoties no ūdens uz krastu. Akmens tilts varētu kalpot kā skatupunkts uz Vecrīgas torņu siluetu, tāpēc ilgtermiņā tas būtu jāpārvērš par gājēju un sabiedriskā transporta tiltu. Lai veicinātu Daugavas centra telpas integrāciju ikdienas dzīvē, nepieciešams izveidot publiskās ārtelpas loku – Vanšu tilts, Daugavas krastmala, Spīķeru promenāde, Salu tilts, Mūkusalas promenāde, Latvijas Nacionālā bibliotēka, AB dambis, Āgenskalna līcis, Vanšu tilts. Šai telpā sauszemes aktivitātes mijiedarbībā ar aktivitātēm uz ūdens veicinātu viena otru un kopā veidoto spēcīgu un dzīvīgu publisko telpu.
- (187) Apbūvei Daugavas centra telpā jārespektē Daugavas senkrastu reljefs, un publiskām ārtelpām jābūt vērstām uz piekļuves uzlabošanu Rīgas centra Daugavas telpai.

Daugavas rekreatīvā pilsētvides ainavu telpa

- (188) Daugavas telpa gan ūdenī, gan virs tā papildina rekreācijas zaļo koridoru, kas stiepjas no Vecrīgas līdz Dārziņiem, iekļaujot sevī velociņu, kā arī stāvlaukumus, skatu laukumus/platformas, dažādas, daudzveidīgas piekļuves vietas Daugavai, peldvietas, laivu ielaišanas vietas u.c.
- (189) Daugavas telpā jāattīsta piestātnes, krastmalas laipas un citi risinājumi, kas pielāgoti dažādām motorizētām un nemotorizētām laivām. Virs Daugavas telpas ir lieliska vieta, kur iespējami dažādi aviācijas šovi un citi ar gaisa telpu saistīti pasākumi, ziemā Daugava ir populāra zemledus makšķerēšanas, slēpošanas un pastaigu vieta.

Daugavas ostas ainavu telpa

- (190) Galvenā rosība Daugavas ostas telpā saistīta ar Rīgas brīvostas aktivitātēm, kā arī ar jahtu, kuteru un zvejnieku darbību. Rīgas vēsturē ostai vienmēr ir bijusi būtiska nozīme pilsētas dzīvē, tāpēc, optimizējot un atsevišķās vietās intensificējot ostas darbību, būtiski veidot un attīstīt publiskas piekļuves vietas Daugavas ostas ainavu telpai, kur pietuvināties uz ūdens notiekošai rosībai, vērot kuģus, jahtas, laivas vai regates, kā arī attīstīt infrastruktūru laivu ielaišanas vietām.

Lielo ezeru ainava

- (191) Tipiska maz pārveidota ekoloģiski un estētiski augstvērtīga lagūnas tipa ezeru (Ķīšezers un Juglas ezers) ainava ar daudzfunkcionālām izmantošanas iespējām iedzīvotāju atpūtā.
- (192) Lielajiem ezeriem ir būtiska loma vides daudzveidības nodrošināšanā. Sabalansēta ūdens teritoriju izmantošana veicinātu ūdens apmaiņu ezerā un mazinātu eitrofikācijas procesus.

Lielmēroga mikrorajonu apbūve

- (193) Lielmēroga mikrorajonu apbūves ainava atspoguļo laikā no 1945.gada līdz 1990.gadam veidojušos Rīgai raksturīgo dzīvojamo apbūvi, tās plānojuma struktūru, kompozīciju, apbūves blīvumu un apstādījumus. Mikrorajonu telpiskai kompozīcijai ir daudz pozitīvu īpašību, tomēr fiziskās infrastruktūras un ēku nolietojums daudzviet ir kritisks. Padomju laikā būvētajiem mikrorajoniem ir liels potenciāls kļūt par ekoloģiski un estētiski kvalitatīvas pilsētas dzīvojamās apbūves ainavu, kuras attīstības prioritāte ir pilsētas iedzīvotājiem kvalitatīvas dzīves telpas izveidošana.
- (194) Lai sekmētu augstvērtīgas lielmēroga mikrorajonu apbūves ainavas attīstību, pēc iespējas jācenšas saglabāt vēsturiskā plānojuma struktūru un dabiskos ainavas elementus (reljefu, kokus); izstrādājot ēku siltināšanas projektus, jānodrošina mikrorajona ēkām stilistiski vienāds fasādes risinājums (logi, ieejas durvis, fasādes krāsojums utt.); jāsekmē zemes konsolidācijas jautājumu risināšana publiskās ārtelpas apsaimniekošanas uzlabošanai.
- (195) Lielmēroga mikrorajonu apbūves teritorijās, kurās trūkst publiski pieejamu apstādījumu un kvalitatīvas publiskās ārtelpas, jānodrošina šādu apstādījumu un ārtelpas izveide, kas perspektīvā varētu kalpot kā apkaimes nozīmes publiskie parki vai skvēri.

Radošie kvartāli

- (196) Rīgas pilsētas situācijā ar radošā kvartāla jēdzienu saprotamas un atbalstāmas uzņēmīgu pilsētnieku iniciētas aktivitātes, kas norisinās noteiktās, dažādu mērogu pilsētvides telpās (ielās, to posmos, kvartālos, pagalmos, apbūves grupās, ēku kompleksos, degradētās teritorijās). Tās pozitīvi un harmoniski transformē Rīgas

pilsētvidi, veido jaunu vides estētiku, ētiku un pilda sociālā reaktora funkciju. Radošo kvartālu rezidenti tieši vai pastiprināti saistīti ar radošajām industrijām un mākslinieciskajām aktivitātēm, kā rezultātā šie kvartāli veicina arī Rīgas kultūrvides potenciālu Ziemeļeiropā.

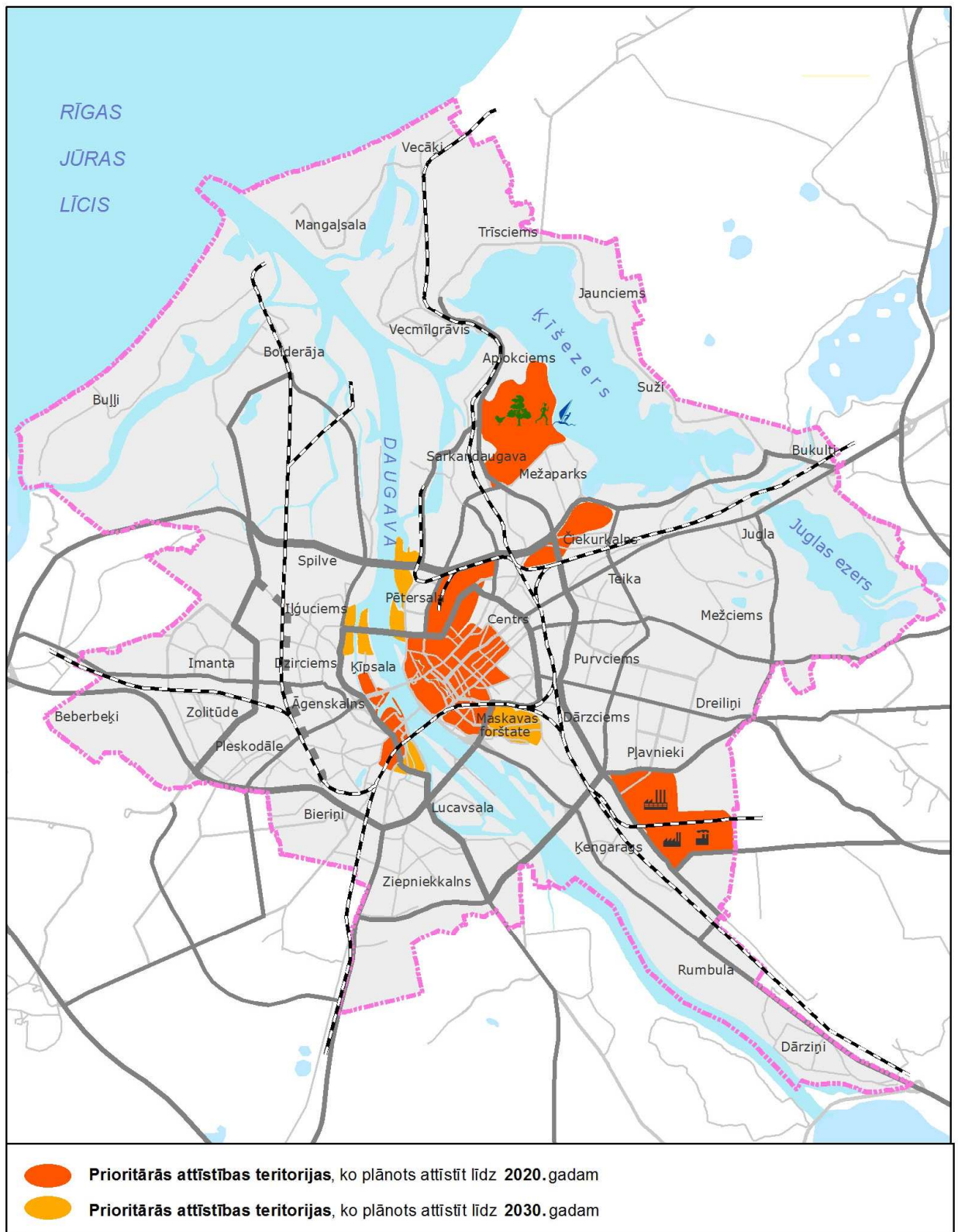
- (197) Pašvaldība apzinās, ka radošie kvartāli ir stratēģiski svarīgi Rīgas laikmetīgās identitātes stūrakmeņi, kas veido būtisku apkaimju lokālpatriotisma dimensiju, un, stimulējot to attīstību un ģeogrāfisko izplatību, tiek veicināta vietējās, unikālās kultūras, uzņēmējdarbības un dzīvesveida attīstība, kā arī dažādota un paaugstināta pilsētas ainaviskā vērtība.

8.6. Prioritārās attīstības teritorijas

- (198) Rīgas pilsētas pašvaldība ir mainījusi plānošanas paradigmu pilsētā – no iepriekš ļoti liberālas un fragmentāri izkaisītas plānošanas uz tādu, kurā turpmāk tiek akcentēta sociāli atbildīga ilgtspējīga, kompakta pilsētas attīstība. Kompakta pilsētas attīstības modelis atbilst arī demogrāfiskām tendencēm Rīgā un tās aglomerācijā, kā arī šādu pieeju kā visatbilstošāko atbalsta daudzi vietējie un ārvalstu pilsētplānošanas eksperti. Jaunajā pilsētas stratēģijā prioritārās attīstības teritorijas ir koncentrētas ap pilsētas kodolu, turpinot to. Par prioritārām noteiktas arī atsevišķas specifiskas teritorijas perifērijā – rekreācijai un ražošanas attīstībai.
- (199) Prioritārās attīstības teritoriju¹¹ attīstība ir stratēģiski nozīmīga visas pilsētas mērogā – tā būtiski ietekmē Rīgas izaugsmi kopumā:
- veicina iedzīvotāju piesaisti;
 - ģenerē ienākumus;
 - nostiprina galvaspilsētas funkcijas un Rīgas konkurētspēju starptautiskā mērogā.
- (200) Prioritārās attīstības teritorijas lielākoties ir vietas, kurās jau pašlaik notiek vai tuvākajā laikā tiek plānota aktīva saimnieciskā darbība, t.sk. būvniecība. Ņemot vērā šo apsvērumu, ir izvērtēti aktuālie procesi teritoriju attīstībā: lielākās būvniecības ieceres, publiskās apspriešanas objekti, Rīgas arhitekta kolēģijā apspriestie projekti, radošās iniciatīvas un uzsāktie būvdarbi.
- (201) Attīstības teritorijas ir noteiktas dažādiem laika posmiem, lai iezīmētu nākotnes izaugsmes iespējas (2030.g.), vienlaicīgi fokusējoties uz sasniedzamo rezultātu vidējā termiņā (līdz 2020.g.).

¹¹ Rīgas attīstības teritoriju potenciāla izvērtējums, pētījums, SIA „Grupa93”, 2012.

Prioritārās attīstības teritorijas Rīgas pilsētā

Rīgas centrs

- (202) Rīgas centrs kā prioritārās attīstības teritorija noteikta ārpus konkurences ar citām pilsētas daļām – tā loma Rīgas un Latvijas mērogā nav apšaubāma un pārvērtējama. Galvenā uzmanība veltīta centra pilsētvides saglabāšanai un attīstībai, tā specifisko problēmu risināšanai. Negatīvās tendences Rīgas centrā lielākoties ir līdzīgas citu vēsturisko pilsētu esošajām vai pagātnes problēmām. Pašvaldības rīcības un attīstības instrumenti izvēlēti ar mērķi problēmas novērst vai mazināt. Plānošanas jomā ieteicams izstrādāt rīcības programmu ar attīstības vadības instrumentiem pilsētas centra revitalizācijai, jo tajā kļūst izteiktāka tendence samazināties dzīvojamai funkcijai, īpaši Vecrīgā. Visā centrā ir liels tukšo, neizmantoto ēku īpatsvars. Centra perifērijā palielinās degradēto ēku skaits. Plānošanas jomā apsveramas iespējas palielināt un dažādot atļauto funkciju klāstu Centru apbūves teritorijās, piemēram, ņemot vērā ražošanas struktūras maiņu, atļaut arī iederīgās ražošanas funkcijas (augstās tehnoloģijas, resurstaupīgās nozares). Satiksmes organizācijas jomā nepieciešams palielināt Rīgas centra „staigājamību” ārpus Vecrīgas, veidojot jaunas gājēju ielas un zonas, arī slēdzot satiksmi noteiktās dienās vai diennakts laikā. Tādējādi palielināsies šo vietu pievilcība, turklāt prognozējams, ka kritiski lielā apmeklētāju slodze Vecrīgā varētu mazināties. Sadarbībā ar īpašniekiem atbalstāmi nelieli projekti pievilcīgas vides veidošanā – kvartāla, pagalma, ielas vai ielas posma mērogā. Arī t.s. radošie kvartāli joprojām ir aktuāla metode pilsētvides vitalitātes atbalstam.

Zinātnes un inovāciju centrs

- (203) ZIC misija ir Rīgas un visas Latvijas intelektuālā potenciāla stiprināšana. Teritorijas attīstības balsti ir esošie pilsētas un nacionālās nozīmes objekti un institūcijas: Rīgas Tehniskā universitāte, Latvijas Universitāte un Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola, Latvijas Nacionālā bibliotēka, kā arī finanšu institūcijas. Akadēmisko institūciju un uzņēmēju sadarbība ar Rīgas pilsētas pašvaldību un kompleksa teritorijas attīstība rada sinerģisku efektu Latvijas izglītības un zinātnes kvalitātes uzlabošanā, radošā potenciāla stiprināšanā, ekonomiskās un sociālās vides uzlabošanā, arī pilsēttelpas humanizācijā.
- (204) Zinātnes un izglītības centra attīstība ir ilgtermiņa pasākums, kam nepieciešama kvalitatīva vadība. Sekmīgai teritorijas attīstībai ir nepieciešams koordinēt augstskolu (LU, RTU, RISEBA), Latvijas dzelzceļa, Rīgas pilsētas pašvaldības, kā arī privāto īpašnieku intereses. ZIC attīstībai nepieciešams piesaistīt Izglītības un zinātnes ministriju, kā arī uzņēmējus, kas gatavi darboties zinātniskās pētniecības laukā.
- (205) ZIC attīstība ir nacionālas nozīmes pasākums, tāpēc ar ZIC misiju saistītie uzdevumi ir iekļaujami arī īpašā likumā par galvaspilsētu, kurā paredzēts noteikt Rīgas uzdevumu kompleksu.
- (206) ZIC teritorijas nozīmīgumu Rīgas metropoles statusam vairoš tādi projekti kā pašvaldības administratīvā centra komplekss, Torņakalna multimodālais transporta

mezgls, kā arī kompakta un mūsdienīga pilsētvides attīstība Klīversalā un Ķīpsalas dienvidu daļā.

- (207) Pašvaldība tiešā veidā piedalās teritorijas attīstībā, veicot plānošanas darbu, veidojot integrētu publisko telpu, attīstot inženiertehnisko, satiksmes un sociālo infrastruktūru. Šajā teritorijā būtisks attīstības faktors ir arī pieejams mājoklis. Sadarbībā ar augstskolām un partneriem dome veido arī centra zīmolu un veic vietas mārketinga pasākumus. 2014.gadā Rīga ir Eiropas kultūras galvaspilsēta, kas dod papildu iespējas pozicionēt ZIC kā nākotnes Rīgas modeli. Teritorijas ilgtspējīgu attīstību, tās vitalitāti nosaka iedzīvotāju (šeit – arī studentu) interese un līdzdalība vietas veidošanā. Blakus esošā Torņakalna vēsturiskā apbūve ap Vienības gatvi varētu veidoties kā radošais kvartāls, kura vitalitāti nodrošinās lielais studējošo īpatsvars apkaimē.

Skanste

- (208) Skanstes teritorija ir Rīgas vēsturiskajam centram tuvākā maz apbūvētā apkaime. Skanste veicinās pilsētas starptautisko konkurētspēju, jo paredzams, ka šajā apkaimē izveidosies Rīgas centrālais biznesa rajons. Šeit izvietosies nozīmīgas finanšu u.c. pakalpojuma sektora uzņēmumu centrālās filiāles, t.sk. starptautiski atzītu banku un korporāciju pārstāvniecības. Paredzēts, ka Skanste piedāvās vairāk nekā 40 000 darba vietu¹² Rīgas un tās aglomerācijas iedzīvotājiem. Skanstes teritorijas pievienotā vērtība pilsētas mērogā saistāma ar iespēju pilsētas centra tiešā tuvumā veidot jaunu, plašu un kvalitatīvu apstādījumu un publiskās ārtelpas struktūru, kas nodrošina kvalitatīvu dzīves vidi un darījumu funkcijas attīstību. Šāds attīstības virziens ir piedāvāts Skanstes apkaimes arhitektoniski telpiskās struktūras attīstības koncepcijā. Atbilstoši koncepcijai Skanstes pilsētībūvnieciskās struktūras pamatiezīmes ir augstas kvalitātes daudzfunkcionāla, salīdzinoši retināta apbūve un plaša, savstarpēji saistītu apstādījumu teritoriju sistēma, kas veido ekoloģiskā tīklojuma posmu teritorijā starp Mežaparku, Andrejsalu un bulvāru loku. Skanstes apkaime ir secīgs zaļās ass savienojošais fragments. Tās galvenos elementus var veidot ielu apstādījumi, parki, skvēri, pagalmu apstādījumi un t.s. dalītā telpa (*shared space*). Šīs sistēmas enkurobjekti ir četri jauni parki. Teritorijas pārdomātā attīstība un tuvums RVC veicinās kvalitatīvu mājokļu projektu attīstību. 2030.gadā paredzēts, ka apkaimē dzīvos vairāk nekā 28 000 iedzīvotāju¹³.
- (209) Viens no Skanstes apkaimes attīstības pamatnosacījumiem ir tās stratēģiskie enkurobjekti – multifunkcionāla arēna, Olimpiskais sporta centrs un plānotais starptautiskais kongresu centrs ar vismaz 3000 vietām. Mijiedarbība starp šiem trim enkurobjektiem dos iespēju Rīgā organizēt pasaules mēroga pasākumus.
- (210) Iecerēto Skanstes teritorijas attīstību iespējams realizēt vienīgi ar pašvaldības aktīvu līdzdalību. Ir jāizstrādā apkaimes lokālplānojums, nosakot attīstības koncepcijai

¹² Rīgas attīstības teritoriju potenciāla izvērtējums, pētījums, SIA „Grupa93”, 2012.

¹³ Rīgas attīstības teritoriju potenciāla izvērtējums, pētījums, SIA „Grupa93”, 2012.

atbilstošas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei. Pašvaldības tiešie uzdevumi teritorijas attīstībā ir inženiertehniskās infrastruktūras izbūve (vai sadarbība ar attīstītājiem šajā jomā), iekšējā transporta tīkla un ārējo savienojumu izbūve, sabiedriskā transporta sistēmas, t.sk. tramvaja līnijas, attīstība un zemes īpašumu konsolidācija. Izstrādājot Skanstes apkaimes tālākās attīstības risinājumus, īpaša nozīme jāpievērš zaļo struktūru un publiskās ārtelpas teritorijas noteikšanai. Ņemot vērā teritorijas inženierģeoloģiskos apstākļus, Skanstē izstrādājami arī kompleksi ilgtspējīgas lietusūdens novadīšanas sistēmas risinājumi. Pašvaldības ieguldījumi ir nepieciešami arī sociālās infrastruktūras attīstībā.

Maskavas forštate

- (211) Maskavas forštate ir Rīgas centram tuvākā, relatīvi blīvi apdzīvotā apkaime ar lielu degradēto ēku īpatsvaru. Vienlaikus tā ir kultūrvēsturiski vērtīga un savdabīga pilsētas daļa, kuras potenciāls saistāms gan ar tūrisma piedāvājuma paplašināšanu, gan pievilcīgas dzīves vietas radīšanu. Tā var kļūt par nozīmīgu iedzīvotāju piesaistes teritoriju, kas veidota atbilstoši kompakta pilsētas principiem. Maskavas forštates attīstība ir vērtējama kā ilgtermiņa projekts – tās revitalizācijas pasākumi varētu ilgt līdz 2030.gadam. Šādas prognozes saistās ar situāciju īpašumu piederības jomā un nelabvēlīgo sociālo fonu.
- (212) Maskavas forštates atjaunošanai nepieciešams izstrādāt īpašu revitalizācijas programmu, orientējoties uz dzīvojamās vides attīstību. Forštates rekonstrukcija ir dalāma vairākos posmos, sākotnēji turpinot uzsāktos projektus centrālās dzelzceļa stacijas rajonā, Miera dārzā un Spīķeru kvartālā. Izvērtējami ir projekta „Radi Rīgu” risinājumi Maskavas ielā. Maskavas forštates attīstībai spēcīgs impulss būs iecerētā Rīgas Centrāltirgus un apkārtējās teritorijas revitalizācija. Atjaunotais Rīgas Centrāltirgus kalpos kā nozīmīgs uzņēmējdarbības centrs reģiona zemniekiem, kā arī tas turpinās pildīt pilsētas tūrisma un atpazīstamības funkciju. Plānošanas jomā jāapsver arī iespējas ieviest t.s. kompensējošās plānošanas elementus – pašvaldībai un attīstītājiem savstarpēji izdevīgus teritorijas attīstības nosacījumus, ciktāl to pieļauj normatīvo aktu prasības. Jārod iespēja šajā teritorijā būvēt pieejamu mājokli un atbalstīt šādu projektu iniciatīvas. Tuvākā laikā tiešās pašvaldības investīcijas būtu ieguldāmas publiskās ārtelpas rekonstrukcijā.

Granīta iela

- (213) Granīta iela ir paredzēta kā prioritāra ražošanas attīstības teritorija resursietilpīgām nozarēm (uzņēmumiem, kuriem pirmkārt nepieciešamas lielākas elektroenerģijas jaudas, arī lielāki ūdens teritorijas resursi un lielākas zemes platības; arī nozarēm, kas saistītas ar piegādēm lielos apjomos un kurām ir svarīga ērta piekļūšana, nešķērsojot pilsētas centru). Granīta iela attīstāma kā jauna tipa ražošanas telpa, kas piemērota plašam nozaru spektram, un šeit ir iespējams veidot kvalitatīvu ražošanas puduri.

- (214) Teritorijas attīstībai ir izvēlēti instrumenti, kas veicina attīstītāju interesi, uzlabojot uzņēmumu darbības apstākļus. Pašvaldības nozīmīgākais ieguldījums teritorijas attīstībā ir investīcijas inženiertehniskās infrastruktūras un ielu būvniecībā, kā arī sabiedriskā transporta satiksmes uzlabošanā. Sabiedriskā transporta uzlabošana ir nozīmīga, ņemot vērā potenciālo darba vietu skaitu – 38 000 darbinieku, t.i., 5000 – 24 000 pilnīgi jaunu darbavietu¹⁴. Attīstāmas saiknes ar centra un Pārdaugavas teritorijām (pilsētas dzelzceļš), nepieciešami arī jauni teritorijas iekšējie savienojumi.
- (215) Interesi par teritoriju veicinātu ražošanas attīstībai labvēlīgi teritorijas plānojuma nosacījumi, kompleksa lokālpilnojumā vai detālpilnojumā izstrāde. Teritorijā un tās tiešā tuvumā vēlams ierobežot dzīvojamo funkciju, lai novērstu iespējamus konfliktus. Ir apsveramas pašvaldības iespējas nodokļu atlaisti piemērošanā. Izstrādājami arī partnerības modeļi, iesaistot privāto un publisko sektoru. Pašvaldību sadarbība būtiski uzlabotu teritorijas attīstības apstākļus, jo industriālā zona aiz Rīgas robežas turpinās Stopiņos un Salaspilī. Daļa no lielākajiem ražošanas kompleksiem un industriālajiem parkiem atrodas ārpus Rīgas teritorijas.

Ezerparks

- (216) Ezerparks ir potenciālais jaunais dzīvojamais rajons ar paaugstinātas intensitātes apbūvi, kā arī darījumu un sabiedrisko funkciju objektu attīstības teritorija, izveidojot līdz pat 13 000 darba vietu un nodrošinot dzīvesvietu vairāk nekā 10 000 iedzīvotāju¹⁵. Attīstot Ezerparka teritoriju un palielinoties transporta un cilvēku plūsmām, būs jārod risinājumi, lai pilnībā izmantotu šīs apkaimes potenciālu un tieši Ziemeļu transporta koridora I posma realizācija būs nozīmīgs priekšnosacījums jauna biznesa centra attīstībai.
- (217) Visnotaļ šīs teritorijas attīstību ietekmēs Ziemeļu transporta koridora izbūve, kas kā transporta maģistrāle veicinās uzņēmējdarbības attīstību, piesaistot gan biroju, gan komercielpu projektu attīstītājus, kā arī veidojot gan jaunas tranzīta transporta plūsmas, gan pilsētas transporta kustību dažādu apkaimju līmenī. Šajā apkaimē Ziemeļu koridora posms būs ļoti intensīvs, jo nodrošinās iespēju īsā laikā izkļūt no Rīgas pilsētas centra uz citām maģistrālēm.
- (218) Šobrīd Ezerparka teritorijā ir vāji attīstīta publisko pakalpojumu infrastruktūra, kā arī ir nepietiekams tirdzniecības platību piedāvājums, taču šīs teritorijas priekšrocības ir tās atrašanās vieta, nodrošinot kvalitatīvu dzīves vidi un labu transporta pieejamību, kā arī potenciāla rekreācijas zonu izveide un attīstība. Sākotnēji Ezerparkā kā prioritāri attīstāmā teritorijā nozīmīgs objekts būs Valsts ieņēmumu dienests, kas sekmēs turpmāku darījumu attīstību šajā teritorijā, jo plānots, ka vidēji dienā šo ēku apmeklēs pat līdz 4000 cilvēku¹⁶. Iespējams, Ezerparkā nākotnē varētu tikt attīstīts arī lielāks valsts institūciju komplekss.

¹⁴ Rīgas attīstības teritoriju potenciāla izvērtējums, pētījums, SIA „Grupa93”, 2012.

¹⁵ Pēc SIA „New Europe” sniegtajiem datiem.

¹⁶ Pēc SIA „New Europe” sniegtajiem datiem.

Mežaparks plus

- (219) Mežaparks ir izcila valsts nozīmes atpūtas un rekreācijas teritorija, kurai kā Dziesmu svētku mājvietai ir nozīmīga loma Latvijas kultūras dzīvē. Mežaparks plus ir Rīgai unikāla attīstības teritorija – meža, golfa, parka, Dziesmu svētku, ūdens, kultūrvēstures, sporta, notikumu un pilsētas pastaigu pieredzes savienojums, ērti izstaigājama un izbraucama ar velosipēdu. Tās kodols ir Mežaparks, Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs, Ķeizarmeža sporta komplekss, Ķīšezera piekraste ar labiekārtotām peldvietām un peldlīdzekļu piestātnēm, Ozo golfa laukums un vēsturiskā Mežaparka apbūve, kā arī tiem piegulošās teritorijas.
- (220) Tā ir pievilcīga vieta rīdziniekiem un pilsētas atpazīšanas zīme ārvalstīs (līdzīgi kā teritorijas Jūrgordena (Djurgarden) Stokholmā un Prāters Vīnē).
- (221) Mežaparku intensīvi ekspluatē atbilstoši sezonālām iespējām, bet tā infrastruktūra kvantitatīvi un kvalitatīvi vairs neatbilst izmantošanas vajadzībām. Parka rekreatīvā, estētiskā un ekoloģiskā potenciāla pilnveidošana un tā pieejamības uzlabošana sabiedrībai ir tiešs pašvaldības uzdevums. Mežaparka rekonstrukcijas neatliekams uzdevums ir parka celiņu un citu publiskās ārtelpas objektu būvniecība. Nozīmīgāko mezgla punktu attīstībai organizējami arhitektūras metu konkursi. Sadarbībā ar attīstītājiem būvējami un apsaimniekojami pakalpojumu objekti. Jāpievēršas arī „ārējiem” risinājumiem: jāuzlabo sabiedriskā transporta satiksme uz Mežaparku, jāizstrādā satiksmes organizācijas risinājumi lielo pasākumu laikā, jānodrošina plašāka informācija par atpūtas iespējām parkā, jāveic Mežaparka popularizēšanas (mārketinga) pasākumi u.tml. Mežaparka rekonstrukcijas koncepcijā būtiski ir nesamazināt dabisko zaļās struktūras īpatsvaru.
- (222) Mežaparka attīstībai izstrādājama īpaša investīciju mērķprogramma. Mežaparku ar Lielo Dziesmu svētku estrādi kā nacionālas nozīmes objektu būtu jāiekļauj valsts plānošanas dokumentos, jo estrādes būvniecībai jāpiesaista ES finansējums. Pašvaldības administrācijas uzdevums ir arī aktivizēt sadarbību ar sabiedrību – Mežaparka attīstības biedrība ir viena no pilsētas aktīvākajām iedzīvotāju apvienībām.

8.7. Nozīmīgi telpiskās struktūras elementi

- (223) Struktūrplāns akcentē svarīgākos pilsētas telpiskos un funkcionālos mezglus, kā arī pilsētas interešu virzienus, kuru attīstību pilsēta definē kā prioritāru investīcijām vai padziļinātai izpētei šīs Stratēģijas īstenošanas ietvaros.
- (224) Struktūrplānā ir attēloti gan būtiskākie eksistējošie telpiskās struktūras elementi, kuru nozīme Stratēģijas īstenošanas laikā ir kritiski svarīga, gan tie telpiskās struktūras elementi, kuriem tiek plānota būtiska transformācija vai revitalizācija no pašvaldības puses.
- (225) Struktūrplāns konceptuāli atbilst Stratēģijā definētajai vīzijai, ilgtermiņa mērķiem un telpiskajā perspektīvā atsevišķās tēmās piedāvātajam redzējumam, to konkretizējot laikā un telpā atbilstoši Stratēģijas darbības termiņam.

Rīgas pilsētas Struktūrplāns

Apzīmējumi

	Pilsētas kodols		Transporta infrastruktūra
	Prioritāri attīstāmās teritorijas		Iespējamie Daugavas šķērsojumi
	Prioritāri revitalizējamās apkaimes		Galvenie dzelzceļa pieturas punkti un līnijas
	Revitalizējamās dzīvojamās apkaimes		"Rail Baltica" ievads un savienojums ar starptautisko lidostu "Rīga"
	Savrupmāju teritorijas		Rīgas brīvosta, pasažieru terminālis
	Revitalizējamā rekreācijas teritorija		Starptautiskā lidosta "Rīga", pasažieru terminālis
	Pludmales rekreācijas teritorijas		Starptautiskās lidostas "Rīga" paplašināšanās
	Zaļie centri		
	Galvenie ražošanas centri		
	Ražošanas teritorijas		

- (226) Primāri attīstība tiek plānota pēc kompaktas pilsētas attīstības modeļa, pēc iespējas efektīvāk izmantojot esošos jau apbūvēto un/vai pilsētas centram piegulošo teritoriju resursus. Tādējādi jaunās attīstības teritorijas, kas varētu turpināt attīstīties tuvāko gadu laikā, tiek plānotas tuvāk esošajam RVC, pakāpeniski attīstot pilsētas inženiertīklu kapacitāti, efektīvizējot resursu izmantošanu un revitalizējot centram piegulošās degradētās teritorijas.
- (227) Augsta prioritāte ir piešķirta esošā RVC sociālekonomiskā potenciāla stiprināšanai un teritorijas revitalizācijai. Kā prioritārās attīstības teritorijas tiek definētas Maskavas foršate, Ezerparks, pilsētas centrālais biznesa rajons Skanstes apkaimē; blakus esošajā Pētersalas–Andrejsalas apkaimē ekskluzīva dzīvojamā un darījumu teritorija attīstīsies tālākā perspektīvā. Savukārt Daugavas kreisajā krastā iepretim Vecrīgai tiek plānots ZIC; te bez darījumu iestāžu un mājokļu attīstības nozīmīgu lomu varētu ieņemt arī tādi nacionālas nozīmes sabiedriski objekti kā Latvijas Nacionālā bibliotēka, Zinātnes un pašvaldības centrs Torņakalnā, Zinātnes centrs Ķīpsalā u.c. teritorijas enkurobjekti.
- (228) Ņemot vērā Daugavas salu ainavisko, publiskās ārtelpas un pilsētas zaļās struktūras elementa nozīmi, kā arī vides, sociālos un infrastruktūras pieejamības faktoros, ir veicama Zaķusalas un Lucavsalas teritorijas ilgtspējīgāko un ekonomiski pamatotāko attīstības risinājumu meklēšana, nostiprinot tos Rīgas teritorijas plānojumā.
- (229) Struktūrplānā attēlots arī galveno loģistikas un ražošanas attīstības teritoriju izvietojums, tādējādi iezīmējot šo teritoriju specifisko raksturu un vēlamo attīstības virzienu. Kā prioritārā ražošanas teritorija tiek definēta Granīta ielas ražošanas puduris, kuras pamatā ir stratēģiskais izvietojums pilsētas dienvidaustrumu daļā blakus dzelzceļa un maģistrālo ielu infrastruktūrai. Papildus industriālo parku attīstībai pilsēta piedāvās teritorijas Vienības gatvē un Spilves apkaimē. Pašvaldība izstrādās pilsētvides ekonomikas atbalsta instrumentus bijušo ražošanas, tagad degradēto teritoriju revitalizācijai un uzņēmējdarbības reaktivācijai tajās.
- (230) Rīgas brīvosta saglabās savu nozīmi kā būtiska funkcionālā telpa pilsētā, kur Stratēģijas īstenošanas laikā tiks veiktas lielas investīcijas infrastruktūras kapacitātes paaugstināšanai, uzlabojot ostas un attiecīgi arī Rīgas pilsētas konkurētspēju starptautiskā mērogā.
- (231) Rīgas brīvosta pēc dažādu ekspertu aplēsēm dod nozīmīgu pienesumu Rīgas un visas Latvijas ekonomikai. Vidēji viena pārkrautā tonna Latvijas ekonomiku papildina ar 14,23 *euro*, turklāt Rīgas brīvosta dod darbu aptuveni 20 tūkstošiem strādājošo¹⁷. Pieostas apkaimju iedzīvotāji izjūt diskomfortu termināļu darbības un tranzīta satiksmes dēļ. Tāpēc Stratēģijā kā prioritārās apkaimes publiskās ārtelpas vides kvalitātes uzlabošanai ir noteiktas – Mangaļsala, Vecmīlgrāvis, Mīlgrāvis, Sarkandaugava, Bolderāja un Daugavgrīva.

¹⁷ A.Ameriks „Kad runa ir par ekonomiku, politikai jāpaliek otrajā plānā”, Neatkarīgā Rīta Avīze, 2013.g. 25.–27.janvāris, Rīga, 6.–7. lpp.

- (232) Lai veicinātu apkaimju pievilcību dzīvošanai, prioritāri ir jārevitalizē dzīvojamā vide padomju laikā projektētajos mikrorajonos. Priekšrocība jādod reģenerācijai un apbūves humanizācijai, nevis jaunu dzīvojamo ēku būvniecībai esošo mikrorajonu robežās. Jauna apbūve tiek izvērtēta tikai izņēmuma kārtā un ir pieļaujama tikai tad, ja ir veiksmīgi integrēta apkaimē gan ar piekļuvi, gan ar publisko ārtelpu.
- (233) Transporta infrastruktūrā uzsvars tiek likts uz pilsētas centrālās daļas atbrīvošanu no tranzīta satiksmes, tai pašā laikā mazinot maģistrālo ielu fragmentāro raksturu Rīgā. Stratēģijas īstenošanas laikā nepieciešams pēc iespējas ātrāk pabeigt Dienvidu tilta pieslēgumus un Austrumu maģistrāles neizbūvētos posmus. Tiks uzsākts Ziemeļu koridora infrastruktūras projekts, kā arī tiks sakārtota tranzītkravu kustība Daugavas kreisajā krastā. Kā nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras objekti, kas ir prioritāri pilsētas attīstībai, minami starptautiskā lidosta „Rīga”, Rīgas Pasažieru osta un „Rail Baltica” ievads līdz Rīgas Centrālajai dzelzceļa stacijai. No Rīgas Centrālās dzelzceļa stacijas ir jāizbūvē loģisks sabiedriskā sliežu transporta savienojums ar starptautisko lidostu.
- (234) Papildus iepriekšminētajiem galvenajiem starptautiskas nozīmes transporta mezgliem paredzēts attīstīt arī multimodālo transporta mezglu Torņakalnā, uzlabojot Rīgas sasniedzamību nacionālā un reģionālā mērogā.
- (235) Struktūrplānā kā aizsargājamās vides vērtības tiek definētas zaļās un zilās teritorijas pilsētā, kā arī to sasaiste ar apkārtējiem mežiem gar Rīgas administratīvo robežu, kas varētu pildīt zaļo filtru funkciju, tādējādi nepieļaujot stihiskus suburbanizācijas procesus šajos virzienos. Kā rekreācijas vērtības, kurām nepieciešama arī attiecīga infrastruktūra un saudzīga labiekārtošana, tiek definēta Mežaparka teritorija un Rīgas jūras līča piekraste.

9. Stratēģiskās nostādnes pilsētvides attīstībai

SN1 Integrēta sociālā infrastruktūra

- (236) Sadarbībā ar valsts institūcijām un privāto sektoru jānodrošina savstarpēji koordinēta un integrēta izglītības, kultūras un sporta institūciju tīkla darbība pilsētā.
- (237) Pirmsskolas izglītības iestāžu un pakalpojumu tīklam jānodrošina pieprasījuma apmierināšana pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai vai darba vietai. Pamatskolas izglītība jānodrošina maksimāli tuvu dzīvesvietai apkaimē.
- (238) Izglītības iestāžu tīkla optimizācijā jāņem vērā pilsētas plānotā attīstība – vēlme palielināt iedzīvotāju skaitu pilsētā.
- (239) Izveidojot bērnu un jauniešu centrus uz skolu bāzes, labiekārtojot to neizmantotās telpas, kā arī veidojot atsevišķus centrus apkaimēs, jānodrošina vienmērīgs lietderīga brīvā laika pavadīšanas un sportošanas iespēju tīkls pilsētas teritorijā.
- (240) Jānodrošina dažādu interešu izglītības, tālākizglītības un kultūras iestāžu tīkla vienmērīgs pārklājums apkaimēs.
- (241) Plānojot un attīstot jaunus dzīvojamos kompleksus, jānodrošina prasība atvēlēt telpas arī sociālajām vajadzībām. Pašvaldības sociālo dzīvokļu kompleksos šādas prasības izpilde jānodrošina obligāti.
- (242) Dzīvojamos rajonos jāatvēl publiskā telpa sportošanas iespējām dažādām vecuma grupām, paredzot kā labiekārtotus brīvpieejas sporta laukumus, tā pilsētas sporta veidu (skeitborda, skrituļslidošanas, bmx u.c.) labiekārtojuma elementus un pieaugušo vingrošanas elementus.

SN2 Kvalitatīva dzīves vide un mājoklis

- (243) Jāveicina kvalitatīvas dzīves vides veidošana un publiskās ārtelpas sakārtošana apkaimēs, jo īpaši daudzdzīvokļu māju dzīvojamos rajonos.
- (244) Veicināt vēsturiskās apbūves pielāgošanu mūsdienu komforta prasībām, nodrošinot veselīgu dzīves vidi, bet vienlaicīgi arī saglabājot tās kultūrvēsturisko vērtību.
- (245) Kopumā jāierobežo iekšpagalmu apbūve un nedrīkst pieļaut pašvaldībai piederošo iekšpagalmu teritoriju apbūvi.
- (246) Jāpanāk, ka mājokļu nodrošinājums atbilst attīstītāko valstu standartam – katras mājāsaimniecības rīcībā ir atsevišķs, ar mūsdienu labierīcībām apgādāts un iedzīvotāju maksātspējai atbilstošs mājoklis. Tostarp mājokļu tirgū jābūt piedāvājumam, kas

apmierina dažādu iedzīvotāju grupu, piemēram, ģimeņu ar maziem bērniem, vecāku cilvēku un cilvēku ar īpašām vajadzībām, speciālās prasības.

- (247) Lai turpmāk mazinātu Rīgas iedzīvotāju vēlmi pārcelties uz dzīvi Pierīgā, jārada apstākļi, kas veido daudzveidīgu un pieņemamu mājokļu piedāvājumu Rīgas robežās, t.sk. jāveicina savrupmāju un cita veida mazstāvu dzīvojamās apbūves īpatsvara pieaugums Rīgas dzīvojamā fondā.
- (248) Jānodrošina, ka blakus mazstāvu dzīvojamām apbūves teritorijām netiek plānota augstceltņu būvniecība. Jāveido pakāpeniska stāvu nomaiņa un jārespektē vēsturiskais apbūves raksturs.
- (249) Nodrošinot pilsētā līdzsvaru darbavietu, mājokļu un pakalpojumu jomās, mājokļu funkcija jāintensificē pilsētas centra izmantošanā.
- (250) Jāveicina pašvaldības kapitālsabiedrību iesaistīšana daudzdzīvokļu ēku siltināšanā un renovācijā pēc ESKO darbības principiem.

SN3 Iedzīvotājiem draudzīga transporta infrastruktūra

- (251) Galvenā prioritāte jāatvēl gājējiem, velosipēdistiem un sabiedriskajam transportam, ieviešot ne tikai motivējošus, bet arī ierobežojošus pasākumus privātā autotransporta izmantošanai pilsētas centrā, un nodrošinot kravu transporta plūsmu novirzīšanu no kodola. Jāievieš tā saucamais dalītās telpas (*shared space*) risinājums, kur vienā līmenī atrodas visi satiksmes dalībnieki. Daudzviet, jo īpaši uz vietējās nozīmes ielām, pilsētas kodolā jāveido mākslīgi sašaurināti ielu profili, dažāda veida ātrumu ierobežojoši vaļņi, jāizvieto ielu apstādījumi u.tml., tādējādi samazinot šo ielu izmantošanu jebkāda veida tranzīta satiksmei, kopumā veicinot pilsētvides uzlabošanu un tās draudzīgumu iedzīvotājiem.
- (252) Jāstimulē sabiedrība arvien vairāk lietot velosipēdus gan ikdienā, gan atpūtā. Tam nepieciešama atbilstoša infrastruktūra, kā arī jāīsteno attiecīgas sabiedrību informējošas un izglītojošas aktivitātes. Papildus veloceļu un velojoslu ierīkošanai nepieciešama drošu velostāvvietu būvniecība, kā arī velosipēdu pārvietošanas iespēju nodrošināšana sabiedriskajā transportā.
- (253) Tā kā arvien pieaugošās automobilizācijas apstākļos un līdz ar to apkārtējās vides kvalitātes pazemināšanās apstākļos sabiedriskā transporta kvalitātei ir izšķiroša loma iedzīvotāju mobilitātes nodrošināšanā, pašvaldības mērķtiecīgām investīcijām sabiedriskā transporta attīstībā jānodrošina kvalitatīvu un vieglajiem personīgajiem automobiļiem konkurētspējīgu alternatīvu pārvietošanās veidu visām iedzīvotāju sociālajām grupām.
- (254) Jānodrošina, ka, projektējot transporta infrastruktūru, vienlaikus ar transporta objektu tiek projektēta arī pieejama un daudzveidīga ūdensmala, kā arī vietās, kur tas iespējams, – virszemes lietusūdens savākšanas sistēma.

SN4 Teritorijas izmantošana

- (255) Jānosaka prasības ilgtspējīgai teritorijas izmantošanai un būvniecībai, sekmējot augstas kvalitātes arhitektūras rašanos un mūsdienīgu būvniecības tehnoloģiju izmantošanu.
- (256) Nosakot atļautos teritorijas izmantošanas parametrus, jābalstās uz potenciāli attīstāmo īpašumu pieļaujamo ietekmi uz apkārtējo vidi jeb dzīves telpu un sabiedrības vispārējām interesēm.
- (257) Pirms attīstīt jaunas, neapbūvētas teritorijas, priekšroka jādod degradēto un citu jau urbanizēto teritoriju revitalizācijai un attīstīšanai. Izvēloties jaunās attīstības teritorijas, jārespektē kompakta pilsētas attīstības modelis.

SN5 Kultūrvēsturiskās un ainavas vērtības

- (258) Pašvaldībai, izvērtējot attīstības priekšlikumus un būvprojektus, Rīgas kultūrvēsturiskā mantojuma teritorijās jārespektē saglabājamās un aizsargājamās autentiskās kultūrvēsturiskās vides vērtības un jāpieprasa tādi attīstības, kā arī vides dizaina, reklāmas un būvprojektu risinājumi, kas nerada nelabvēlīgu ietekmi uz šīm vērtībām.
- (259) Pilsētas ainavā pieļaujamas arī samērīgas transformācijas, kultūras un dabas mantojuma saglabāšanu pakārtojot vispārīgiem ētikas principiem, centrā liekot cilvēka dzīves kvalitāti, pieļaujot un veicinot attīstību, katru jaunu kvalitatīvu objektu uzskatot par potenciālu mantojumu nākotnes sabiedrībai.
- (260) Jānodrošina ūdensmalu attīstība un pieejamība, tajās veidojot augstvērtīgu darījumu un dzīves vidi, kā arī kvalitatīvu publisko ārtelpu.
- (261) Degradētās teritorijās, kurās iepriekš tika paredzēta attīstība, kas tomēr nenotiek, nepieciešams ieviest pagaidu izmantošanas funkciju, tādējādi veicinot publiskās telpas veidošanos un radošu cilvēku piesaisti.
- (262) Jāveicina kultūras un pilsētvides objektu attīstība Rīgā, tai skaitā apkaimes mēroga pilsētvides objektu attīstība dzīvojamo teritoriju robežās.
- (263) Nepieciešams izstrādāt vienotas pilsētvides vizuālās noformēšanas vadlīnijas, tādējādi nodrošinot pilsētvides objektu un elementu harmonisku iekļaušanu Rīgas pilsētas tēlā.
- (264) Lai veicinātu dzīvīga pilsētas kodola veidošanos, ar mazumtirdzniecības palīdzību jāierobežo lielveikalu invāzija pilsētas centrālajā daļā un tās tuvumā. Jānosaka potenciālās vietas lielveikalu attīstībai ārpus centra.

SN6 Dabas mantojums un vides kvalitāte

- (265) Nepieciešams pastiprināt parku un ielu apstādījumu gaisa attīrīšanas un bagātināšanas ar skābekli funkciju, attiecīgi palielinot apstādījumu platības.
- (266) Ar teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem jāmazina trokšņa nepatīkamā ietekme uz iedzīvotāju dzīves kvalitāti, noteikumos paredzot dažādu aizsargpasākumu īstenošanu. Jānodrošina, ka jaunas dzīvojamās teritorijas vai citas teritorijas trokšņa jutīgas funkcijas veikšanai netiek izvietotas paaugstināta trokšņa zonās bez atbilstošiem trokšņa samazināšanas pasākumiem.
- (267) Jāsaglabā ģimenes dārziņi pilsētā kā pagaidu zemes izmantošanas veids vietās, kur pastāv teritorijas applūšanas risks vai tiem ir svarīga nozīme pilsētas kultūrvēsturiskās vides un apstādījumu un dabas teritoriju saglabāšanā. Lai veicinātu iedzīvotāju atbildīgāku rīcību ģimenes dārziņu apsaimniekošanā, jāslēdz nomas līgumi ar garāku termiņu nekā viens gads. Jāīsteno pasākumi ģimenes dārziņu teritorijas sakārtošanai un drošībai.
- (268) Lai nodrošinātu vides kvalitāti un rekreācijas iespējas, jāaglabā Pierīgas mežu, purvu un neapbūvēto lauku teritoriju (lauksaimniecības zemju) loks ap Rīgu kā vienots dabas komplekss, to saistot ar no Rīgas izejošajiem, radiālajiem, zaļajiem atklātās neapbūvētās telpas savienojumiem (ietverot mežus, purvus, pļavas, tīrumus u.c.), kas kalpotu Rīgas un Pierīgas iedzīvotāju rekreācijai (velo izbraucieni, pastaigas, skriešana, slēpošana u.c.), kā arī plašāku zaļā loka rekreācijas teritoriju sasniegšanai.
- (269) Pašvaldībai jāizveido un jāuztur sakārtota un apkārtējai videi nekaitīga atkritumu apsaimniekošanas sistēma Rīgā, t.sk. jāatrisina zaļo atkritumu novietošanas un kompostēšanas problēma pilsētā.
- (270) Jāveicina izmantojamā sadzīves atkritumu poligona infrastruktūras attīstība tā darbības laika pagarināšanai, paredzot atkritumu šķirošanas līniju un dedzināšanas iespējas.
- (271) Saskaņā ar klimata pārmaiņu prognozēm nākotnē, jāņem vērā pieaugošais plūdu risks, nodrošinot iedzīvotāju informēšanu, kā arī plānveidīgi realizējot nepieciešamos pretplūdu pasākumus atbilstoši Pretplūdu pārvaldības plānam.
- (272) Jāpielāgo publiskās ārtelpas potenciālajām klimata izmaiņām. Veidojot publiskās ārtelpas labiekārtojumu, jārada sistēmas lietusūdeņu atkārtotai izmantošanai.

SN7 Rīgas brīvostas attīstība

- (273) Rīgas brīvosta ir nozīmīgs pilsētas ekonomikas dzinējspēks, tomēr ostas attīstība ir stingri jāpārvalda atbilstoši pilsētnieku interesēm un tai piegulošo apkaimju dzīves kvalitātes uzlabošanai.

- (274) Nepaplašinot Rīgas brīvostas teritoriju, nepieciešams efektīvāk izmantot Rīgas brīvostā pieejamos zemes resursus, attīstot multimodālos loģistikas parkus, industriālās teritorijas uzņēmējdarbības veicināšanai un ar jūras pārvadājumiem saistītas ražotnes. Lai izvairītos no applūšanas riska, attīstot šādus projektus, vairumā gadījumu jāveic teritorijas inženiertehniskā sagatavošana.
- (275) Pašvaldībai jākoordinē Rīgas brīvostas attīstībai nepieciešamo pievadceļu un inženierkomunikāciju plānošana un izbūve.
- (276) Pašvaldība nosaka prasības bīstamo rūpniecības objektu izvietojumam un darbībai Rīgas brīvostas teritorijā.

SN8 Pārdomāta industriālā attīstība

- (277) Nepieciešams veicināt ražošanas nozaru attīstību.
- (278) Industriālo teritoriju atļautās izmantošanas maiņa uz jauktu izmantošanu ir neatgriezenisks process, kas ilgtermiņā negatīvi ietekmē pilsētas ekonomiku kopumā, tādēļ jāierobežo industriālo teritoriju platību samazināšanās, vienlaikus nosakot Rīgas pilsētas pašvaldības lomu un ieguldījumu industriālo teritoriju attīstīšanā.
- (279) Atbilstoši pilsētvides un ekonomiskās attīstības tendencēm izvērtējama ir smagās ražošanas objektu atrašanās tiešā RVC AZ tuvumā.
- (280) Smago ražošanu pēc iespējas koncentrēt speciāli tam izveidotos industriālos parkos – Granīta ielā, Spilvē un Vienības gatves teritorijā. Ja Granīta ielā galvenokārt attīstāma smagā ražošana, tad Vienības gatves un Spilves industriālajās teritorijās paredzēta arī vieglo inovatīvo ražošanas nozaru attīstība.

10. Stratēģijas īstenošanas principi

P1 Sabiedrības iesaiste un koprades iedzīvināšana

- (281) Sabiedrības daudzveidīga iesaiste un līdzdalības nodrošināšana ir neatņemama Rīgas pilsētas pašvaldības darbības iezīme. Publiskās ārtelpas attīstībā pašvaldība sper vēl soli uz priekšu, izprotot, skaidrojot un izmantojot kopradi kā vienu no spēcīgākajiem sociālās atjaunotnes instrumentiem.
- (282) Pašvaldība, izmantojot dažādus komunikācijas kanālus, nodrošina pastāvīgu sabiedrības (iedzīvotāju, to grupu, uzņēmēju, organizāciju pārstāvju) informēšanu par iespējām, par notiekošo un plānoto. Sabiedrības informēšana paaugstina tās iesaistes un līdzdalības iespējas un sekmē konstruktīvu pilsētas un dažādu pušu dialogu.
- (283) Sabiedrības vajadzību un viedokļa pastāvīga izzināšana nodrošina klientorientētu pieeju pilsētas funkciju īstenošanā un attīstībā.

P2 Apkaimju identitātes ievērošana

- (284) Lemjot par dažādu jautājumu risināšanu, sevišķi saistībā ar pilsētvidi, tiek ņemtas vērā katras apkaimes savdabīgās iezīmes, vajadzības un vietējās apkaimes kopienas viedoklis.
- (285) Apkaimju griezumā jeb pilsētas teritoriālais skatījums tiek ietverts katras pilsētas problēmas vai iespējas risinājumā.

P3 Plaša sadarbība

- (286) Rīgas pilsētas pašvaldība īsteno ne tikai pastāvīgu sadarbību ar sabiedrību, bet arī aktīvi sadarbojas ar aglomerācijā ietilpstošajām pašvaldībām, ar citām pašvaldībām, ar Rīgas plānošanas reģionu, ar valsts varas un pārvaldes institūcijām. Sadarbība ietver gan formalizēto darbību, pusēm vienojoties par sadarbības jomu, veidu un citiem jautājumiem, gan operatīvu darbību, kopīgi risinot problēmas vai izmantojot iespējas.
- (287) Rīgas pilsētas pašvaldība aktīvi iesaistās starptautiskā sadarbībā gan kopā ar valsti, gan dažādos pilsētu tīklos, gan divu vai vairāku pušu sadarbības projektos. Pilsēta stiprina saites ar esošajām sadraudzības pilsētām.
- (288) Svarīgs sadarbības principa aspekts ir arī sadarbība starp Rīgas pilsētas pašvaldības struktūrvienībām un institūcijām. Pašvaldības iekšējā sadarbība un projektorientēta vadība nodrošina efektīvāku attīstības īstenošanu.

P4 Efektīva resursu izmantošana un izsvērtā pašvaldības īpašumu politika

- (289) Līdzsvarotai un efektīvai pilsētas attīstības politikas realizācijai ilgtermiņa skatījumā ir jānodrošina pašvaldības funkciju realizācijai nepieciešamo zemju atpirkšana pašvaldības īpašumā.
- (290) Pirms lemt par pašvaldības īpašumā esošo zemju nodošanu pārdošanai, jāveic sociālā un ekonomiskā izdevīguma izvērtējums ilgtermiņā un uz tā jābalsta nākotnes politika pašvaldības funkciju īstenošanai.
- (291) Atbilstoši pieejamajiem resursiem Rīgas pilsētas pašvaldībai nepieciešams palielināt infrastruktūras pieejamību Rīgas pilsētā, primāri nodrošinot prioritārās attīstības teritorijas.
- (292) Pašvaldības investīciju projektu īstenošanas lēmumi jābalsta uz plašu vajadzību un risinājumu izpēti un detalizētu tehniski ekonomisko pamatojumu, jāizvēlas funkcionāli un ekonomiski efektīvi risinājumi. Ar attīstības plānošanas dokumentu palīdzību jānodrošina investīciju projektu īstenošanas koordinēšana.

11. Stratēģijas ieviešanas un uzraudzības kārtība

- (293) SUS galvenais uzdevums ir novērtēt pašvaldības ikgadēji veiktās aktivitātes un to devumu stratēģisko mērķu un rīcības virzienu sasniegšanā un sagatavot Pārskatu.
- (294) SUS pamatā nodrošinās uzraudzības funkciju, tomēr ļoti būtiski arī attīstīt Stratēģijas ieviešanas mehānismu. Rīgas dome izveidos Stratēģijas ieviešanas uzraudzības padomi, kurā tiks pārstāvēti atbildīgo pašvaldības iestāžu vadītāji un kuras uzdevums būs veikt saskaņotas un operatīvas darbības stratēģisko risinājumu ieviešanai dzīvē. Stratēģijas ieviešanas uzraudzības padomi vadīs Rīgas domes priekšsēdētājs.
- (295) SUS Pārskats sniedz iespēju pašvaldības pārstāvjiem pirms ikgadējā pašvaldības budžeta plānošanas iepazīties ar pašvaldības kopējo progresu stratēģisko uzstādījumu sasniegšanā un, ņemot vērā kopējo situāciju, sagatavot savu nākamā gada darbības plānu. Tas ir būtiski, jo pašvaldības administratīvais aparāts, pārstāvēto jomu loks un ģeogrāfiskais darbības lauks ir liels un bieži trūkst kopēja redzējuma par attīstības jautājumiem un pašreizējo situāciju, lai pilnvērtīgi sagatavotu nākamā gada darbības plānu, kas būtu vērsts gan uz pārstāvētās nozares attīstības veicināšanu, gan arī integrāls.
- (296) Pārskatu veidos katra rīcības virziena izvērtējums: katram rīcības virziena uzdevumam, pamatojoties uz pārskata gadā veiktajiem pasākumiem un projektiem to ietvaros, tiks sagatavots vērtējums, lai identificētu, vai uzdevums tiek īstenots sekmīgi vai gluži pretēji – pilsētā vērojami pasākumi, aktivitātes, kas ir pretrunā ar uzdevumu; papildus tiks vērtētas arī rīcības virzienu raksturojošo fonu indikatoru attīstības tendences. Lai novērtētu ilgtermiņa mērķu progresu, tiks veikti aprēķini, ņemot vērā katra rīcības virziena kopējo attīstības izvērtējumu un atbilstošā rīcības virziena ietekmi uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu, un rezultāti tiks ievietoti ilgtermiņa mērķu progresa novērtējuma matricā.
- (297) Reizi četros gados (pirms pašvaldību vēlēšanām) tiks sagatavots plašāks pārskats, kurā ikgadējā Pārskata saturs tiks papildināts ar vispārēju apskatu par pēdējo četru gadu laikā paveikto un nozaru ekspertu vērtējumu par padarīto un ieteicamajiem attīstības virzieniem.

Domes priekšsēdētājs

N.Ušakovs

Stratēģijas izstrādātāji

Stratēģija ir izstrādāta Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentā sadarbībā ar citām Rīgas pilsētas pašvaldības institūcijām, uzņēmējiem, nevalstiskajām organizācijām, ekspertiem un aktīviem rīdziniekiem.

Izmantotās literatūras saraksts

Normatīvie akti

1. Rīgas domes 01.03.2011. saistošie noteikumi Nr.114 „Rīgas pilsētas pašvaldības nolikums”.
2. Rīgas domes 05.07.2011. lēmums Nr.3385 „Par Rīgas attīstības programmas 2014.–2020.gadam izstrādes uzsākšanu un Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģijas līdz 2025.gadam aktualizāciju”.
3. Attīstības plānošanas sistēmas likums.
4. Teritorijas attīstības plānošanas likums.
5. Ministru kabineta 16.10.2012. noteikumi Nr.711 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”.

Plānošanas dokumenti

1. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam, VARAM, 2010.
2. Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020.gadam, VARAM, 2012.
3. Rīcības plāns vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā, Rīga, 2009.
4. Rīgas attīstības programma 2010.–2013.gadam.
5. Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2025.gadam, Rīga, 2005.
6. Rīgas pašvaldības policijas rīcības plāns 2012.–2014.gadam.
7. Rīgas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāns 2010.–2020.gadam.
8. Rīgas pilsētas pašvaldības īpašumu pārvaldības stratēģija 2013.–2017.gadam, Rīgas domes Īpašuma departaments.
9. Rīgas teritorijas plānojums 2006.–2018.gadam (ar grozījumiem).
10. Rīgas vides programma 2011.–2017.gadam.

Pētījumi

1. Degradēto teritoriju Rīgā apsekojums, SIA „Datorkarte”, 2012.
2. Demogrāfiskās prognozes Rīgā un Pierīgā, LZA Ekonomikas institūts, 2012.
3. Pilsētvides attīstību raksturojošo pakalpojumu kvalitāte un pieejamība Rīgas 55 apkaimēs, SIA „Datorkarte”, 2012.
4. Rīgā esošo tukšo jaunbūvju, nepabeigto ēku un būvlaukumu apsekojums, SIA „Datorkarte”, 2012.
5. Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātības ar pašvaldību indikatori”, SKDS, 2012.g. jūnijs.

6. Rīgas pilsētas virszemes ūdeņu ietekmju novērtēšana, novēršana un ekoloģiskā stāvokļa uzlabošana, projekts „Rīga pret plūdiem”.
7. Rīgas attīstības teritoriju potenciāla izvērtējums, pētījums, SIA „Grupa93”, 2012.
8. Rīgas ekonomikas nozaru izvērtējums pilsētas konkurētspējas paaugstināšanai, pētījums, SIA „Baltijas konsultācijas”, Rīga, 2010.
9. Rīgas aglomerācijas robežu precizēšana, LU ĢZFF, 2012.
10. Rīgas pilsētas ainavu teritoriju izdalīšana, analīze un novērtēšana, LU ĢZFF, 2010.
11. Vadlīnijas Rīgas pilsētas inženierinfrastruktūras turpmākai attīstībai, SIA „Aqua-Brambis”, 2009.